

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ

1927

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡΧ. 106.600.000

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Έν ὄψει πρὸς 4 ο)ο
Μὲ 15ήμερον προειδοποίησιν. > 4 1/4 ο)ο
Ταμειυτήριον
μέχρι Δρχ. 100.000. 5 ο)ο

ΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΕΠΙ:

Λονδίνου ἐν ὄψει πρὸς 4 ο)ο
> ἐπὶ προθεσμίας 6 μην. > 4 1/2 ο)ο
Νέας Ὑόρκης ἐν ὄψει 4 ο)ο
Παρισίων > > 4 ο)ο

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟΝ

ΚΑΚΑΟΝ
LYONS

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ:
Σ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52. ΑΘΗΝΑΙ

“ΒΟΤΡΥΣ”

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Μετοχικόν Κεφάλαιον και
Αποθεματικόν Δρ. 50.000.000
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ
Αθηνών 53.

Ι. ΛΟΥΤΖΙΔΗΣ

Χειρουργός οδοντοίατρος ΠΑΡΙΣΙΩΝ.
Επί τετραετίαν εις Παρισίους σπουδάζας. Όλιγοήμερος και άνωδυνος θεωραπεία παθήσεων στίματος και οδόντων. Οδλητιδίας, δυσσομίαν και Ργο-
θήει ταχέως. 51, Γ' Σεπτεμβρίου 51.

“NARCISSE”

(ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ)

Η τελειότερα κοίμα διά την υγεία και όμορφιά του δέρματος. Πωλείται εις όλα τα Καταστήματα Νεοτερισμών και κεντρικά Φαρμακεία.

ΙΑΤΡΟΣ Κ. Ν. ΜΕΛΑΣ

Δερματικά—Γυναικολογικά—ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ

Ίδιαίτερα: αΐθουσαι διά τας Κυρίας. Δέχεται καθημερινώς από τας 8 π. μ.—2 π. μ. και 4—10 το βράδυ, εν τῇ Νέᾳ Κλινικῇ του ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ αριθ. 38, (Ομόνοια).—Α θ ἡ ν α ι.

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΠΕΚΡΙΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥΣΥΝΔΡΙΟΥ

Επαναφέρει το πρότερον χρώμα. Δέν βάφει την επιδερμίδα και δυναμώνει τας τρίχας.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ν. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Οδός Ζωοδόχου Πηγής 48.—Αθήναι.
Τιμή Δρχ. 50, διά τας Έπαρχίας 60.

Η ΚΡΕΜΑ ΚΡΙΝΟΣ

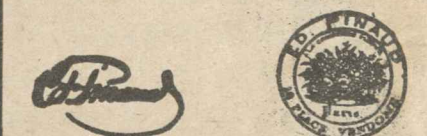
Κάνει το ωραιότερον δέρμα. Είνε απολύτως άβλαβής. Συντηρεί την καλλονήν και εξαλείφει τας ρυτίδας.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ν. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Οδός Ζωοδόχου Πηγής 48.—Αθήναι.
Τὸ βάζο Δρ.15, διά τας Έπαρχίας 20

ΠΟΥΔΡΑ “ΛΟΡΙΑ,” ΕΔ. ΠΙΝΩ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ
Ζητείτε την κάτωθι ύπογρα-
φήν και τὸ κάτωθι σήμα.

Οί ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Κύπρου ἀ-
ναγνώσται μας ἀς ζητήσουν τὸ
«Ημερολόγιον τοῦ «Μπουκέτου»
ἀπὸ τὴν ἀντιπροσώπων μας κ. Γ.
Ύψηλάντην Βιβλιοπωλεῖον «Αἱ
Μοῖσαι».

ΑΥ PRINTEMPS

ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΙ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ ΑΡΙΘ. 42—

Υφάσματα μεταξμά και λινά, νεωτερισμοί, εκλε-
κτοπρόρρουχα πολυτελείας
ρέλαβε τὸ PRINTEMPS
Κ. ΑΦΩΝ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Κ. ΚΟΛΛΙΤΣΙΔΗΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ—ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΟΔΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ 170α. (ΤΕΡ

“ΚΥΨΕΛΗ”

ΕΛΛΑΔΙΜΟΠΟΛΕΙΟΝ

ΚΑΡΡΑΟΣ — ΚΑΡΑΝΙ

ΡΙΟΪΟΥ 226 (ΑΡΧΕΙΟΝ)

ΤΗΛ. ΝΕΟΝ 6-40

Πλουσιώτατον εις όλα
του τὰ είδη: Αποικιακά
και εδωδία, χοιρομέρια,
κονσέρβες, λικέρ, σιμιγ-
γιες, μπισκότα, τσάι, τρι-
φαι παιδιών, είδη το-
χαροπλαστικής κλπ. κλπ.

ΧΑΒΙΑΡΙ ΜΑΥΡΟ

— ΜΠΑΡ —

Osteline

Έκχύλισμα τών δραστικῶν στοι-
χείων τοῦ Μουρουνελαίου.

4 Σταγόνες
ἀντιστοιχοῦσι πρὸς
ἐν κοχλίριον
τοῦ καφέ,
μουρουνελαίου.

ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΑΡ. 52. ΑΘΗΝΑΙ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ δύο δωμάτια και κουζίνα. Πληροφορία στὴ
γραφεία μας.

10 Μαγρίου 1927

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

241

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

Ο ΝΤΕΛΑΔΗΣ

Τὴν θυμάσαι τὸν Δημητρὸν τὸν Ἀνέμη; Δέν θάναί πειδ οὔτε
καὶ γοῖτα κόκκαλα... Πάνε χρόνια και χρόνια πού πέθανε ξερη-
μος και σπείνιος, παρατημένος ἀπ' ὅλους, σάν τὸ σκυλί! Πικρή και
λαοσυμμένη πέρασε ἡ ζωὴ του. Καὶ τὴ στερνὴ τὴν ὥρα, πού πά-
λευσε καὶ σπαταροῦσε κάτω ἀπ' τὰ νύχια τοῦ χάρου, κανένας δι-
κός δὲν ἦτανε πλάι του νὰ τὸν κλάψῃ. Ἐρημος και σκότεινος πέ-
θανε ὁ Δημητρός ὁ Ἀνέμης... Θεὸς σχωρέστον!..

Σὰ ναιάτα του ὁ Δημητρός ὁ Ἀνέμης ἦταν
τελὴς. Πῶς τ' ἀγαποῦσε τὸ ἐπάγγελμά του!
Ὅταν ἔβγαινε στυβὲς δρόμους νὰ ντελαλήσῃ ἡ
φωνὴ του ἀνέβαινε βροντερὴ σὲ μεσοοὐράνα,
βούζε σὰ σοκάκια, ἀντιλαλοῦσε σὲς γειτονιές,
ἀς κ' ἔβγαινε μέσα ἀπὸ μπουτύνιο στῆθος:
— Ἀκούστε συντοπίίίίίτες!..

Σὲς βροντώντας μὲ τὴ φωνὴ του και συν-
τοπιώντας τοὺς μαχαλάδες, ἔκανε, ὁ Δημητρός
Ἄνέμης, τὸ γυρο τῆς πόλης, παίζοντας μὲ τὰ
ῥαμὰ πίσω τὸ χοντρό, κεκοιμημένο του κομπο-
λόγι, κωνώντας τὸ λαμό του στῆθόν, ψηλά τὸ
καπὶ του μὲ τὸν μαλλιαρό, χωστό του κορκο...
Γιὰ τὴν πόλὴ ὁ Δημητρός ὁ Ἀνέμης ἦτανε
ἀθάνατην ἐφημερίδα. Ὅλα τὰ νέα βγαίνανε
κατὰ τὸ στόμα του...

Κ' ἦταν εὐχαριστήμενος ὁ Δημητρός ὁ Ἀ-
νέμης ἀπ' τὴ δουλειά του. Ἦτανε κατὰ πειρὸ
καλὸ, ἦταν περήφανος. Συνέχιζε τίμια κ' ἀν-
τίστα τὸ ἐπάγγελμά του πατέρα του, τοῦ μπάρ-
ο, θανάτῃ τοῦ Ἀνέμη ποῦταν κ' αὐτὸς ντε-
λαλῆς σὲς τόπο. Κι' ὁ παπποῦς του πάλε κ' ὁ
προπαπποῦς του, κ' αὐτοί, τὴν ἴδια δουλειά
ἔκαναν, ντελαλῆδες, διορισμένοι ἀπ' τὸν ἀγὰ,
σὲς μῆτρα και τὰ σκότεινα χρόνια τῆς Τουρ-
κίας.

Ἐπὶ κάπου-προσάπου τὸ λαρόγγι τους
ἦθε δουλειά, εἶχε γίνει δυνατό, χάλκινο, σωστὴ
ρομπάκι! Ντελαλῆς ὁ Δημητρός ὁ Ἀνέμης κ'
ἡ φωνὴ του ἀντηχοῦσε ἀπάνου, ψηλά, σὲ παλιὰ βενετσάνικα
καμπανα, ἀντιλαλοῦσε σὲς ράχες και σὲς ρεματιές, χανόταν βουερὴ
κ' ἀσάπασα σὲς μακρινὰ φαράγγια...

Ἐκανε κ' ἄλλη δουλειά στὸν τόπο ὁ Δημητρός. Φύλαγε τὶς
τρίτσες σὲς παζάρ. Μονάχος μέσα σὲς σκοτάδι τὶς ὥρες πού ὄλοι
οἱ συντοπίτες του κοιμόντουσαν, γυρίζε πάνω κάτω σὲς στενοσό-
κατα, αἰσθάνονταν, χτύπαγε μὲ τὸ χοντρό του τὸ χοντροβάδι τὶς
ἀλάδες τὸν καινερωμιών. Γκάτ, γκάτ, γκάτ!... Χρόνια και χρόνια

Κ' ἔβγαζε νὰ λείψῃ οὔτε μιά στιγμὴ...
Χρὸςτὲ μου!... Γιατί τοῦ τὸ κάμανε αὐ-
τὸ; Γέρος δὲν ἦταν ἀκόμα. Ἡ φωνὴ του
δὲν εἶχε χάσει τὴ βροντερὴ τῆς δύναμει.
Ἦ γλίσσα του δὲν τραυλίζε. Ἐκανε τὴ
δουλειά του πρόθυμα και ὑπάκουα ὅπως

πάντα... Τότε... Γιατί νὰ τὸν πᾶνουν; Τίνος ἔκανε κακό; Δέν
ἔβγαζε τὸ ψομὶ του, μὲ τὸν τίμιο τὸν ἰδῶτα του; Ποιὸς ἄλλος
ἦτανε ἀξίος νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν Δημητρὸν τὸν Ἀνέμη;

Τοῦ κόπηκαν τὰ ὕπατα σάν ἔμαθε τὴν πάψι του. Νόμισε πὸς
ναιρούεται. Τοῦ φάνηκε πὸς ὁ γαλάσιος τροῦλος τ' οὐρανοῦ γκε-
μίζεται σὲς κεφάλι του. Τοῦ τὸπαν ἄλλη μιά βολὰ κ' ἄλλη μιά
ἀκόμα και τότε πάλι δὲ τὸ καλοκατάλαβε. Κούνησε τὸ κεφάλι του
και πῆρε δρόμο, σάν νὰ τὸν κυνηγοῦσαν. Στρι-
βοντας τὸ πρῶτο σοκάκι στάθηκε, ἔβγαλε τὸ
σκοῦφο του, τὸν ἔκωσε παραμάσχα κ' ἐσφίξε
μέσα σὰ δύο του χέρια τὸ κεφάλι του.

— Χρὸςτὲ μου!... εἶπε, δέν ναιρούμαι, εἰμαι
ἐμπνητός, εἰν' ἀλήθεια!... Ἀλήθεια!... Τί ἀλή-
θεια!...

Δάγκωσε τὴ γροθιά του και βλαστήησε:
— Μὲ πᾶναι... Γιατί... Ποιὸς μπορεῖ!...
Ἀνοίξε τὰ σκέλια του και πῆρε τὸ δόμο
παθῆκαε σὲς τὴν ἐσοχὴ. Ἦταν Γεννάριος. Στὰ
περβόλια ἡ μυγαλιές φοροῦσαν τὰ νυχικά τους.
Χρὸςος ἥλιος ἔλουζε τοὺς πράσινους κάμπους.
Ὅλη αὐτὴ ἡ καλοσύνη τὸν πείραξε τὸν Ἀ-
νέμη, τὸν χόλωνε περισσότερο. Πεπατοῦσε μὲ
μεγάλες δρασκελιές, ξεσκουφότος, μὲ τὸ κεφάλι
κάτου.

— Θὰ ἰδοῦμε... Θὰ ἰδοῦμε... Ἀς βροῦν κ'
ἄλλον ντε... Πῶς; Ἀεὶ σὲς διάλο!...
Ἦσαν τὰ σπορογόνια πού τρέιζαν πρόσχαρα
σάν νὰ τὸν πειρογλοῦσαν. Ἀρπαξε μιά πέτρα
και τὴν πέταξε μὲ δύναμη σὲ μιά ἀνδιεμένη
ροδακινιά. Τὰ προκιά φτερούγισαν γύρω μὲ τὸ
τραγοῦδι σὲς στόμα...

Ἐπὶ πεπατώντας ἔφτασε στὸν ἐλαιώνα
και γύρισε χωρίς νὰ σταθῇ στιγμὴ. Μιά σκέψη
τὸν βασάνισε τώρα. Ποῖον θὰ διώριζαν σὲς θέση
του; Μονάχα ἂν σηκώνονταν ὁ μαχαρίτης ὁ
πατέρας του ἀπ' τὸν κάτω κόσμο, θάταν ἀξίος
τοῦ Ντελαδῆ. Τὰ προκιά φτερούγισαν γύρω μὲ τὸ
τραγοῦδι σὲς στόμα...

Γύρισε σὲς τὴν πόλιν ξαναμένοντας ἀπ' τὸ δόμο και πῆγε ἴσια σὲς
δήμαρχο. Μὰ δέν τὸν δέχτηκαν. Τοῦπανε πὸς ὁ δήμαρχος ἔλειπε
και τοῦκλεισαν τὴν πόρτα κατὰμουτρα. Τὸν κρότο αὐτὸ τῆς πόρτας
τὸν ἄκουσε νὰ ἠχολογᾷ σὲ αὐτιά του, σάν κανονία, ὁ Δημητρός
ὁ Ἀνέμης. Ζαλισμένος, ντρολισμένος, χολωμένος ὅπως ἦταν τρά-
βηξε γιὰ τὸ σπίτι του, κλείστηκε σὲς κά-
μαρὴ του και ἔκρινε νὰ σουλατᾷσῃ πάνω-
κάτω, μασσώντας σὲς στόμα του το φοβέ-
ρες και βοσιές.

— Παληανθρώποι!... Παληανθρώποι!...
Θὰ δῆτε...

Δέν ἀρῆσε νὰ πέσῃ ἡ νύχτα... Ἐπάλω-
σε σὲς κρεβάτι νηστικός ἀπ' τὸ σκελετὶ

του κι' ως τὰ μεσάνυχτα δερνόντανε κεί πάνω και στριφογύριζε σάν κολασμένος. "Υστερα απ' τὰ μεσάνυχτα τὴν πήρε ξαπνικά ὁ ὕπνος πάνω στους λυπημένους του λογισμούς... Κοιμότανε κάμποση ὥρα... Κι' ἄξαφνὰ τοῦ φάνηκε πὼς ἦσαν στὸ δρόμο. Κυριακή, κόσμος, ντυμένα γύρω, χαρὰ Θεοῦ. Εἶχε βγεῖ νὰ ντελαλήσῃ κάποιον καινούργιο μαντάτο. "Ο κόσμος στεκόταν νὰ τὸν ἀκούσῃ. Κι' ἔτσι σὺν ἀνοίξε τὸ στόμα του, μὲ τὰ πρῶτα λόγια—θαῦμα ἀληθινό!—ἡ φωνὴ του ἀκούστηκε βροντερή, τρομερή, σὺν κραυγὰ δευτέρως παρουσίας. Ἀντιλάλῃσαν καὶ σείστηκαν ἀπ' τὸ βουητὸ τὰ γύρω βουνά, τὰ σπῖτια ἄρχισαν περιγύρα νὰ γυρμεύονται, γινόντανε χυλασμός!..

"Ο Ἀνέμης πετάχτηκε τρομαγμένος. Κύτταξε γύρω του κι' εἶδε τὸ τζάμι ἀνοιχτό. Τόχε ἀνοίξει ὁ ἀγέρας καὶ τὸ χτυποῦσε δυνατὰ στὸν τοίχο...

Σηκώθηκε, τὸκλεισε καὶ στάθηκε κυττάζοντας τὸν οὐρανό. Τ' ἀστέρια φεγγαβοῶσαν κεί πάνω κι' ἀσφυραχτιδοβολοῦσαν ὅπως καὶ τίς ἄλλες νύχτες. Τίποτα δὲν εἶχε ἀλλάξει. Μονάχα αὐτὸς ἦταν διογμένος, διογμένος γιὰ πάντα ἀπ' τὴ δουλειά του...

Ξανακοιμήθηκε καὶ τὴν ἄλλη μέρα πῆγε πρῶτ'—πρῶτ' καὶ στάθηκε ἀπ' ὅσα ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ δημάρχου. "Όταν κατέβηκε ὁ δήμαρχος, μὲ τὸ μακρὸ τοιμτοῦκι στὸ χεῖρ, τοῦβγαλε τὸ καπέλλο ὡς κάτου. "Ο δήμαρχος τὸν χαίρεταις κουνώντας τὸ κεφάλι καὶ προσέφερε νὰ φύγῃ. "Ο Ἀνέμης σούρθηκε ἀπὸ πίσω του. Πήγαινε σκυφτὰ γιὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ ὁ δήμαρχος ποῦτανε νοντούτσος κι' ἐκλαίγε μέσα στὸ ξερόβι του αὐτῆ:

— Δὲν εἶν' ὡστό μαδές... Δὲν εἶνε ὡστό κὺρ' δήμαρχε... "Υστερα ἀπὸ τόσα χρόνια... Κι' ἡ φωνή!... Λαγαρή—λαγαρή... Πάπτον—προσπάπτον αὐτὴ ἡ δουλειά κὺρ' δήμαρχε... Κρίνε καὶ μονάχος, ἡ ἀρεντιά σου... Καταλαβαίνεις τώρα... Τί δὲ γίνω ἐνὸς λέω, αὐτὸ λέω... Νὰ πνιγῶ κὺρ' δήμαρχε; Κρίμα δὲν εἶνε!...

"Ο δήμαρχος ρούφηξε νευρικά μὴ πρῶτα ταμπάκο καὶ σήκωσε τίς πλάτες του:

— Λοιπόν... Τί ἀποφάσεις, ἡ ἀρεντιά σου; Νὰ μὴ γίνῃ λέω τὸ κακό... Ξανάπε κλαυτὰ ὁ Ἀνέμης.

Εἶχαν φτάσει στὴν πόρτα τῆς δημαρχίας. "Ο δήμαρχος μῆκε βιαστικός, μουρμουρίζοντας κάτι, χωρὶς νὰ γυρίσῃ νὰ τὸν κυττάξῃ.

— Ναί... βέβαια... βέβαια... θὰ ἰδοῦμε...

"Ο Ἀνέμης ἔμεινε ἀπόξω βουβός, μὲ τὸ σκυφοπὸ στὰ χέρια. Δὲν εἶχε κίλοκαταλάβει... Σκεφτόταν τί τοῦχε κεί ὁ δήμαρχος. Θὰ δοῦμε;... Τί θὰ δοῦμε; Τὸν γελούσε λοιπὸν κι' αὐτός, ὁ παλάνθρωπος; Ναί, ναι, τώρα τὸ καταλάβαινε καλά. Τοῦ πέταξε μὴ κουβέντα, ἔτσι στὸν ἀέρα, γιὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῇ, ὅπως πετᾶνε ἐνα ξεροκόμματο στὰ σκυλιά. Παλάνθρωπε!... Παλάνθρωπε!... Μὲ πόση εὐχαρίστησι θὰ τὸν ἐπνίγῃ! Ἐσφιξε μάλιστα τὰ χέρια του, νομίζοντας πὼς τοῦ στρίβει τὸ καρδύ... Τριζοκοποῦσε τὰ δόντια του καὶ μούγκριζε:

— Ψόφα! Ψόφα σκυλε!... Θὰ ἰδοῦμε!...

Βαρεῖα λυπημένος πῆρε ὕστερα τὸ δρόμο πλάι στ' ἀκροθαλάσσι. Πόσο ἦταν ἀπελπισμένος!... Τοῦ φαινόταν πὼς ἀπ' τὴν ὥρα πού τὸν πᾶσαν δὲν ἦταν ὁ ἴδιος, πὼς εἶχε βγῇ ὅσα ἀπ' τὸν κόσμο, μὲ τὸν ὅποιο ζούσε πρῶν, πὼς ἦταν ξένος κι' ἀποδιωγμένος, περιφρονημένος, βάρος περὶττό... Τοῦ ὀχόνταν νὰ δαγκώσῃ τὰ χέρια του, νὰ κλάψῃ, νὰ κλάψῃ, ὡς πού νὰ ξεσκάσῃ, ὡς πού νὰ βγάλῃ ἀπὸ κάπου του τὸ βάρος τὸ ἀβάσταχτο, πού τοῦ πῆζε τὴν καρδιά. Μολαταῦτα ἡ ἀπελπισία του δὲν τοῦ περνοῦσε. Ἐπερνε μακρινούς δρόμους γιὰ νὰ ξεχνᾷ, σκαρφάωνε στὰ κατσάβραχα, σκοτωνόταν ἀπὸ δὴ ἀπὸ κεί, γιὰ νὰ γυρίσῃ τὴ νύχτα σπῖτια του κατασκισμένους καὶ νὰ βροῖσῃ λίγες ὥρες ὕπνο. Κι' ὁ ὕπνος του αὐτὸς τοῦτανε πειὰ παραγμένος, γεμάτος ἐφιάλτες. Δυὸ φορὲς στὴ σειρά εἶδε τὸ ἴδιο ὄνειρο. Πέθανε, λέει, καὶ κατέβηκε στὸν κάτω κόσμο. Κ' ἐκεῖ τὸν συναπάντησαν ὅλοι οἱ δικοὶ καὶ κατέβηκε στὸν κάτω κόσμο. Κ' ἐκεῖ, πάλιν, προπάππος καὶ τὸν κυττάζαν μὲ περιφρόνησι κι' οὔτε τοῦ μιλᾶσαν κἄν. Κ' ἔτσι καθὼς ἔκαμε νὰ προχωρήσῃ πειὸ μέσα, ἄκουσε ἀπ' τὸ κοπάδι τῶν ψυχῶν ποῦστεκαν καὶ τὸν κυττάζαν, ἄκουσε ν' ἀνερβαίγῃ πρὸς τὸν οὐρανό, ἐνα κακό, μὴ ἀντάρα ἀπὸ φωνές:

— Α!... Α!... "Αάάά!... "Ο διογμένος!... "Ο διογμένος!...

Τὶς νύχτες αὐτὲς πεταγόντανε καταδρωμένος καὶ κατατρομαγμένος ἀπ' τὸν ὕπνο του, δὲν ἔκλεινε πειὰ μάτι, ντυνόνταν, ἔβγαίνε ὅσα κι' ἔπερνε τοὺς δρόμους...

Κι' ἕνα πρῶτ' ἡτάντασε τὸν δήμαρχο στὸ παζαροῦτ' ἀνερβάνε κανονὶ στὸ κεφάλι, θόλωσαν τὰ μάτια του καὶ οἶχτηκε νὰ τὸν πνίξῃ. Θὰ τὸν στραγγάλιζε ἀδεκί, καταμεσῆς τοῦ κόσμου, ἂν δὲν πρόφταναν νὰ τοῦ τὸν βγάλουν μισολιόθυμο ἀπ' τὰ χέρια του. Τὸν οὐρανὸν

ὕστερα, τὸν Ἀνέμη, στὴν ἀστυνομία καὶ τὸν κλείσανε μὴ βουβός σ' ἐνα ὑπόγειο. Κι' ὅταν πειὸ ξανάβγαλαν ἦσαν ἀγνώριστος, εἶχε ἀσπρίσει, εἶχε ἀπομείνει ὁ μισός... Φαινόταν ἄνομα πὼς εἶχε σαλίνει καὶ τὸ μυαλό του... Ζούσε παράμυρα, ἀμύλητος κι' ὄχι κλεισμένος, σὺν τῷ πού τοῦκαμαν κακό, πού τὸ βασάνισαν, τὸ μεταχειρίστηκαν σκληρά...

Χρόνια καὶ χρόνια πέρασαν στὸ μεταξὺ. "Όλα σχεδὸν ἀλλάσαν στὸν τόπο... Μεγάλωσαν κι' ἀντρεῖψανε τὰ παιδιόπουλα, γέραναν οἱ λεβέντες, τοὺς γέροντες τοὺς σκέπασε ἡ μαύρη γῆ. Πέθανε κι' ὁ δήμαρχος. Μονάχα ὁ Δημήτριος, ὁ Ἀνέμης, μένει καὶ βασανίζεται στὸν ἀπάνω κόσμο. Τ' ἀσπρίσαν τὰ χρόνια τὰ μαλλιά. Καμπούριος. Δὲν καλοβλέπει πειὰ. Σοῦνται τὰ πόδια του σὺν νᾶναι μολιβένια. Κι' αὐτὴ ἡ φωνὴ του, ἡ βροντόλαλη κι' ἀντιλαλήτρα ἄλλοτε, βράχυνσε κι' αὐτὴ κι' ἔγινε ὑπόκοψη, ἔτσι πού τὴν ἀκούει καὶ λέει πὼς βγαίνει ἀπὸ τῆς γῆς τὰ σπλάχνα... Μολαταῦτα δὲ ἔξεσε ὁ Ἀνέμης τὸ κακὸ πού τοῦκαμαν. Ἡ πληγὴ πού τ' ἀνοίξαν στὴν καρδιά ἔμειν' ἀγιάτρευτη. Τὸ μαρὰξὶ πούχε γιὰ τὴν ἀπόλοιπ' του στὰ νεῖατα του, τοῦγινε τώρα τὸν γερατειῶν του τὸ παρὰπαν. Πέθανε καὶ πειὸ ὁ δήμαρχος πού τὸν ἔποψε. Τὸν εἶδε μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια νὰ τὸν κατεβάζουνε στὴ μαύρη γῆ. Τὶ εἶχε νὰ κἀν ὁμοῦ; Τὸν ἀναθεματίζει ἀκόμα καὶ βαρυγγομᾶει σὺν τὸν οὐρανόν. Κι' ὅπου σταθῇ κι' ὅπου βρεθῇ, ὁ Δημήτριος, γιὰ τ' ἄδικο πού τοῦγινε μιλᾶει καὶ βαρυναστενάει... Εἶνε θεοφύλαχος πειὸ ὁ παρὰπαν. Ἀνέμης. Θελήματα κάνει τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου γιὰ νὰ ζῇσῃ. Καὶ ψυμοῖ... Ἀπλωμένος σ' ἐναν παλὴ στρατιωτικὸ μανδύα, μὲ τὸν ἴδιο κοῦκο πού φορούσε

δὴ κι' εἶκοσι χρόνια στὸ κεφάλι, περνᾶει τίς μέρες του σὸ πειὸ ἀσπρίσαστο καφενεῖο, μοσκομουσμένους πᾶν ἀπὸναινε πυροδότη, ξυλιασμένους, σὺν λειψάνοι!... Στὸ καφενεῖο αὐτὸ εἶνε ἡτυχος. Δὲν πηγαίνει κόσμος, δὲν διαβάζουν ἐφημερίδες. Τὶς ὀχρεῖται ὅσο τίποτα ἄλλο στὸν κόσμο τίς ἐφημερίδες ἡ μπάριπ! Ἀνέμης. "Υστερα ἀπ' τὸν δήμαρχο πού τὸν ἔπαψε, αὐτὸς τοῦ καταλύσανε τὴ δουλειά. "Όταν τίς βλέπει νὰ τίς ἀνοίγουν μπροστὰ του ἀστράφτει ἡ ματιά του, φλογερόλαϊ ἡ ὄψις του, γίνεται θεοῖο ἀνέμιο. Τὸ μῖσος τοῦ γιὰ τὸ τιμωρὸν χαρτῖνε μεγάλο κι' ἀγιάτρευτο... Στὸ δρόμο τίς νύχτες, ὅταν ὁ ἀνεμὸς σπᾶναι ἀνέμορα τὰ κουρελόχαρτα ἡ σπᾶναι ἐφημερίδες χροεινὸν στὸ φέσγημα τοῦ τρελλοβορῆ, ὁ Ἀνέμης τίς βλέπει σὺν λευκοφορεμένα φαντάσματα πού θέλουν νὰ παίξουν μαζὺ του, σφιγγεῖ τὰ δόντια του κι' οὐρλιάζει:

— Πατσοβορῆς!... Παλαιοπατσοβορῆς!...

Τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ Ἀνέμης πῆγε καὶ κόνεψε στὸ ρημαδιακὸ τοῦ Γούλα τοῦ Κανταρά, πού βρίσκεται ἀνάμεσα στὶς φραγκοσυνέ καὶ στ' ἀρκοῦδιστα, κάτου ἀπ' τὸ τοῦρικο τὸ κάστρο. "Ο Κανταράς πέθανε μέσα κεί ἀπὸ βλογιά. Κ' ὕστερα τὸ σπῖτι ἔμεινε παντέρημο κι' ἄρχισε νὰ γυρμεύῃ. Νοντοπούλια φώλιαζαν μέσα στὶς ἀδειανὲς του κᾶμαρες, μὲ τὰ σκελιτὰ χρυσόπασα νταβάνια. Τὶς νύχτες πού διαβαίνανε ἀγορπορημένοι οἱ στρατοκόποι ἀπὸ κεί, κάνανε τὸ γαυρό τους, κι' οὔτε σήκωναν τὰ μάτια τους στὰ παράθυρά του, πού ἀνοίγοντασαν καὶ βροντοχτυποῦσαν στὸ φύσγημα τ' ἀνέμου. Λέγανε πὼς εἶχαν δεῖ, ἀργά, στ' ἀκροχῆ καὶ σκοτεινὰ μεσάνυχτα, τὸν ἴδιο τὸν μακρὸ τὸ Γούλα νὰ σουλτατοῦρ πᾶν στὸ λακοῦτ' του πού δέρισε καὶ φουσκομανοῦσε ὁ κόσμος καὶ τὰ γιόγκλημα.

Μολαταῦτα ὁ Ἀνέμης ὅταν τὸν χτύπησε ἡ φτώχεια κι' ἡ δυστυχία κατακέφαλο, φορτώθηκε τὰ ρούχα του ἀπ' τὴν κᾶμαρη ποῦμνε καὶ τρυπώσε στὸ ρημαδιακὸ τοῦ Κανταρά, στὴν πειὸ ζεστὴ κᾶμαρη. Κόλλησε στράτσον στὰ σπασμένα τζάμια, πᾶστερε τις ἀρχέχες ποῦπλεκαν στὶς κόχες τῶν τοίχων, τὰ προικιά τους, σάρασε τὸ πάτωμα κι' ἔστρωσε κεί μέσα, τὸ νοικοκυριό του. Γιατὶ νὰ τὰ φβηθῇ τὰ φαντάσματα; Δὲν εἶχε δεῖ ποτέ του τέτοιο πράμα. Μέσα στὸ ρημαδιακὸ τοῦ Κανταρά μονάχα ποτικτῖα τρυγνυνοῦσαν. Αὐτὴ ἦσαν τὰ μόνα ζωντανὰ πού τοῦ κράταγαν συντροφιά κεί μέσα κι' ἡ κατσαρίδες, ποῦβγαίναν κάθε νύχτα καὶ γυροβόλιαζαν στὴν κᾶμαρη. "Ο Ἀνέμης τίς σηματοδοῖσε. Πάντα πειὸ ἀθῶο εἶνε τὸ ζῶντο ἀπ' τὸν ἀνθρώπο... Τοὺς ἐρχετο ψιχούλα γαττικὰ, τίς ἔπερνε ὁ ἴδιος, τὸν εἶχαν συνηθίσει, ἦταν σὺν τοσπάντες ἀνάμεσα στὸ μαῖο κοπάδι τους, πού γιόμειζε κάθε νύχτα τὸ πάτωμα... Μονάχα μὴ νυφίτσα πού φανερόναι πότε—πότε στὴν αὐλὴ, δὲν ἤθελε νὰ ζῇ γάση κοντὰ του. "Ο Ἀνέμης ἦταν ξερελλωμένος μαζὺ της. Μὲ τὰ ζωντανὰ εὐρίσκε τὴν παρηγορία πού δὲν τοῦ τὴν δίδανε οἱ ἀνθρώποι. Τοῦχε κάνει ἐντύπωση τὸ κομψό, καμαρωτὸ τῆς περὶπᾶτημα, τὸ βέλετο κι' ἀνέμορο θαρρεῖ, γούνα τῆς ἡ γυαλιστερή, πού τῆς πῆγαινε τόσο ὁμορφα.

(Τὸ τέλος στὸ προσεχές)

Τὸ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ - ΕΦΑΜΙΛΙΑΝ ΤΟΥ ΒΕΡΘΕΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Τὸ λογικὸ μου χάνεται σιγά-σιγά καὶ οἱ δυνάμεις μου μ' ἡγναιέται...

Ἡ ψυχὴ μου ὅμως δὲν ἔπαψε νὰ αἰσθάνεται, δὲν ἔπαψε νὰ νοιώθῃ πάντα, ἀγαπημένη μου Ἐθρεσία, τὴν ἴδια φλόγα, τὸ ἴδιο πάθος, πού ἐπὶ τόσο καιρὸ τώρα βασανίζει τὴν πονεμένη καρδιά μου. Πραγμαθὴ νὰ ἐπιβληθῇ στὸν ἑαυτό μου, προσπαθῶ νὰ τὸν πείσω ὅτι δὲν πρέπει πιά νὰ σοῦ γράφω.

Ναί! Ἐθρεσία! Δὲν πρέπει πιά νὰ θέλῃς καὶ σὺ νὰ σοῦ γράφω. Δὲν πῆξε μέσα μου ὅλους τοὺς στεναγμούς τῆς καρδιάς μου, θὰ βασανισθῇ ἐπὶ μόνος καὶ ἔρημος μὲ τὸ μαρτύριο αὐτοῦ τοῦ ἐρωτὸς μου, ἀλλὰ δὲν πρέπει πιά οὔτε νὰ σοῦ ξαναγράφω, οὔτε νὰ σε ἐνοχλῶ πιά ποτέ...

Θὰ τὸ κατορθώσω ἄραγε αὐτὸ; Ποιὸς ξέρει!

Ναί! Καὶ σήμερα ἀκόμα σ' ἐξήγησα παντοῦ γιὰ νὰ σοῦ δώσω τὴν τελευταῖα ἀποχαρτισμὸ!

"Ο Ἐθρεσία μου, γλυκερία μου ἀγάπη! Λέξου τοῦλάχιστον τίς τελευταῖες αὐτὲς γραμμές, τίς ὁποῖες βρέχω μὲ τὰ πικρότατα δάκρυά μου...

Ἐγώ, Ἐθρεσία, σ' ἀγαπῶ καὶ σὲ παρακαλῶ θερμότερα νὰ μὴ στείλῃς ὅποτε θέλεις καὶ ὅπου θέλεις μὴ εἰκόνα σου. Θέλω νὰ σ' ἔχω κοντά μου, ἀγάπη μου, ἔστω καὶ ζωγραφισμένη ἐν ἑνὶ ἀπὸ χαρτὶ!

Ἄν ἡ λίγη φίλια, ἡ λίγη συμπάθεια, πού αἰσθάνεσαι γιὰ μένα καταστῇ καὶ νὰ προσφέρουν στὴν ἀπαρηγόρητη ψυχῇ μου, μὴ μοῦ ἀρνήσῃς. Ἐθρεσία μου, τὴν μικρὴ αὐτὴ χάρι πού σοῦ ζήτω. Εἶνε ἡ μοῖρα πού περιμένω νὰ γλυκάνῃ λίγο τὰ δάκρυά μου.

Καὶ αὐτὸς ἀκόμα ὁ πατέρας σου ἐλπίζω ὅτι δὲν ἀρνήσῃ ἀνέγερσιν σ' αὐτὸ πού σοῦ ζήτω.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι θ' ἀναγνωρίσῃ τὸ σκοπὸ πού με καλεῖ νὰ ζῇτὼ τὴν εἰκόνα σου.

Δὲν μπορῶ πιά, Ἐθρεσία. Ὑποφέρω. Πονῶ. Ἐμὰς προσφέρω καὶ αἰσθάνομαι ὅτι ὁ θάνατος ἀρτῶνται γιὰ νὰ πάρῃ στὰ φτερά του τὴν ψυχὴ μου.

Σεῖλε μου τὴν εἰκόνα σου, Ἐθρεσία. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος νὰ γλυκάνω λίγο τίς ἀγωνίες τοῦ ὕπνου μου, καὶ πᾶν ὅσο ἔξω ἐξένα ζωγραφιστὴ κοντὰ μου καὶ σὲ φίλῃ...

Καὶ τὴ στιγμὴ ἀκόμα, ἀγάπη μου, πού θὰ νοιώσω τὴν ψυχὴ μου νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὸ σῶμα μου, τὴ στιγμὴ πού θὰ ψυχορραγῶ, θὰ οἶξῃ τὰ τελευταῖα λέμματα μου στὴν εἰκόνα σου αὐτὴ καὶ ἔτσι θὰ νοιώσω τὴν ψυχὴ μου νὰ φεύγῃ εὐχαριστιμένη πρὸς τοὺς οὐρανούς.

Γιὰ ὅσο δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα, ἔπει δὲν μπορῶ οὔτε νὰ πεθάνω, ἂν δὲν σ' ἔχω κοντά μου, ἂν δὲν σε βλέπω, ἂν ἂν αἰσθάνομαι, ὅτι με κυττάζεις καὶ σὺ μὲ τὰ γλυκὰ σου μάτια. Καὶ σὺν ἄλλο κόσμῳ, Ἐθρεσία, πού θὰ πάω, θὰ φέρω μαζὶ μου τὴν ἀνάμνησίν σου, θὰ φέρω μαζί μου τὸν ἐρωτὰ σου...

Ναί, ναι, ἀγγελεῖ μου! Ἐσὺ, μόνον ἐσὺ, ἦσουν ἡ ψυχὴ πού μ' ἐπῆλθε στὰ λίγα αὐτὰ χρόνια πού ἐξήσα βασανισμένος καὶ ἀρρωπτος ἀπὸ τὰ μαρτύρια τῆς ψυχῆς μου.

Καὶ γι' αὐτὴ τὴ βοήθεια πού μοῦ ἔδωσες Ἐθρεσία, σ' εὐχαριστῶ, σ' εὐχαριστῶ ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴν καρδιά μου.

Τὸ μόνο γράμμα σου πού ἔχω, εἶνε ἐκεῖνο πού μοῦ ἔγραψες ἀπ' τὸ Πατάσιο. Τὶ εὐτυχισμένα χρόνια ἐκεῖνα, Ἐθρεσία μου! Τί γλυκὲς ἀναμνήσεις, τί ὄνειρα, τί πόθοι!

Μὰ ποὺς τόλγες, ποὺς μποροῦσε νὰ τὸ φαντασθῇ ποτέ αὐτὸ; Τὸν μόνον μάρτυρα πού ἐπικαλοῦμαι πάντοτε γιὰ τὰ μαρτύρια, γιὰ τὴ λύπη γιὰ τὰ βάσανα τῆς ψυχῆς μου, εἶνε ἡ ἀγάπη σου, μόνον ἡ ἀγάπη σου...

Μ' ἀλλοίμονο! Ἀλλοίμονο! Ὅλα φαίνεται, Ἐθρεσία μου, ὅτι δὲν ἔχω τίποτ' ἄλλο ἀπὸ μὴ παραφορὰ, ἀπὸ μὴ μανία τῆς ψυχῆς μου.

Καὶ ὅμως τί νὰ γίνῃ; Τί μπορεῖ πιά νὰ γίνῃ;

Τώρα πιά πού ἔγινα τόσο δυστυχισμένος ἀνθρώπος ἡ μόνη παρηγορία στὴ ζωὴ μου δὲν μπορεῖ νάναί ἄλλη ἀπὸ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀγάπης σου...

Σ' ἀγαπῶ, Ἐθρεσία. Ὑγίαινε, ὕγαινε ψυχὴ μου, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ με συγχωρήσῃς ἂν ἔφταιξα σὲ τίποτα.

Καὶ ὅμως, ἐνὸμῃ τὸν ἑαυτό μου, περισσότερον γενηαῖο. Ναί! ἂν φανταζόμουν ὅτι δὲ ἔχανα τόσο τὸ θάρρος μου.

Μὲ συγχωρεῖς, Ἐθρεσία μου, πού σοῦ γράφω τόσο βιαστικά καὶ ὄχι πολὺ εὐαγγέλιον. Μὰ τί νὰ κάνω! Σοῦ γράφω μὲ πυρετὸ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια...

Ἡ καρδιά μου Ἐθρεσία, εἶνε καταματωμένη, ἀπ' τοὺς πόνους καὶ τὰ βάσανα...

Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μὴ λησμονήσῃς, μὴν μοῦ ἀρνήθῃς τὴν εἰκόνα σου...

Δόστην στὸν φίλο μου τὸν Λορέντζο καὶ ἂν τύχῃ καὶ ἔχω πεθάνει πρὶν προφτάσει νὰ μοῦ τὴν στείλῃ, ἄς τὴν κρατήσῃ αὐτὸς ὡς κληρονομία ἐρῇ καὶ πολὺτιμη...

Ναί! Ἐθρεσία. Ἡ εἰκόνα σου θάνα γιὰ τὸ φίλο μου μὴ παντοτεινὴ ἀνάμνησι τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ κάλλους τῆς ψυχῆς σου...

Τὶς λίγες ἀκόμα ἡμέρες πού μοῦ μένουν νὰ ζήσω, ἀφῆρε με, Ἐθρεσία μου, νὰ πιστέψω ὅτι μ' ἀγάπησες καὶ σὺ λιγάκι ὅτι αἰσθάνθηκες καὶ σὺ κάποιον αἰσθημα γιὰ μένα στὴν ψυχὴ σου...

Ἐτσι μονάχα θὰ μπορέσω νὰ πεθάνω εὐχαριστιμένος...

Ναί, ἔτσι μόνον μ' αὐτὴ τὴν ἰδέα, θὰ μπορέσω νάφθω τὴν τελευταία πνοή μου... "Ω! Ἐθρεσία, γλυκερία μου Ἐθρεσία! Ἄν ἔξερες μὲ πόση λύπη σ' ἀφήνω αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἂν μποροῦσα τοῦλάχιστον νὰ πεθάνω κοντὰ σου!

Ἄν μποροῦσα νὰ ταφῶ κι' ἐγὼ στὸ ἴδιο μνήμα πού θὰ σε βάλουν κι' ἐσένα, ἂν μποροῦσα κι' ἐγὼ νὰ σκεπασθῶ μὲ τὸ ἴδιο χῶμα πού θὰ σκεπασθῇ τὸ κορμὶ σου...

Ὑγίαινε... Δὲν μπορῶ πιά νὰ προχωρήσω. Πνίγομαι... Ὑγίαινε, Ἐθρεσία, ὕγαινε!...

III

Πρὸς τὸν Λορέντζον

Ροδῆιον 20 Ἰουλίου

Τὴν σκεπτόμουν Λορέντζε, χθὲς καὶ ἔλεγα μέσα μου, τί ἄραγε θὰ γινόμουν ἂν ἔκαπε ἔπαυα πιά νὰ τὴν βλέπω;

Ἀπὸ τὰ μάτια μου τὴν στιγμὴ πού τὴν κυττοῦσα, ἔρεχαν ἀφθονα δάκρυα γιατί αἰσθανόμουν ὅτι βρίσκομαι κοντὰ της...

Μὰ τώρα; "Ω Λορέντζε! Τί μαρτύριο! Τὴν ἔχασα πιά ἀπ' τὰ μάτια μου. Τὴν ἔχασα. Δὲν μπορῶ πιά νὰ τὴν ἐναῖδω ἀπὸ τότε...

Μὰ τί σημασία πιά μπορεῖ νάχη γιὰ μένα ὁ κόσμος;

Ποιὸ μέρος τῆς γῆς μπορεῖ πιά νὰ με δεχθῇ χωρὶς τὴν Ἐθρεσία μου;

Διαρκῶς μοῦ φαίνεται ὅτι βρίσκομαι ἐμπρὸς της, ὅτι ζῶ κοντὰ στὴν ἀγάπη μου.

Κάθε στιγμὴ πού περνᾶει νομίζω πὼς βρίσκομαι μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της, πὼς μπαίνω μέσα στὸ σπῖτι της, πὼς κάθομαι στὸ πλευρὸ της...

Καὶ ὅμως φεύγω, φεύγω μακριά... Δὲν μπορῶ πιά νὰ ζήσω ἐδῶ, δὲν μπορῶ πιά νὰ ὑπακούω στὸ λογικὸ μου, στὴ θέλησή μου...

Τώρα πιά φίλε μου, ἀπεφάσισα ν' ἀφεθῶ στὴν δύναμι τοῦ περπομένου... Ὑγίαινε, ὕγαινε, Λορέντζε.

IV

Ροδῆιον, 20 Ἰουλίου, Ροδῶν

Σήμερα περνοῦσα τὸν Πάδο (1) καὶ ἔβλεπα τὰ βαθεῖα νερά του πού κυλοῦσαν ἡρεμὰ μέσα στὶς ὀχθρὲς του.

"Ω! φίλε μου! Πόσες φορὲς δὲν μοῦ ἦρθε ἐπιθυμία, νὰ πέσω μέσα στὰ κύματά του, νὰ καταποντισθῶ καὶ νὰ χαθῶ ἐκεῖ γιὰ πάντα.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ

Η ΠΡΟΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΝΟΥΛΑΣ

Ξαπλωμένος στην αρογιάλια μεταξύ του Φαλήρου και της Γλυφάδας, ο Γιώργος Δήμας, με το βλέμμα χαμένο μακριά στο πέλαγος, είχε πέσει σε βαθιά συλλογή.

Εβίαζε τη σκέψη του να κατατοπισθί στη φοβερή πραγματικότητα που τον έβριζε, μα ήταν αδύνατο· του φαινόταν πως όλα αυτά που είχαν συμβεί απ' το πρωί δεν ήταν παρά ένα κακό όνειρο.

— Μα πώς μπορούσε να γίνει αυτό; ... ώστε έτσι ήταν γραφτό να τελειώσει όλη του η ζωή; ... και τα ιδανικά του, όλες οι στερήσεις που είχε περάσει, όλη η έγχευση και η άσκησις που είχε επιβάλει στον εαυτό του για να φθάσει μια μέρα κάπου, να γίνει ένας ξεχωριστός άνθρωπος στην κοινωνία, εκεί έπρεπε να καταλήξουν; ... Να καταστρέψω έτσι το μέλλον του, το τίμιο όνομα του σπιτιού του, την ευτυχία της αδελφής του της αγαπημένης Άννουλλας που ήταν να παντρευτεί την Κυριακή. Αυτός, αυτός ο Γιώργος ο Δήμας, η χαρά και το καμάρι του σπιτιού του, η αποκλειστική ξαφνικά ένας κοινός λωποδότης! ... ένας πλαστογράφος! ... όχι δεν ήταν δυνατόν! ... δεν μπορούσε να το χωρέσει το μυαλό του. Δεν μπορούσε να νάνε αυτό η πραγματικότητα...

Επρεπε να είχε περάσει πολλή ώρα που βρισκόταν ξαπλωμένος σ' αυτή τη θέση, γιατί κόντευε να βασιλέψει ο ήλιος και ήταν από το μεσημέρι εκεί. Αισθανόταν ένα μούδιασμα σ' όλο του το κορμί· κ' ένα μεγάλο κενό γύρω του και μέσα του.

Το πρωί πηγαίνοντας στο διευθυντή του είχε ακόμα την ελπίδα πως θα μπορούσε να προλάβει τα πράγματα, πως δε θάφτανε τουλάχιστον στον Εισαγγελέα η υπόθεση· έπρεπε στα πόδια του, έκλεινε, του φίλησε τα χέρια του τα όμοιά τους όλα: "Ενας φίλος του τον είχε παρασύρει να παίξει στο Χρηματιστήριο"· έχασε όλη την προίκα της αδελφής του, τα λεφτά που του είχε παραδώσει ο πατέρας του λίγον καιρό πριν κλείσει τα μάτια του για να τα βάλει στην Τράπεζα στόνομα της Άννουλλας· κ' έπειτα μέσα σε μια στιγμή παραβλέποντας τον έσπευσε ο κακός του δαίμονας να κάνει αυτό που έκανε, ένομιζε πως δεν θα τον ανακαλύψουν, ήτανε μια τρέλλα, μια κακή ώρα... ναι, ναι, η ζωή η δική του είχε καταστραφεί πιά, αλλά για τόνομα του θεού, να μην πέσει η ατίμια του πάνω στο σπίτι του... Πώς θα μπορούσε να ζήσει ύστερα απ' αυτό η μητέρα του που ζούσε με μόνη κληρονομιά το τιμημένο όνομα που της είχε αφήσει ο πατέρας του... Μεθαύριο ήταν η πρώτη χαρά που θάβλεπε το σπίτι ύστερα από το θάνατο του πατέρα του... Μεθαύριο την Κυριακή παντρεύουν την Άννουλλα, ναι, την όμορφη αγαπημένη αδελφούλα, που δεν χρώσταγε τίποτα να την πλακώσει μια τέτοια συμφορά...

Μέσα σε λυγμούς, τον έκτενε να λυπηθεί το σπίτι του, τη μητέρα του, την αδελφή του, μα στάθηκε αδύνατο. Ήταν άργα πιά. Ούτε ο έξευτελισμός του, ούτε η ικεσία του, ούτε τα δάκρυά του ίσχυαν σε τίποτα. Όταν βγήκε από το γραφείο του προϊστάμενου του ήταν ένα ζωντανό πτώμα· η ζωή τον είχε εγκαταλείψει μονομιάς σάν ένα σταμνί γεμάτο νερό που του ξεκόλλησε ο πάτος και χύθηκε όλο το περιεχόμενό του. Έκλεισε πίσω του την πόρτα σά χαμένος τον έλουσε κρύος ιδρώς. Τα τελευταία ψυχρά λόγια του προϊστάμενου του του τρυπούσαν τ' αυτιά σάν πυρομένα καρδιά.

— Σε λυποίμαι φίλε μου, αλλά δυστυχώς είναι πολύ άργα· δεν εξαρτάται πια τίποτα από μένα γιατί έχει ειδοποιηθεί ο Εισαγγελέας.

— 'Ο Εισαγγελέας! ... η Αστυνομία! ... οι χωροφύλακες! ... Έπρεπε στο νου του η εικόνα ενός λωποδύτη που είδε το πρωί να τον περνούν συνοδεία από το δρόμο με τις άλυσιδες στα χέρια και στεκόταν ο κόσμος και κύταζε, κ' έβλεπε τώρα την ίδια εικόνα, με τον εαυτό του στη θέση του λωποδύτη...

Το αίμα του πάγωσε και τούρφη σάν τρέλλα. Μια παρόρμηση έντελως ένστικτη τον έκανε ν' ανέβει γρήγορα-γρήγορα στο γραφείο του να πάρει το καπέλλο του και να τραπήει εις φυγήν. Περιπλανήθηκε ώρες στους δρόμους χωρίς καμμία κατεύθυνση· η θέα των

άνθρώπων του προξενούσε τρόμο· του φαινόταν πως όλοι τον εκύτταζαν ύποπτα. Μέσ' το μυαλό του χορεύανε διάφορες εικόνες και σκέψεις, εκάθισε σ' ένα παγκάκι που βρέθηκε μπροστά του, και προσπάθησε να συγκεντρωθεί. Δεν υπήρχαν παρά δυο λύσεις μόνο, να πάει κατ' ευθείαν στον Εισαγγελέα και να παραδοθεί, ή ν' αυτοκτονήσει. Προς στιγμήν αποφάσισε το πρώτο, και τράβηξε δισταχώς για την Εισαγγελία, μόλις όμως έφθασε απ' έξω μετανόησε, γύρισε πίσω και μηχανικά έμπηξε στο τρέμ του Φαλήρου.

'Ο ήλιος έγειρε πίσω απ' τα βουνά, βάφοντας τη θάλασσα μ' ένα δυνατό κόκκινο χρώμα. Σάν κάποιος ήλεκτρονικό ρεύμα να τον τίνανε, πετάχτηκε ο Γιώργος όρθος. Γύρω του όργιαζε η 'Απ'λιτική φύση. "Όλα τραγουδούσαν και γιόγανταν, μια χαρά απέριετη ανάβλυζε από παντού. "Ενα παπύρι, που φαινόταν σάν παρυμνέριο σύμβολο από το κόκκινο φως που το περιπολούσε, περνούσε στ' ανοικτά πηγαίνοντας ευτυχισμένους ανθρώπους σε καινούριες στ' ανοικτά. Αυτο γλάροι χυθάναν μπρός του σ' ένα έρημο κυνήγι. Ήταν όμορφο και γερό· παλλήλαρο, ο Δήμας, και τα είκοσιπέντε του χρόνια, τραγουδούσαν μέσα του. Μια άκαταγώνιστη δύναμη τον έσπρωχνε να φωνάξει, να χορήσει. Έβγαλε μια αναρρη κραυγή, και σ' ηλθε.

Η άδυσώπητη πραγματικότητα, τον έζωσε πάλι. Το κόκκινο χρώμα άρχισε να διαδέχεται τώρα ένα μαύρι. "Ενα πένθος τοσούτο την καρδιά, τα μάτια του γεμίσαν δάκρυα, ένας λυγμός ανέβηκε στο λαιμό του και τα χείλη του φέλιξαν κάτι όνοματά αγαπημένα: — Καθμένη μητέρα! ... καθμένη Άννουλλα! ...

Είχε νυχτώσει πιά, όταν κατέβηκε ο Γιώργος απ' το τρέμ και πήρε το δρόμο να γυρίσει σπίτι του. Μέσα στο κεφάλι του ήταν ένα χάος· τα πόδια τον οδηγούσαν ένστικτα, όπως το έλλογο στο σταύλο, προς το μικρό ισόγειο σπιτάκι που κατοικούσε χρόνια, στο μικρό αγαπημένο σπιτάκι που έκλεινε, ο,τι αγαπούσε σ' αυτό τον κόσμο, τόσες χαρές και τόσες λύπες, τόσες αναμνήσεις, τόσα όνειρα...

Μόλις έστριψε τη γωνιά κ' αντίκρισε τα φωτισμένα παράθυρα του ισόγειου σάν ν' απολιθώθηκε για μια στιγμή ένας τριφύς· τον κατέλαβε: — αν είχαν πάει κι όλες οι χωροφύλακες και περιέμεναν να τον συλλάβουν! ...

Τού ήθελε να το βάλει στα πόδια, μα κάτι τον κράτησε εκεί καρφωμένο. Προχώρησε άργα· έφτασε έξω απ' τα φωτισμένα παράθυρα· πριν να χτυπήσει την πόρτα έριξε μέσα μια ματιά.

Η ζεστή σούπα άχνιζε στη μέση του τραπέζιου. Η μητέρα του κ' η Άννουλλα ήταν καθισμένες και τον περίμεναν· η γηλή καρδιά που καθόταν πάντα ο πατέρας του και τώρα καθόταν αυτός, ήταν στη θέση της αδελφής και τον περίμενε. Ετύχανε πολλές φορές νάχη πολλή δουλειά στο γραφείο και να μην πάει στο σπίτι του το μεσημέρι, αλλά το βράδυ δεν είχε λείψει ποτέ στις έννην έπρεπε όλοι να είναι στο τραπέζι.

Δεν ήξεραν ακόμα τίποτα... μέσα στο σπίτι, τίποτα ακόμα δεν είχε ταραχίσει την ατμόσφαιρα της οικογενειακής γαλήνης. Το ίδιο όπως τα περασμένα βράδια στο κουρασμένο και συμπιεσμένο πρόσωπο της μητέρας του στην άδω μορφή της Άννουλλας η ευτυχία της οικογενειακής γαλήνης ήταν ζωγραφισμένη. Άπάνω απ' το τζάκι η μεγάλη εικόνα του πατέρα του, με τη μεγάλη στολή του συνταγματάρχη με πλάνα τα παρόσημα στο στήθος καράωνε με την περήφανη έκφραση της και δίπλα το παλιό ρολόι που σήμαινε άκουραστα τις ώρες απ' την εποχή που ο Γιώργος δεν είχε δι' ακόμα το φως.

Εκύτταζε τη μητέρα του και την Άννουλλα. Κάποια έξαρση ακτινοβολία ευτυχίας έλαμπε άποψη στα πρόσωπά τους και κάποιο χαμόγελο του φάνηκε ζωγραφισμένο στη σεβάσιμα μορφή του πατέρα του... ίσως ήταν απ' την προσδοκία της μεθαυριανής χαράς.

Δεν ήξεραν ακόμα τίποτα... μέσα στο σπίτι, τίποτα ακόμα δεν είχε ταραχίσει την ατμόσφαιρα της οικογενειακής γαλήνης. Το ίδιο όπως τα περασμένα βράδια στο κουρασμένο και συμπιεσμένο πρόσωπο της μητέρας του στην άδω μορφή της Άννουλλας η ευτυχία της οικογενειακής γαλήνης ήταν ζωγραφισμένη. Άπάνω απ' το τζάκι η μεγάλη εικόνα του πατέρα του, με τη μεγάλη στολή του συνταγματάρχη με πλάνα τα παρόσημα στο στήθος καράωνε με την περήφανη έκφραση της και δίπλα το παλιό ρολόι που σήμαινε άκουραστα τις ώρες απ' την εποχή που ο Γιώργος δεν είχε δι' ακόμα το φως.

Εκύτταζε τη μητέρα του και την Άννουλλα. Κάποια έξαρση ακτινοβολία ευτυχίας έλαμπε άποψη στα πρόσωπά τους και κάποιο χαμόγελο του φάνηκε ζωγραφισμένο στη σεβάσιμα μορφή του πατέρα του... ίσως ήταν απ' την προσδοκία της μεθαυριανής χαράς.

που θάβλεπε το σπίτι... το γάμο της Άννουλλας! ...

Με τα μάτια διάπλατα ανοιγμένα εκύτταζε έξω απ' το φωτισμένο παράθυρο... μια ανέκφραστη όδυν και μια φοβερή τύψη τον έβριζε. Αυτό που έβλεπε δεν ήταν πια παρά ένα όνειρο, ο ίσκιος μιας περασμένης ευτυχίας που είχε σβύσει πιά για πάντα. Σάν έλαμπε πέρασε απ' το νου του μια φοβερή εικόνα. Θυμήθηκε όταν είχαν πάει ύστερ' από τρία χρόνια μετά το θάνατο του πατέρα του ν' ανοίξουν τον τάφο του, για να φυλάξουν τα όσα του· μόλις έσπευσαν το φέρετρό πήρε για μια στιγμή το μάτι του τον ίσκιό της μορφής του που έπεσε εθύς σε σκόνη μόλις ήρθε σ' επαφή με τον αέρα. "Ενα ρίγος τον πέρασε· έφερε άδεια το χέρι του μπροστά στα μάτια του για να κρύψει την εικόνα, έπειτα σύρθηκε ως την πόρτα, άνοιξε και μπήκε μέσα.

Η Άννουλλα έτρεξε όλη χαρά να τον καλωσορίσει: — Τι έγινε το μεσημέρι Γιώργο; ...

— Είχα πολλή δουλειά στην τράπεζα και αναγκάστηκα να συταίσω κάτι έξω και να ξεναγνηθώ άμσως, κατώρθωσε με δυσκολία να πη, κυττάζοντας άλλοι.

Δεν μπορούσε να την κυττάξει στο πρόσωπο, μια διάθεση να λυγίσει τα δάκρυα τον έβριζε. Μόλις κατώρθωσε να συγκρατηθεί.

— Πάρε το καπέλλο του να το κρατάς, κ' άσε το παιδί που να κοιμάται να καθίσει, πρόσταξε η φωνή της μητέρας του, την Άννουλλα που είχε άρχισει να ρωτάει τον Γιώργο αν είδε τον άρραβωνιαστικό της, αν του είχε να της πη τίποτα, αν θάχότανε μετά το γάμο να πάνε στο θέατρο.

Καθόταν τη ρούπα. Προσπάθησε να φάει καναβό κουταλιές, μα πείσθηκε αδύνατο· δεν πήγαινε κάτω το φαί. Άπέναντί του έβλεπε έναν κρημασμένην η εικόνα του πατέρα του, χωρίς να τον ναι να σηκώνει τα μάτια, αισθανόταν τώρα το περήφανο βλέμμα του συνταγματάρχη να τον πιέζει σά μια κατηγορία.

Έπρεπε δυο φευγάλες ματιές στη μητέρα του και στην Άννουλλα που έτρωγαν ήσυχα· η καρδιά του άνοιγε για τη συμφορά που έλαμπε σε στιγμή θά πλάωνε το σπίτι, του είχε τη καρδιά. Ποτέ δεν είχε νοιώσει τέτοια σπινθηρίση απ' την ύπαρξή τους. Αυτό το πρῶμα· αυτή η γλυκύ της οικογενειακής στοργής, έκλεισε μια πολύ μεγάλη ήδονή, μια άφραπτη ήλιση, που τώρα θα την έχανε, που την έχανε, έννοιωσε την ανεκτίμητη αξία της. "Όλα, όλα τα πιο άσημαντα πράγματα έπαιρναν μια πολύ μεγάλη σημασία μέσα του, από το παλιό ρολόι δίπλα στο τζάκι, ίσα με τα μικρά καθίσματα που στέλιζαν τους τοίχους, όλος ο κόσμος ο μικροσκοπικός του σπιτιού που αποτελούσε τη ζωή του, ήτανε μια βαθύτατη πηγή ήλιος και στοργής.

Παλιές εικόνες ευτυχισμένων ημερών του ήταν στο νου, η ημέρα του θανάτου του πατέρα του, ο στρατός κ' οι μουσικές που είχαν έλπει ν' αποδώσουν τις τιμές στον ένδεχο συνταγματάρχη, έπειτα η τελευταία σκιά της μορφής του μόλις άνοιξαν το φέρετρό για να φυλάξουν το σά που ανακατεμένη με την σκιά της οικογενειακής ευτυχίας που είχε δει έξω απ' το ανοιγμένο τζάκι...

Μα τί έβλεπε Γιώργο, γιατί δεν τρώς; έ-βλεπε με κάποια ανησυχία η μητέρα του: — Δεν έχει τίποτα, λέει. Έχει εργασθεί πάρα ν' έννοιωσε ναίαι λίγο αδιάθετος.

Πρόσπε μὴν πάει κ' άρωσούσεις, κ' εἶνε γρουσουζιά τέ-τες μέρες, άπάνω στις χαρές μας, έξακολούθησε η μητέρα του. — Μή λες κακό λόγο, πετάχτηκε η Άννουλλα, μ' ένα ναζιάρικο κρημασμένο: —

Μὴν εἶνε λυπημένος ο Γιώργος που θα παντρευτεί μεθαύριο η Άννουλλα; ρωτάει.

— Λυπημένος! κ'άθε άλλο! Ευτυχισμένος, πολύ ευτυχισμένος εἶνε! Πως μπορείς να κάνεις τέτοια σκέψη, Άννουλλα αγαπημένη, πρὸς αδελφούλα; Θά εἶνε καλὰ και χαρούμενος ο Γιώργος... κ' ίσως απ' την πολύ χαρά του τούρχονται δάκρυα στα μάτια... κ'άθε άλλο να φωνάξει... εἶνε τόσο μεγάλῃ η χαρά πουρχεται στο σπίτι!... πούχει έρθει κι' άλλας... που από στιγμή σε στιγμή, θα τραβήξει την πόρτα! ...

Το παλιό ρολόι σταμάτησε απότομα. Μια βουβαμάρα χύθηκε στο δωμάτιο. Σάν να είχε κάποια μυστηριώδη σημασία στο σταμά-τση του ρολογιού ο Γιώργος ανατρίχιασε. Έγινε μια μικρή σιωπή πού απ' κάποια άγνωστη προδοκία...

— 'Ο Νίκος θάνα, εἶπε με χαρά η Άννουλλα, κ' έτρεξε ν' ά-νοίξει την πόρτα, νομίζοντας πως θάταν ο άρραβωνιαστικός της. Η άναμνη του Γιώργου κόπηκε.

— Ένας άξιοματικός ρωτάει αν κάθεται έδω ένας Δήμας, λέει η Άννουλλα, που γύρισε, με μια άπογοήτευση ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της, εἶνε θά θέλει Γιώργο:

— Ναι, ναι, έξω, δεν εἶνε τίποτα, να περάσει μέσα στο σαλόνι με στην κ' έφτασε, κάτι να πάρω από την κάμαρά μου... κα-ταβήκε απ' ην ο Γιώργος, και με ύστατη προσπάθεια να φανή έλαμπε σπινθηρίση και μπήκε στο διπλανό δωμάτιο.

Στο μυαλό του ξετυλίγεται ένα πλήθος εικόνες με μια τέτοια γρηγορότητα που τον φέρνει ζάλη. Η τελευταία εικόνα που είχε δει

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Το «Μπουκέτο» απ' αρχής της εκδόσεώς του κατέστη το μοναδικόν έντρυφμα του Έλληνικού λαού, κυκλοφορούν υπέρ τας τριάκοντα χιλιάδας φύλλα καθ' έλην την Ελλάδα. Η Διεύθυνσις του Περιδικίου επιθυμεί να επιτύχη την ευρυτάτην διάδοσιν και εν τῷ Έξωτερικῷ, χάριν τῶν απανταχού έμογενῶν, άπεφάσισε να έρίση την τιμήν της συνδρομῆς αντί μιᾶς λίρας Ἀγγλίας εἰς δραχ. 180 ετησίως, τὴν ἰσοδυναμοῦσαν—άν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ταχυδρομικά— πρὸς τὴν συνδρομὴν τοῦ Έσωτερικοῦ.

Κατέπιν τούτου οἱ ἐν τῷ Έξωτερικῷ Έλληνες ἄς σπεύ-σουν νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὰς συνδρομὰς τῶν εἰς δραχμὰς ἐπωφελοῦμενοι τῆς ἐκπτώσεως τῆς δραχμῆς διὰ τὰ τοὺς ἐγ-γραφόμεναι καὶ οὕτω θὰ ἔχουν μὲ ἡμίσειαν περίπου ἀγγλι-κὴν λίραν, ἐπὶ ἐν ἔτος τὸ «Μπουκέτο» νὰ τοὺς τέρηται καὶ νὰ τοὺς διασκεδάσῃ.

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΤΣΙΓΚΟΥΝΙΑ ΜΙΑ ΦΟΡΑ...

Ο λόρδος Άσμπορν, ένας Άγγλος ευγενής που ζούσε πρὸ πενήντα ἐτῶν, ἦταν γνωστός, ὄχι μόνον γιὰ τὴν κολοσσία του περιουσία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν φοβερὴ του τσιγκουνιά.

Μία φορὰ παρευρίσχετο σὲ μιὰ ἑορτὴ πού ἐδίδετο χάριν κάποιου φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ στὸ Παρίσι. Ἡ δούκισσα Μέντερνιχ, σύζυ-γος τοῦ πρέσβους τῆς Ἀυστρίας, τὸν παρεκάλεσε ν' ἀγοράσῃ κάτι πρὸς ὄφελος τῶν φτωχῶν.

— Θέλετε ν' ἀγοράσετε αὐτὸ τὸ κουτί γιὰ τὰ τσιγάρα; τοῦ εἶπε.

— Εὐχαριστῶ πολύ, ἀπάντησε ὁ λόρδος, δὲν καπνίζω.

— Τότε πάρτε αὐτὸν τὸν κονδυλοφόρο.

— Λυποῦμαι ἀλλὰ δὲν γράφω ποτέ. Αὐτὴν τὴν δουλειὰ τὴν ἔχει ἀναλάβει ὁ γραμματέας μου! ἀπάντησε πάλιν ὁ λόρδος.

Ἡ δούκισσα τοῦ προσέφερε τότε μιὰ μπο-μονιέρα.

— Θὰ πάρτε αὐτὴ τὴν θαμσιά μπομπο-νιέρα, τοῦ εἶπε μὲ τὸ γλυκύτερό της χαμόγελο...

— Δὲν τρώγω ποτέ μου γλυκὰ κυρία...

— Ἀσφαλῶς ὁμοῦ θὰ πλένεσθε, τοῦ εἶπε ἡ δούκισσα χαμογελώντας καὶ τοῦ προσέφερε ἕνα κουτί σαπούνια.

Ο λόρδος δὲν μπορούσε πιά νὰ ξεφύγῃ καὶ ἀναγκάστηκε νὰ πληρώσῃ τὰ σαπούνια στὴν ἐξωφρενικὴ τιμὴ πού τοῦ ζήτησε ἡ δούκισσα.

ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟΝ...

Ο διάσημος Άγγλος χειρουργός Σάαπ η-νοχλεῖτο ὑπερβολικά διὰ τὸν ἐκλοισμὸν σ' ἕνα ἀσθενὴ γιὰ πολλοὺς χρόνους. Μία μέρα τὸν ἐνάλεσαν νὰ πάη σ' ἕνα γνωστὸ μέλος τῆς ἀριστοκρατίας, ὅσο τὸ δυνατόν γρηγορώτερα. Ἐπρεπε μάλιστα μὲ ὅλα τὰ ἐργαλεία καὶ εἶδεν ὅτι ὁ ἀσθενὴς εἶχε μόλις γράσει τὸ πόδι του. Ἐγραψε τότε μὴν συνηγὴ καὶ τὴν ἔδωκε σ' ἕναν ὑπηρετὴ νὰ τὴν πᾶρῃ στὸ φαρμακεῖο καὶ νὰ τὴν φέρῃ ὅσο τὸ δυνατόν πιὸ γρήγορα.

— Τρέξε μὴν χάνεις ὅτε λεπτὸ! εἶπε τὸν ὑπηρετὴ. Ο ἄρ-ρωστος κινήθηκε ἀπ' τὸ φόβο του.

— Εἶνε λοιπὸν τόσο σφοδρὸ, εἶπε μὲ ταραχὴν ὁ τραυματίας καταταραχμένος.

— Ναι, εἶπεν ὁ Σάαπ, ὑπάρχει φόβος νὰ... γίνεται καλὰ ἂν ἀρ-γίσῃ νάρθη ὁ ὑπηρετὴς, εἶπεν ὁ Σάαπ γελώντας εἰρωνικά.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ὄμιου «Ερμην» ἐν Ἀλε-ξανδρείᾳ οἱ «Χαρακτῆρες» τοῦ Θεοφράστου κατὰ μετὰφρασιν τοῦ κ. Μαρίνου Σιγούρου καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Ἀθηναῖα βιβλιοπω-λεῖα ἀντὶ 1 Ἀραχινῶν.

Ἐξω ἀπ' τὸ φωτισμένο τζάκι, ξεχωρίζει μέσα σ' αὐτὸν τὸν καμινά... τὸ εἰρηνικὸ χαμόγελο τῆς μητέρας του... τὸ παιδικαῖο πρόσωπο τῆς Ἀννούλας... ἡ σεβάσιμα μορφή τοῦ πατέρα του πού κύτταζε ἀπ' τὸν τοίχο... τὸ βλέμμα τοῦ εἶν' ἀπάνω του καὶ τὸν καίει...

Ἐνα κρύο χέρι τοσούτοιζε τὴν καρδιά. Ἀνοίξε ἀποφασιστικὰ τὸ συρτάρι του, πήρε τὸ πιστόλι του, ἀκούμπησε τὴν χὰνα στὴν καρ-διά του καὶ πίεσε τὴ σκανδάλη.

Μέσα στὸ κλειστὸ δωμάτιο, ὁ κρότος τοῦ πιστολίου ἀκούστηκε φοβερός·σὰ νὰ γκαρμίστηκε ὅλο τὸ σπίτι.

Γ. Ι. Μπερλός

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΙ' ΑΣΤΕΙΑ

Ο γέρο-Θωμάς έχει τη συνήθεια να δανείζεται συχνά από τους άλλους και να μη γυρίζει ποτέ τα δανεικά.
Πρό ημερών βρήκε στο δρόμο ένα παλιό φίλο του.
— Δάνεισέ μου πενήντα φράγκα, του λέει χωρίς περιστροφές.
— Απένταρος είσαι πάλι;... Καλύτερα να σου τὰ χαρίσω παρά να σε δανέψω.
— Μπᾶ! Καί γιατί;
— Γιατί ξέρω πως δε θὰ μὴ τὴ γυρίσης ποτέ και θὰ τὰ χαλάσωμε γιὰ πενήντα ψωροδραχμές.
— Α!... Ἄν εἶνε ἔτσι, δόσε μου ἑκατό!

Ο κ. Γ. ἂν καὶ δὲν βγῆκε ποτὲ τῆ ζωῆ του ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἔχει τὴ μαγία σὲ κάθε περίσταση νὰ καυχᾶται ὅτι περιηγήθηκε ὅλη τὴν Εὐρώπη.
— Ὅταν ἦσαν σὲ τὴ Βενετία, τὸν ἐρωτᾷ κάποιος ἀνυπόμονος ἀκουατὴς τῶν φανταστικῶν αὐτῶν ταξιδιῶν του, εἰδότε καὶ τὸν Λέοντα τοῦ Ἁγίου Μάρκου;
— Τὸν Λέοντα νὰ μὴν ἰδῶ, καί μένε; Ἰσα-ἴσα ἤμουν ἐκεῖ τὴ στιγμὴ πού τοῖς φερᾶν τὴν τροφὴν καὶ κάθηται καὶ τὸν βλέπει ὅλο τὸ διάστημα πού ἐτρώγει!...

Μεταξὺ δύο λοιποδυτῶν.
— Ἔχεις καὶ ρολόι, ἔμαθα;
— Βέβαια.
— Καὶ πόσο σου κόστισε;
— Δὲν εἴπα τὴν τιμὴν γιατί δὲν ἦταν κανένας στὸ κατάστημα τὴ στιγμὴ πού τὸ πῆρα...

Ἔνας νιόπαντρος, φοβερός μεκερῆς, δὲν μποροῦσε καὶ μετὰ τὸ γάμο του νὰ ξεγράψῃ τὴν παλὰ του συνήθεια: Κάθε βράδυ περνοῦσε ἀπ' τὴν ταβέρνα νὰ πάρῃ τὰ... ὀρεκτικά του.
Ἔνας φίλος του πού τὸν εἶδε, ψιθύρισε κουνώντας τὸ κεφάλι του:
— Μαρεῖ αὐτὸς δὲν ἔχει στὸ Θεό του. Ἀφήνει τὸ ἕτερον ἡμισὺ του, γιὰ τὴν... μισὴν του!

Ο κ. Π. κάνει παρατηρήσεις στὴν κόρη του ὅτι δέχεται εὐχαρίστως τὰ φιλοφρονήματα τοῦ Ρ.
— Μὰ ἐπὶ τέλους, Μπαμπά, τί ἔχεις μαζί του;
— Τὸν βρίσκω λίγο ἡλίθιο...
— Ἐγὼ δὲμ δὲν τὸν βρίσκω καθόλου.
— Καὶ ἐκτός αὐτοῦ τὸν ὑποπεύομαι ὅτι σὲ τριγυρίζει γιὰ τὴν προίκα σου.
— Α! ὅσο γι' αὐτὸ μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι δὲν ἔχεις δίκιο. Εἶνε ἔτοιμος νὰ μὲ παντρευτῇ χωρὶς πεντάρα.
— Ἀμ τότε παιδί μου εἶνε μεγαλύτερος ἡλίθιος ἀπ' ὅτι τὸν φανταζόμουν.

*

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Σ πύρον Μαντζάκη, Ζέλοβον Φλωρίνης.— Μυστικὸν ἔσται, φίλος σὰς ἐντολῆς. Δὴ μ. Λεβέντην, Κέρκυραν.— Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἐξεδόθησαν πέντε ἐν ὅλῳ φύλλα καὶ πολοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα μας πρὸς 3 δρχ. ἑκάστον. Σ α. Ρ. Νικητόπουλον, Βησσαῖα.— Ὑπόλοιπον ἐλήφθη, καθυστερούμενον ἡμερολόγιον ἐστάλη. Σ τ. α. Ρ. Γαλακτῆν, Μεσσήνην.— Ὅχι. Πόπην Λούπου, ἡ λυσις σὰς εὐρὴν λανθασμένη καὶ ἡ παράκλησις σὰς ἀνεκλήρωτος. Γ. Φ. α. Ὁ λ. ν. Θεσσαλονίκην.— Ζητούμενα τεύχη ὑπάρχουν. Ἐμβάσατε ἀντίτιμον ὑπολογίζοντες ἑκάστον 3 δρχ. Μ. Χ. Γ. Ἰωαννίδην καὶ Ἰ. ω. Σ. ο. ρ. ἄ. τ. ο. γ. λ. ο. ν. Κων/πολιν.— Ἄν καὶ δὲν τὸ γράφωμεν, ἐννοεῖται ὅτι τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς διὰ τοὺς ἀναγνώστας τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶνε 10 δρχ. περισσότερον τοῦ ὁρισθέντος. Ἐμβάσατε παρακαλούμεν τὸ ἀνωτέρω ὑπόλοιπον καὶ τὸ δῶρον θὰ σὰς ἀποσταλῇ ἀμέσως. Δ. η. μ. Γ. ρ. γ. ο. ρ. ἄ. ν. Ἀμενάρια Θάσου.— Παρακαλούμεν ἀποστείλατε 5 δραχμὰς ἀκόμη γιὰ νὰ σὰς ἐγγράψωμεν, διότι ἡ ἐξέλιξις συνδρομῆς εἶνε 65 δρχ. Γ. Σ. Σ., Ἐνταῦθα.— Ὅχι. Γ. Τ. ο. ρ. ο. γ. ἄ. ν. η. ν. Σπερχειάδα.— Ἀνανεώσαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν ζητηθῆν ἡμερολόγιον. Δ. η. μ. Ν. ἄ. σ. κ. ο. ν. Θεσσαλονίκην.— Ἀύσις ὁρῇ, βιβλίον ἐπαχθυρομήτην. Ἐμβάσατε τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἀποσταλέντος φύλλου. Κ. ω. ν. σ. τ. Σ. η. μ. α. ν. τ. ῆ. ρ. α. ν. Ποταμὸν Κουθήρων.— Ἐνεργάτητε εὐχαριστοῦμεν. Ἰ. Κ. α. ρ. α. γ. ὁ. ρ. γ. η. ν. Μυτιλήνην, Ἀ. λ. ε. ξ. ἄ. ν. δ. ρ. α. ν. Β. α. σ. ἰ. λ. ε. ἰ. ἄ. δ. ο. ν. καὶ Ἰ. ἄ. ρ. α. γ. ο. μ. ἄ. ν. ο. ν. Σταυροῦ πολιν.— Συμπληρώσατε τριήμερον συνδρομὴν σὰς, ἥτις εἶνε 35 δρχ. Κ. ω. ν. σ. σ. Σ. α. ρ. α. ν. τ. ο. π. ο. υ. λ. ο. ν. Βόλον.— Ἐ λ. Κ. α. τ. ἄ. ν. η. ν. Πολύχιντον, Ἰ. ἄ. ἡ. μ. ο. ν. καὶ Ἰ. Χ. α. τ. ῆ. ρ. α. ν. δ. ρ. ε. ο. ν. Κάτιον.— Φύλλα καὶ ἡμερολόγια ἐστάλησαν.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τραγουδί

Τοῦ Ρο

Σὲ εἶδα σήμερα ἀγαπημένη μου, σήμερα ποῦναι ἡ ἡμέρα τῶν γάμων σου.
Γιατὶ ὅμως τὸ προσωπάκι σου ἦταν ξαναμμένο;
Γιατὶ ἦσουν τόσο τρομαγμένη σήμερα, πού ὅλα γύρω σου σκοποῦσαν εὐτυχία καὶ χαρὰ;
Γιατὶ; Μήπως ἡ εὐτυχισμένη αὐτὴ ἡμέρα τῆς ζωῆς σου δὲν ἦταν γεμάτη ἔρωτα, γεμάτη ἀγάπη;
Καὶ ὅμως ἐγὼ στὰ μάτια σου διέκρινα μιὰ λάμψη ἀλλόκοτη, μιὰ ἔκφρασι ἀνεξήγητη! Ἰσως τὸ πρόσωπό σου νᾶταν ἀναμμένο ἀπὸ ντροπὴ, ἴσως πάλι ἡ ταρῆχί σου νὰ εἶχε αἰτία κάποια τύχη, κάποιο κρυφὸ παράπονο! Ποιὸς ξέρει!...
Καὶ ὅμως ἐγὼ σὲ εἶδα, σὲ εἶδα ἀγαπημένη μου, νὰ περῆς μὲ τὸ στεφάνι στὸ κεφάλι σκεπασμένη μὲ τὸ πέπλο σου...
Καὶ εἶδα τὸ προσωπάκι σου ξαναμμένο, καὶ διάβασα στὰ μάτια σου τὸν πόνο τῆς ψυχῆς σου!
Ἐρχομαι νᾶναι ψέμματα! ὅλα ψέμματα!
Καὶ ὅμως ποιὸς ξέρει! Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξέρῃ, ἂν ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία βρίσκονται τώρα ὅπως ἄλλοτε στὴν νικημένη σου ψυχῇ... Ποιὸς ξέρει!...

Στὴν Φίλη μου Φ...

Τοῦ Ρο

Ὡ! ἀγαπημένη, ἀγαπημένη! Μέσα στὰ τόσα βάσανα, σὲ τόσες μαῦρες συμφορὰς πού εὐθόγκαν τὴν ψυχὴ μου, καθὼς περνοῦσα ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς μου, μόνο ἐσύ, ἐσύ φέρνεις πάντα κάποια ἀνακούφιση, κάποια παρηγοριά!
Ὅταν γυρίζω τὸ μυαλό μου στοὺς παλαιοὺς καιροὺς τῶν πρώτων μου ἐρωτῶν, ἐσένα, μόνο ἐσένα, συλλογίζομαι καὶ ἡ ἀνάμνησί σου φέρνει πάντα τὴν ψυχὴ μου σὲ ἀληθινὸς παράδεισους...
Ὅταν σὲ σκέπτομαι, γλυκεῖά μου ἀγάπη, μοῦ εἰσπίπτει πρὸς φεύγω ἀπὸ τὸν κόσμο, πρὸς φεύγω μακριὰ ἀπὸ τῆς γῆς τὰ βάσανα, ἀπὸ τοὺς πόνοους τῶν ἀνθρώπων!...
Ναί! Ναί! ἀγαπημένη! Ἀρκεῖ μιὰ μόνο στιγμὴ νὰ σὲ συλλογιστῶ καὶ εὐθὺς ἡ σκέψι μου πηγαίνει πέρα μακριὰ σ' ἕνα νησί μαγικὸ καὶ ἔρημο! Ἐκεῖ σ' αὐτὸ τὸ μαγικὸ νησί, ἀνάμεσα ἀπ' τ' ἀφρισμένα κύματα τοῦ ἀπεράντου ὠκεανοῦ, κάτω ἀπὸ ἕνα οὐρανὸ γλυκὺ καὶ ἑσπέρου, ἐκεῖ γλυκεῖά μου ἀγάπη, κατοικῶ καὶ ἐγὼ μαζί σου, ὅταν σὲ συλλογιστῶ...
Κι' ὅμως ἐσύ, ποιὸς ξέρει, ἂν θὰ μ' ἀκούς, ἂν θὰ συλλογιστῇ καὶ σὺ ποτὲ σου ἐμένα, ἂν θὰ γυρίσης πιά τὴ σκέψι σου στὰ πρώτα ἐκεῖνα χρόνια!...

Ρωμάντζο

Τοῦ D'Annunzio

Ἐτρεμε ὀλόκληρη, σὰν ἦρθε τότε στὸ πρῶτο ραντεβού!
Ἦταν βράδυ. Παντοῦ τριγύρω ἡσυχία! Κανείς δὲν ἀκούσε τὰ λόγια μας, κανείς!
Τ' ἀστερία ἔτρεμοῦσαν στὸ σκοτεινὸ οὐρανὸ!... Ὡ! πῶς γελούσαν τότε τὰ λουλούδια μέσα στὰ πράσινα φυλλώματα τῶν δέντρων!
Μιὰ μαύρη γύρω μας σκιά ἀπλωνότανε!
Κι' ἐκεῖνη ἦρθε, ἦρθε...
Καὶ ἀπλόσε τὰ χέρια τῆς τριγύρω στὸ λαϊμό μου! Κι' ἔβαλε τὰ χεῖλιά της στὰ χεῖλιά μου, καὶ τὸ ἀπαλὸ χνουδένιο προσωπάκι τῆς ἀγγίξε τὸ δικό μου!...
Ἦταν τόσο γλυκὸ τὸ πρῶτο ἐκεῖνο φίλημα, τόσο γλυκὸ, τόσο ἡδονικό!
Ἦ μυστοδιὰ τῶν λουλουδιῶν γιὰ μᾶς, μόνο γιὰ μᾶς χυνότανε τριγύρω, κι' ὅταν τὴν πρώτη λέξη μου εἶπε, τὸ πρῶτο ἐκεῖνο «σ' ἀγαπᾷ» ἀνέκφραστη μιὰ λύτρωση αἰσθάνθηκε στὸ εἶναι μου ὅλο...
Ἐτσι μὲ βῆμα σιγανὸ ἡ ἀγάπη μου ξαναρχεται καὶ τώρα!...
Μὰ πᾶν δὲν τρέμει ὅπως ἄλλοτε ἡ ἀγάπη μου, καὶ τὰ λουλούδια πᾶν δὲν χύνουν τὴ μυστοδιὰ ἐκεῖνη, καὶ δὲν γελοῦν τ' ἀστερία, δὲν γελᾶει ὁ οὐρανός!...
Τὸ πρῶτο ἐκεῖνο «σ' ἀγαπᾷ» ἐπέ-
ρασε...
Ἦ πρώτη ἀγάπη βρίσκειται στὸ παρελθόν καὶ ἀνάμνησις πιά ἔχει γίγει!...

ΤΟ ΜΥΣΤΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

“Ο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ,”

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΥΡΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
Καὶ τράβηξε ἀπ' τὸ μαγκάλι ἕνα πυρακτωμένο σίδερο.
— Μὲ τοῦτο... ὦ! ὦ!... θὰ σοῦ τρυπήσω, Μαγδαληνὴ μου, τὴ γλώσσα σου!...
Ἡ Μαγδαληνὴ ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ... Ὁ τρόμος τῆς τῆς ἔκανε τὸ σκαμνὶ καὶ θέλησε νὰ φύγῃ. Δὲν κατάρθωσε ὅμως τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ πληγωθῇ ἀπὸ τὴν σιδερένια ἀλυσίδα μὲ τὴν ὁποία εἶταν δεμένη καὶ νὰ σωρεαστῇ ἀπάνω στὸ κάθισμά της.
Ἡ Φρέα κοιτοῦσε μὲ μι' ἀγρία χαρὰ τὸ θῦμα της.
— Ἐλεος! ψιθύρισε ἡ Μαγδαληνὴ μὲ μιὰ φωνὴ πού μόλις ἀκούσαν. Ληπτήτε με, κυρία, εὐσπλαχνισθε με!... Σκοτώστε με καλύτερα... Μὴ μου κάνετε αὐτὰ τὰ τρομερὰ βασανιστήρια!...
Ἐλεος... Ἐλεος!...
— Νὰ χαθῇς, φοβιστάρα!... ἀπάντησε ἡ γοργά. Σὲ λίγο θ' ἀκούω τὴν ἀλυσίδα σου... Μιὰ στιγμὴ θὰ υποφέρεῖς μόνο... ὅς ἀρχίσου με ἀπὸ ἐκεῖνο πού δὲν πονοῖ...
Καὶ ἡ γοργά τράβηξε τὸ χτένι πού συγκρατοῦσε τὰ μαλλιά τῆς Μαγδαληνῆς. Ἡ πλοῦσια τῆς κόμη ἔπεσε ὅς τὸ πάτωμα.
Ἡ δυστυχισμένη κόρη δὲν τολμοῦσε πιά νὰ κινήθῃ. Ἐχε παγώ-
σει συγκρομένη. Ἐκείσε τὰ μάτια τῆς τὴ στιγμὴ πού ἐνοιωσε τὰ μαλλιά τῆς Φρέας νὰ βυθίζονται μέσα στὰ μαλλιά τῆς.
Ἡ μάγουλα τραγουδώντας κάποιο πρόστυχο τραγουδί ἀρχισε νὰ κινῇ τὰ μαλλιά τῆς Μαγδαληνῆς... Σὲ λίγο ἀπὸ ὅλο ἐκεῖνο τὸν αὐτὸ πᾶν ἔσαν τῆς μαλλιών τῆς μαλλιών δὲν ἀπέμεινε τίποτα.
— Νάτο! εἶπε ἡ μάγισσα. Πᾶει τὸ πρῶτο! Ἀλήθεια, πῶς ἀλλάξες!... Ἀλλὰ...
Ἦτοι εἶσαι πολὺ ὁμορφῇ... Σὲ λυπάμαι, κόρη μου, ἀλλὰ τί νὰ κάνω; πρέπει νὰ με-
τανοήσῃς τὸ βιτριόλι γιὰ νὰ σὲ ἀσχημάτω.
Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἡ Φρέα, πῆρε ἀπὸ τὸ τραπέζι ἕνα σφυγγάρι καὶ τὸ βούτιξε μέσα σ' ἐν δοχεῖο.
Ἡ Μαγδαληνὴ προσήχετο μέσα τῆς ζή-
λῳ τὴν προστασία τοῦ Θεοῦ.
— Ἐτοιμάστηκες; τὴ ἐρώτησε ἡ γοργά.
Καὶ ἀπὸ πέρασε τὸ χέρι τῆς μέσα σ' ἕνα γυρὸ πέτσινο γάντι πῆρε τὸ σφυγγάρι μὲ τὴν ἀριστερὰ.
— Ἐλὰ τώρα, ὁμορφοῦλα μου, εἰπε, φέρε μου τὸ προσωπὸ σου.
Ἡ Μαγδαληνὴ ἔκανε πρὸς τὰ πίσω καὶ ἐκλίνοντας τὰ χέρια τῆς ἔκανε νὰ ἀποβῇ τὴν στανικὴ γοργά, ἐνῶ συγχρόνως ἐ-
κπῆρε τὴν ἑλπίδα τῆς βοηθείας.
— Φώναξε, κόρη μου, φώναξε! ἔλεγε ἡ γοργά. Τὰ βατράχια μονάχα θὰ ξυπνήσης μὲ τὴν φωνή σου.
Ἡ νέα ἀντιστεκόταν ὀλοένα. Ἀπὸ τὸ σφυγγάρι πού ἔσταζε πολλὰς σταλαματιές ἔβγαλε πρὸς τὰ ῥοῦχα τῆς καὶ τὰ εἶχανε μαρμα. Ἀλλὰ ὡς τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη εἶχε κατοο-
ρῶσει νὰ προστατέψῃ τὸ προσωπὸ τῆς.
— Μὲ πολεῖς λοιπόν; Ὁλέεις νὰ προ-
τελέσῃς; οὐδὲν ἔχεις ἡ γοργά μεγαλύνοντας τὴν προσπάθειά της. Αὐτὸ μ' εὐχαρίστη!...
Αὐτὸ ἀνάβει τὸ αἷμα μου... Ὡστόσο μὴ νομίζεις ὅτι θὰ μὴ γλυτώσῃς.
Καὶ σ' ἀλήθεια, τὸ δυστυχισμένο κορίτσι εἶχε ἀρχίσει νὰ χάνῃ τὴν ἐλπίδα της. Ἔνας τρομερὸς φόβος τὴν παρέλκε.
— Βοήθεια! Βοήθεια! φώναξε μὲ μιὰ φωνὴ πού ἔσβηνε.
Ἐκπῆρε ἡ μάγισσα στάθις καὶ μὴ ἀφηγήσθηκε.
Πῆρμα παράδοξο! Στὴν ἀπελπισμένη φωνὴ τῆς νέας ἐρχόταν ἀπὸ ἀπάντη μιὰ μακρινὴ φωνή. Κάποιος καρβαλλάρης πλη-
— Βοήθεια! ἔναφώναξε ἡ Μαγδαληνὴ μὲ μιὰ τελευταία προσπάθεια.
Αὐτὴ τὴ φωνὰ δὲ χωροῦσε καμμιὰ ἀμφιβολί. Φωνὴ καὶ ποδο-
βήματα ἀλόγων ἀκούγοντο ἀπ' ἔξω, κάπως μακριὰ. Ἡ Φρέα ἀκούσθησε. Τὸ τρομερὸ σφυγγάρι ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια τῆς. Ἐκπῆρε γιὰ νὰ τὸ πάρει, ἀλλὰ ἡ Μαγδαληνὴ, προλαβαίνοντας, τὸ ποδοπά-
τησε καὶ, μὲ μιὰ κλωτσιά, τὸ πέταξε στὴν ἄλλη ἀκρὴ τῆς κλῆμαρης.
— Θὰ μὴ τὸ πληρώσῃς αὐτὸ! οὐδὲν ἔχεις ἡ γοργά. Ἐννοῖα σου!
— Ἀ! φώναξε ἡ αἰχμαλώτης, δὲ σὲ φοβᾶμαι πιά... Ἐρχονται! ἔρχονται!
Αὐτὴ τὴ φωνὰ δὲ χωροῦσε καμμιὰ ἀμφιβολί. Φωνὴ καὶ ποδο-
βήματα ἀλόγων ἀκούγοντο ἀπ' ἔξω, κάπως μακριὰ. Ἡ Φρέα ἀκούσθησε. Τὸ τρομερὸ σφυγγάρι ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια τῆς. Ἐκπῆρε γιὰ νὰ τὸ πάρει, ἀλλὰ ἡ Μαγδαληνὴ, προλαβαίνοντας, τὸ ποδοπά-
τησε καὶ, μὲ μιὰ κλωτσιά, τὸ πέταξε στὴν ἄλλη ἀκρὴ τῆς κλῆμαρης.
— Θὰ μὴ τὸ πληρώσῃς αὐτὸ! οὐδὲν ἔχεις ἡ γοργά. Ἐννοῖα σου!
— Ἀ! φώναξε ἡ αἰχμαλώτης, δὲ σὲ φοβᾶμαι πιά... Ἐρχονται! ἔρχονται!

Ο Δὸν Διὰ κατέβηκε κάτω κρατώντας τὴ Μαγδαληνὴν σὲ τὰ χέρια του...

Ἡ Μαγδαληνὴ δὲ θέλησε νὰ ἀκούσῃ. Ἦξερε ὅτι ἂν ἀφῆνε τὴ Φρέα νὰ τὴν κλειδώσῃ μέσα στὸν τρομερὸ κρυψώνα κανένας δὲ θὰ μποροῦσε πιά νὰ τὴ βοηθῇ. Γι' αὐτὸ ὁρμησε πρὸς τὸ μοναδικὸ παράθυρο τοῦ δωματίου καὶ βγάζοντας τὸ κεφάλι τῆς ἔξω ἀρχισε νὰ φωνάζῃ.
— Τρέχτε!... Βοήθεια!... Ἐδῶ!
— Θάρρος!... Φτάσαμε!... ἀπάντησαν δύο ἀντρίκιες φωνὲς πού ἔγιναν ὀλοένα.

Τὸ τρομερὸ μαστίγιό τῆς Φρέας ἔπεσε ἀμέσως βαρὺ ἀπάνω στὴ Μαγδαληνὴ, ἀνοίγοντάς της ἕνα σωρὸ φοιχτὲς πληγές. Τόσος εἶ-
ταν ὁ πόνος τῆς, ὥστε ἡ δυστυχισμένη ἀφήνοντας τὸ παράθυρο, σωριαστικὴ στὸ πάτωμα.
— Στὴν τρύπα! σκόλλη!... Στὴν τρύπα!... οὐρλιάζε ἡ Φρέα, ἔξω φρενῶν.

Ἐοῦσε τὸ λῦχνό καὶ ἀρπάζοντας τὴ Μαγδαληνὴ ἀπὸ τὰ ῥοῦχα, προσπαθοῦσε νὰ τὴν τραβῇ μέσα. Τοῦ κάκου ἡ δυστυχισμένη νέα προσπαθοῦσε νὰ πιαστῇ ἀπὸ κάπου... Ἐχε ἀρξοῖσι νᾶνεβαίνῃ τὴ σκάλα πού πῆγαινε στὸν κρυψώνα τῆς, ἐνῶ ἡ Φρέα τὴ μαστί-
γωνε συνεχῶς.

Τὴν στιγμὴ ἐκεῖνη χτυπήματα ἀπὸ τσεκούρι ἀκούστηκαν στὴν πόρτα πού δὲν ἄνοιξε νὰ πῆθῃ σὲ συντομία. Ἀμέσως ἀκούστη-
καν δύο ἀντρίκιες φωνὲς πού φώναζαν γεμάτες ἀνησυχία:
— Μαγδαληνὴ!... Μαγδαληνὴ!... πού εἶστε!

Ἡ Μαγδαληνὴ δὲν ἀπάντησε, γιατί μὲ τό-
ση μαγία τὴν εἶχε χτυπήσει ἡ Φρέα μὲ τὸ χέ-
ρι τοῦ μαστιγίου τῆς στὸ κεφάλι, ὥστε ἔ-
πεσε κάτω ἀναίσθητη.

Ἡ γοργά ἐπωφελήθηκε τῆς λιποθυμίας αὐτῆς γιὰ ν' ἀνοίξῃ τὴ μυστικὴ διόδου τοῦ κρυ-
ψώνας καὶ νὰ κρυφτῇ μέσα μὲ τὸ θῦμα τῆς.
Ἐκεῖ μέσα εἶταν πιά ἡσυχία.

— Ἀς ψάχνουν ὅση ὥρα θέλουν! ἔλεγε. Ἐδῶ μέσα δὲ θὰ μᾶς βροῦν ποτέ.

Μὰ δὲν εἶχε προφτάσει νὰ τελειώσῃ τὰ λόγια αὐτά, ὅταν ὁ κινητὸς τοίχος ἀνοίξε πάλι καὶ παρουσιάστηκαν μπρὸς τῶν ὁ Δὸν Διὰ καὶ ὁ Στέφανος Στραβοχέρης πού ἀρ-
πάξε τὸ χέρι τῆς μάγισσας καὶ τὸς τρεῖς δυ-
νατά. Σαφηνισμένη ἐκεῖνη παραδόθηκε χω-
ρὶς νὰ πῇ λέξη.

— Ὅχι! ἀπάντησε ὁ Δὸν Διὰ ἀνα-
σχεδόνοντας τὴ νέα καὶ ἀκουμπώντας τὴν
στὸν τοῖχο. Ζή, μὴν ἀνησυχῇς γι' αὐτή...
Κοίτα γιὰ τὰ χεῖμάτα.

— Τὰ χεῖμάτα! ἔναφώναξε ἡ μάγισσα σὰ
νὰ τὴν εἶχαν γαλβανίσαι αὐτὲς οἱ δύο λέξεις.

Ὁ Διὰ τράβηξε πρὸς τὸ κέντρο τῆς κρύ-
πτης καὶ πλησίασε τὰ κανοτάριον ἀπάνω στὸ
ὁποῖο βρισκόταν τὸ αὐτόματο τοῦ Παρα-
κλήτου. Βύθισε τὰ δάχτυλά του κατ' ἀπ' τὴν
καμιά τοῦ φρεντικῶν πτώματος καὶ πῆρε
τὸ ἑκατόμηνον. Ἡ κρύπτη τοῦ θησαυροῦ ἀνοίξε.

— Ἦ λοιπόν, φίλε Στέφανε! εἶπε τότε
ὁ Δὸν Διὰ. Καθὼς βλέπεις ἐμεῖς ἀνθρώπους
πού κρατᾶμε τὸ λόγο του. Σὰς ὑποσέληκα
τὴν περιουσία τοῦ Βοινδίνου καὶ τὴ Μαγδα-
ληνὴ. Νὰ τὸ χουσαφι. Φόρτωσε τὸ ἀπάνω σὲ
δύο μούλακια... Ἐγὼ θὰ ὀδηγήσῃ τὴ νέα κάτω... Ἐκεῖ θὰ μᾶς βοηθῇ.

Ὁ Στραβοχέρης ἔβγαλε μὲ ἀπληστία πάνω ἀπ' τὸν θησαυρὸ.
Τέσσερα τεράστια σακιά βρισκόντουσαν ἐκεῖ, ἑτοίμα γιὰ νὰ μετα-
φερθοῦν. Σαφηνισμένος εἶχε ἀρχίσει νὰ μισανόγγῃ τὸ ἕνα ἀπ' αὐτὰ
ὅταν μιὰ ἀγρία κραυγὴ τὸν ἔκανε νὰ στραφῇ πίσω.
Ἡ Φρέα πού εἶχε συνελθεῖ ἐνταταζὺ ἀπὸ τὴν τρομακτικὴν τῆς, ὁρ-
μησε σκαρπώντας ἐναντίον του καὶ μανιασμένη, τρελλή, μὲ λύσσα,
ἔχασε τὰ νύχια τῆς στὸ λαϊμό του πού εἶταν σκληρότερα καὶ κο-
φτερότερα ἀπὸ ξυράφι. Ὁ Στραβοχέρης νοιώθωντάς τα νὰ βυθί-
ζονται μέσα στὴς σάρκες τοῦ δὲ μποροῦσε νὰ συγκρατῇ μιὰ
κραυγὴ πόνου καὶ ἀπαλόντας τὴ γοργά ἀπ' τὰ μαλλιά, ἀρχισε νὰ
τὴ χτυπᾷ στὸ στομάχι γιὰ νὰ τὸν ἀσπῇ.

Μὰ τοῦ κάκου! Ἡ Φρέα δὲν ἐκκολλοῦσε τὰ νύχια τῆς ἀπὸ τὸ
λαϊμό του, ὅπου τοῦ εἶχε ἀνοίξει τρομερὸς πληγὴ.

— Ἀρέντη! ἀρέντη! φώναξε ὁ Στραβοχέρης ζητώντας τὴ βοή-
θεια τοῦ Δὸν Διὰ.

Ὁ Ἰσπανός, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε τὴ Μαγδαληνὴ στὴν ἀγκυλιά
του καὶ ἔτοιμάζονταν νὰ κατέβῃ κάτω, πρᾶφκε καὶ ἀρχισε νὰ
γελάει.

— Πᾶς, ἀνάνδρε, τοῦ φώναξε, δὲ μπορεῖς νὰ τὰ βγάλῃς πέρα
μὲ μιὰ γυνάικα!...

— Μὰ αὐτὴ μὲ σκοτώνει! μὴν ἐσκέπτεται τὸ λαϊμό!... Δόστε μου
τοὺς λάστιχους κανένα ὀπλο...

Ὁ Διὰ κοίταξε γύρω καὶ βλέποντάς κάτω τὸ μαστίγιό τῆς
Φρέας, τὸ ἐπάρχε μὲ τὸ πόδι του πρὸς τὸ Στραβοχέρη.
(Ἀκολουθεῖ)

Ο Πέτρος έσφιξε τὸ χέρι τῆς Λολέττας.

Η ΓΥΜΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Ταινία βγαλμένη ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο δραματικό ἀριστούργημα τοῦ Μπατάιγ).

ΛΟΛΕΤΤΑ, ἀκούσε με, ἔχω κάτι σοβαρὸ νὰ σοῦ πῶ... Σὲ ἀγαπῶ...

— Αὐ, ὦχι, φίλε μου Ρουσάρ... Ἄστα αὐτά... Ἦρθα στὸ σπίτι σου γιὰ νὰ ποζάρω καὶ ὄχι γιὰ νὰ ἀκούσω ἐξομολογήσεις.

— Λολέττα, μὴ μοῦ μιλά. ἔτσι... Εἶνε πολὺ σοβαρὸ αὐτὸ πού σοῦ λέω. Θέλεις νὰ γίνης γυναῖκα μου; Θὰ φύγουμε ἀπὸ τὸ Παρίσι, θὰ πάμε στὴν πατρίδα μου...

Εἰκομένη τῇ στιγμῇ μῆλκε μέσα στὸ ἀτελιὲ ὁ Πέτρος Μπερνιέ, κάποιος φίλος τοῦ ζωγράφου, καὶ διέκοψε τὴν ἐρωτική αὐτὴ ἐξομολόγηση. Ὁ Ρουσάρ συνεστῆσε ἀμέσως τὸν Μπερνιέ στὴν Λολέττα.

Μερικὲς μέρες ἀργότερα, ἐδίδετο ὁ ἐτήσιος χορὸς τῶν Καλῶν Τεχνῶν.

Ἡ Λολέττα συνήνεσε ἐκεῖ τὸν νέο ζωγράφου πού τῆς εἶχε συστήσει ὁ Ρουσάρ καὶ ὅταν ἐτελείωσε ἡ βραδιά εἶχαν γίνῃ οἱ καλλίτεροι φίλοι τοῦ κόσμου.

Λίγες ἐβδομάδες ἀργότερα ἡ Λολέττα συνήνεσε καὶ τὸν Ρουσάρ.

Ἡ Λολέττα, τῆς εἶπε, τί γίνεσαι; Δὲν σε βλέπουμε πιά.

— Ἀγαπῶ τὸν Πέτρο Μπερνιέ, τοῦ ἀπάντησε. Ἐργάζεται σὲ ἓνα νέο ἔργο πού θὰ τὸ ἐκθέσῃ προσεχῶς. Ποζάρω σ' αὐτὸ κάθε μέρα. Δὲν εἶμαστε πλούσιοι. Πουλάει μερικὲς εἰκόνες γιὰ νὰ συντηροῦμεθα. Περιμένουμε ἐντομεταξὺ τὸ τελεῖωμα αὐτοῦ τοῦ ταμπλῶ ἀπὸ τὸ ὅποιο ἐλπίζουμε πολλά.

Ἐπιτέλους ἡ μεγάλη ἡμέρα τῆς ἐκθέσεως ἐφῆσε καὶ τὸ ἔργο τοῦ Πέτρου Μπερνιέ βροβευθῆκε. Ἀπὸ τότε, ὁ Μπερνιέ ἀρχισε νὰ γίνεταί διάσημος.

Πέντε χρόνια ἀργότερα οἱ ἐφημερίδες τῆς Νικαίας ἀνήγγειλαν εἰς τὰ κοσμικὰ τῶν ὅτι ὁ ζωγράφος Πέτρος Μπερνιέ καὶ ἡ Λολέττα Μπερνιέ εἶχον καταλύσει στὸ ξενοδοχεῖο «Νεγκρέσκο».

ΠΡΟΣΩΠΑ:
ΛΟΥΪΖΑ ΛΑΓΚΡΑΝΖ
Λολέττα.
ΝΙΤΑ ΝΑΛΑΝΤΙ
Πογκ. Σαμπράν.
ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ
Μπερνιέ.

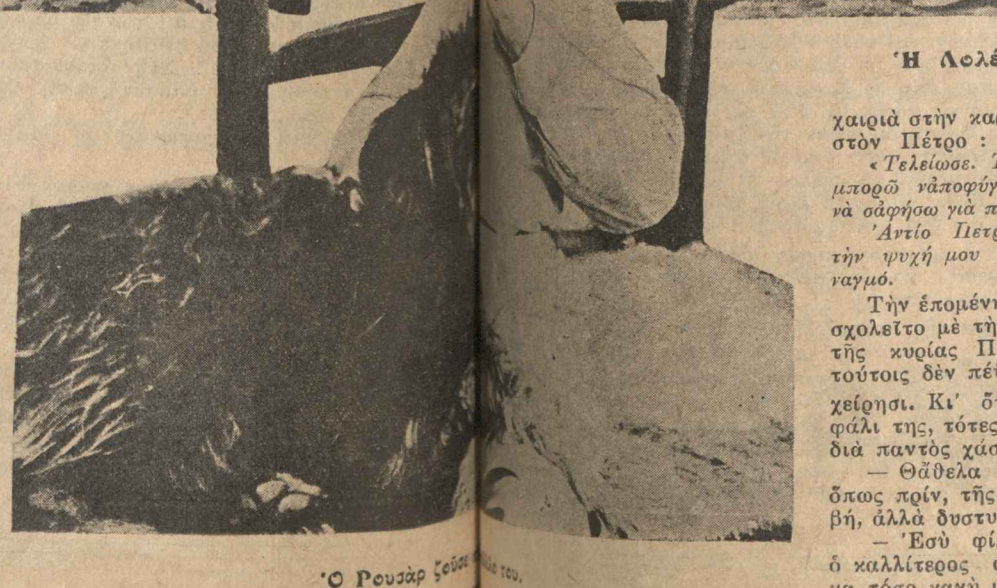
Ο Ρουσάρ ἐπῆγε καὶ εἶδε τὴν ἄρρωστη Λολέττα.

Εἰκομένη τὸ βράδυ, δινόντα κάποιο ἐπίσημο γεῦμα στὸ «Νεγκρέσκο», καὶ ὁ Πέτρος μετὰ τῇ Λολέττα, ὅσο καὶ ἂν ἀπόφευγαν τὴν κοσμικὴ ζωὴ, δὲν μπόρεσαν νὰ μὴ παρευρεθοῦν ἐκεῖ, ἐφ' ὅσον τοὺς εἶχαν καλέσει ὁ ποίγκρη καὶ ἡ ποίγκρη Νίτα Σαμπράν.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐσπερίδος, ἡ ποίγκρη Νίτα ἐρώτησε τὸν Μπερνιέ, ἐάν θὰ δεχόταν νὰ τῆς κάμῃ τὸ πορτραῖτό της. Ὁ ζωγράφος ἐδέχτηκε.

Ἡ Λολέττα ὅμως μετὰ μεγάλη δυσἀρεσκεία, ἐβλεπε τὴν ὥραία ποίγκρη Νίτα νὰ ἐπισκέπτεται διαρκῶς τὸ ἀτελιὲ τοῦ ἀνδρός της. Καί, καθὼς ἀπεδείχθη, δὲν εἶχε ἀδίκον νὰ τὴν ὑποψιάζεται. Χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, λίγο-λίγο, ὁ Πέτρος ἐφευρετο στὰ δίχτυα τῆς σαγηνευτικῆς τοχοδιώκτιδος. Καὶ μὴ μὲρα πού ἡ Λολέττα ἐμπήκεν ἄξαφνα μέσα στὸ ἀτελιὲ του, τοὺς εὐθῆκε καὶ τοὺς δύο σφιχαγκαλισμένους...

Τὸ πλῆγμα, γιὰ τὴν φτωχὴ Λολέττα, ἦταν δεινόν... Τῆς ἐφάνηκε πὼς εἶχε δεχθεῖ μὴ μα-

Ο Ρουσάρ εἶδε τὸν Πέτρο.

ΠΡΟΣΩΠΑ:
ΝΤΕ ΚΑΝΟΝΖ
Ρουσάρ.
ΑΝΤΡΕ ΝΟΕ
Πογκ. Σαμπράν.
Μ. ΡΙΖΑΡ
Λορέν.

Ο Πέτρος γονάτισε μπρὸς στὴν ὥραία ποίγκρη Νίτα.

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε ἡ Λολέττα πού θεραπευμένη πιά τώρα εἶχε πάει νὰ βοῇ τὸν παλιὸ φίλο Ρουσάρ.

— Δὲν εἶσαι σὲ θέση μικρὴ μου, Λολέττα, νὰ τὰ βάλης μαζί τους, τῆς ἀπάντησε ὁ ζωγράφος. Θὰ σε χαντακώσουν. Ἐλα, ἔλα, μαζί μου. Θὰ σε πάρω στὸ ἐξοχικὸ ἐκεῖνο σπιτάκι μου πού ἔχω στὴν ὥραία Προβηγκία.

— Ναι, ναι! Σώσε με, σώσε με, καλὲ μου Ρουσάρ. Πάρε με μαζί σου καὶ μὴ μ' ἀφήνῃς νὰ πεθάνω. Θέλω νὰ ζῶ, νὰ ξεχάσω!

Μερικοὶ μῆνες ἀναπαύσεως πού πέρασε ἡ Λολέττα κατὰ ἐκεῖ στὴς ἡλιόλουστες ἐξοχὲς τῆς Προβηγκίας ἄρκεσαν γιὰ νὰ τὴν θεραπεύσουν τελειῶς καὶ νὰ ἡσυχάσουν τὴν βασανισμένη ψυχὴ της. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ ἀγάπη τοῦ Πέτρου Μπερνιέ μετὰ τὴν ποίγκρη Νίτα Σαμπράν ἐναναίγησε. Ὁ δυστυχισμένος νέος βραχνίζετο ἀπὸ ζηλοτυπία καὶ δὲν ἦταν παρὰ ἓνα παγιδεύμα στὰ χεῖρα τῆς τοχοδιώκτιδος. Ἡ καὶ μὲν ἡ Λολέττα εἶχε καλὰ ἐκδικηθῇ.

Ἐνα ἡλιόλουστο πρωτὶ ἑνὸς ἀνθρώπου χτυποῦσε τὴν πόρτα τοῦ ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ, πού κατοικοῦσαν ἡ Λολέττα μετὰ τὸν Ρουσάρ. Ἦταν ὁ Πέτρος Μπερνιέ.

— Ρουσάρ, εἰπε, εἶμαι ἓνας ἀθλιός, ἓνας τιποτένιος. Εἶμαι ἄξιος ὅλων τῶν βασίνων πού πέρασα. Τὸ κακὸ ἐκεῖνο πού προξένησα σὲ μὴ γυναῖκα, ἦταν γραπτὸ νὰ μὴ πληρώσω μὴ ἀλλῇ γυναίκα.

— Ναι, ναι, τὸ ξέρω αὐτὸ Πέτρο...

— Φοβήθηκα, φοβήθηκα πολὺ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου, καὶ ἐφυγα, ἐφυγα ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα. Μὴ ἀκατανίκητη δύναμις μ' ἐσπρωξε ὡς ἔδω. Ἦρθετε ὅμως νὰ ἰδῶ τὴν Λολέττα, πρέπει νὰ τὴν ἰδῶ, πρὶν ἀποφασίσω τί πρέπει νὰ κάνω στὸ μέλλον...

— Τί ἀνόητος πού εἶσαι Πέτρο!... Εἶσαι εὐτυχισμένος... Ἐλα μέσα... Ἐκεῖνη σ' ἀγαπᾷ ὅπως καὶ πρὶν...

Καὶ ἔτσι ὁ Πέτρος καὶ ἡ Λολέττα ἐνώθησαν πάλι, γιὰ πάντα ὡς αὐτὴ τὴν φορὰ...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΝΟΣ ΗΓΕΜΟΝΟΣ

Η ΠΑΡΑΔΟΞΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΚΙΚΑ

«Ο «Τζιερετζής» της Σταμπούλ και η μυστηριώδης άραπίσσα. «Πνεμόνι για τις γάτες !...». Πώς έτρωγε ένας ξεπεσμένος Μέγας Βεζύρης. Η κουζίνα της χαλάικας. Ένας συγκινητικός έρκος. Όταν γυρνά ο τροχός της Μοίρας. Ένα αξιοσημείωτο γεγονός στα 1658, στο Βυζαντινόν Ιππόδρομο. Ο Γεώργιος Γκίκας, ήγερών της Βλαχίας, «Αΐσιος !...» κλπ. κλπ.

Ένα από τα περιεργα επαγγέλματα, που συνεχίζεται ακόμη στην Κωνσταντινούπολη, είναι και το του τζιερετζή, δηλαδή του μπλανοδιού πωλητού πνεμονίου για τις γάτες ή και για τους ανθρώπους—καμιά φορά... Οι τζιερετζήδες, που είναι ως επί το πλείστον Άλβανοί, είναι πολλοί, δολοκλήρη συντεχνία !

Οι τζιερετζήδες πωλούν πολλές φορές και βωδινό σηκότι, τροφή οικονομική για τις φτωχές οικογένειες της Πόλης, που ξέρουν να το μαγειρεύουν με όσους τρόπους γνωρίζει η φημισμένη πολιτική μαγειρική.

Ένας τέτοιος Άλβανός τζιερετζής, νέος, ψηλός, περνούσε κάθε πρωί από τη φτωχικότερη τουρκική συνοικία της Σταμπούλ διαλαλώντας πνεμόνια για τις γάτες και σηκότια για τους ανθρώπους.

Για να μη όμως στη λαϊκή αυτή συνοικία, έπεσε να περάσει μπροστά από ένα μεγάλο μέγαρο. Η πόρτα του μεγάρου αυτού άνοιξε ταχέως και μία μαύρη σκιάβα (χαλάικα) του έκανε με το χέρι νόημα να σταματήσει, και με λίγους παράδες άγοράζε σηκότι βωδινό.

Το πράγμα αυτό είχε κάνει εξαιρετική εντύπωση στον Άλβανό. Μία μέρα λοιπόν, μη μπορώντας να βαστάξει πιά ρώτης, τάχα με άδιαφορία :

— Τίος είναι αυτό το κονάκι ;

— Δεν το ξέρεις ; απήντησε η άραπίσσα. Είναι του Μεχμέτ Κιοπουλή, που ήταν άλλοτε Βεζύρης.

— Μπα ! Και δε μου λές, έτσι να ζήσης χίλια χρόνια, για ποιόν τ' αγοράζεις το σηκότι κάθε μέρα ;

Η χαλάικα ήταν λιγάκι φλύαρη και δεν έδωκε προέτιμη να βγάλει στο φως τα μυστικά του σπιτιού. Πρόθυμα απάντησε :

— Για ποιόν τ' αγοράζω ; Για τον άφεντη μου το Βεζύρη. Ο άφεντης μου, τόσα χρόνια τώρα, είναι χωρίς θέση και πολύ φτωχός. Δε μπορεί λοιπόν ν' αγοράσει χρέας, κι έτσι οικονομούμε με το σηκότι... Τι να γίνει ; Κισμέτ Ιντί !

Ο τζιερετζής πού, είχε καλή καρδιά, συγκινηθήκε. — Γιατί ! Γιατί ! (Κοίμα ! Κοίμα !) έμουρμούριζε, σκέφθηκε λιγάκι και είπε : « Άκουσε, χαλάικα, πολύ λυπημένο, ξέρεις, που ένας τόσο μεγάλος άφεντης κατάντησε να τρώει κάθε μέρα αυτό το βαρυστόμαχο φαί... Άδριο θα σου φέρω ένα μπουτι άρνισιο, να το μαγειρέψης όπως ξέρεις καλλίτερα, και να το βάλεις στο τραπέζι... Νά κ' ένα γρόσι ν' αγοράσης και λίγη φραντζόλα ! Έτσι να συχωρεθούν τα πειθαμένα σου !

Την άλλη μέρα ο κακοτυχισμένος Βεζύρης βλέπει στο τραπέζι του, ένα μπουτι ψημένο και παραγεμισμένο με σκωδάκια, όρεχτικώτατο πράγμα. Ερώτησε τη σκιάβα του πως έγινε το θαύμα αυτό, άλλ' εκείνη έχομυέλασε μυστηριωδώς και του απήντησε με μιάν άραπική παροιμία που άπάνω—κάτω έλεγε ότι ο « Άλλάχ το έστειλε στον πιστό του δούλο. Ο Μεχμέτ Κιοπουλής δεν θέλησε να ρωτήσει περισσότερα και έσκοκάλισε το νόστιμο ψητό.

Την άλλη μέρα πάλι βρίσκει στο τραπέζι του μιάν απλάδα γεμάτη ντομάδες αυλόλεμο ! Σαστισμένος τότε ρωτάει πάλι την άραπίσα του :

— Χαλάικα, τί είναι τούτο ; !

— Ντομάδες, άφεντη, άπαντζή ή κουτοπόνηρη, δεν τους βλέπεις ;

— Ναί, αλλά πού τους βρήκες ;

— Ο Άλλάχ τους έστειλε...

Την τρίτη μέρα το θαύμα του τραπέζιού ήταν μιή κόττα άτζεμ πλάφι. Τότε ο πρῶν Βεζύρης έπιασε τη σκιάβα του από το μπράτσο και την άνάγκασε να του φανερώση την αλήθεια.

— Αυτόν τον άνθρωπο θέλω να τον ιδώ ! λέει με θαυμασμό ο Κιοπουλής. Άδριο πού θα περάση, να μου τον φέρης άπάνω !

Την άλλη μέρα ο Άλβανός τζιερετζής, όδηγούμενος από την άραπίσα, έπαρουσιάζεταν στον πρῶν Βεζύρη. Μπήκε με πολύ σεβασμό, έκανε πρώτα πολλούς τεμενάδες, άγανακτώντας τα χέρια στο στήθος, κατά το έθιμο, και περίμενε να του απευθύνη το λόγο ο Κιοπουλής.

— Και τί έλπίζεις από μένα, Άρβανίτη, και κάνεις αυτή τη θυσία, που για σένα είναι τόσο μεγάλη ;

— Πολυχρονεμένη μου άφεντη, τίποτα για την ώρα. Ο Θεός είναι τόσο καλό άνθρωπο να βασανίζεται έτσι... Έλπίσω να γείνης πάλι Βεζύρης, και τότε, αν θέλη η άφεντιά σου, μου κάνεις και μένα του φτωχού μιή χάρι.

— Και τί χάρι θα ήθελες να σου κάνω τότε, Άρβανίτη ;

— Μικρά πράματα, άφεντη μου. Όταν γείνης, με τη βοήθεια του Θεού, πάλι Βεζύρης, έμένα να με κάνης ήγερμόν της Βλαχίας.

— Σου όρχίζομαι, Άρβανίτη, στο Μωάμεθ και στο σπαθί του Σουλτάνου ότι, αν μιή μέρα ξαναγείνω Μέγας Βεζύρης, θα γείνης και σύ, δίχως άλλο Ήγερμόν της Βλαχίας !

Έπειτα τον εκάθησε κοντά του και μίλησαν σάν αδελφοί φίλοι. Η χαρά του Μεχμέτ Κιοπουλή έδιπλασιάστηκε όταν έμαθε ότι ο λαϊκός αυτός φίλος του, Γεώργιος Γκίκας τ' όνομά του ήταν από το ίδιο χωριό της Άλβανίας στο όποιο είχε γεννηθεί κι αυτός, από το Κιοπού. Ο Γκίκας ήταν χριστιανός, άλλ' αυτό δεν έμπούσε καθόλου τη φιλία του πρῶν Βεζύρη και του γυρολόγου πωλητού πνεμονίων...

Πέρασαν αρκετά χρόνια. Ο άγαθός τζιερετζής εξακολούθησε να τροφοδοτεί το φίλο του Άχμέτ, όταν έξαφνα, στα 1658, μετά την ενθρόνιση νέου Σουλτάνου, έγινε κυβερνητική μεταβολή και άρχισε να ψηφίζεται το όνομα του Άχμέτ Κιοπουλή ως πιθανού πρωθυπουργού. Ο Γκίκας, πού τ' άκουσε, έτρεξε άμέσως, γεμάτος χαρά στο φίλο του.

— Πασά μου, του λέει, μεθαύριο γίνεσαι Βεζύρης. Θα σου χροιασθούν λεπτά. Πάρε από αή χίλια γρόσια να μοιράσης τα δώρα σου και νήξης για τις άλλες πρώτες ανάγκες σου.

— Εύχαριστώ, ουστά (μάστορα), δεν θα σε χάσω.

Πραγματικώς, ύστερ' από λίγες μέρες ο νέος Σουλτάνος τον διορίζει Μεγάλο Βεζύρη του Άχμέτ, μετά μιή βδομάδα, συγκαλεί ύπουργα συμβούλιο και προβαίνει σε δηλώσεις.

— Πασάδες μου, όταν ήμουν τόσα χρόνια μακριά από την εξουσία, όρκίστηκα στον Προφήτη και στο σπαθί του σεβαστού μας Κυρίου, του Σουλτάνου, ότι αν ποτέ ξαναγείνω Βεζύρης θα διαφύγω Ήγερμόν της Βλαχίας ένα Άλβανό τζιερετζή, ο όποιος στάθηκε εύσεργής μου στον καιρό της δυστυχίας. Τώρα τί θα γίνει ; Στη σοφία σας στην πείρα σας αναθέτω να με απαλλάξετε από τον ιερό μου όρκο και την ύπόσχεση πού έδωσα.

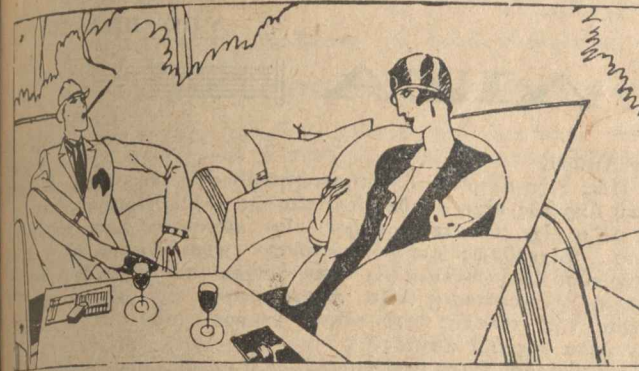
— Ω, μά αυτό είναι αδύνατο, Βεζύρη !... Συζητείται η ύπόθεσις και τέλος αποφασίζεται να διορισθί μὲν ήγερμόν της Βλαχίας ο τζιερετζής Γεώργιος Γκίκας, όλοι όμως έλπίζανε να ματαιωθεί ο διορισμός αυτός, χάρις σ' ένα περιεργό έθιμο που επικρατούσε τότε.

Σε 40—Μεϊνάν (τον ιστορικό από τους Βυζαντινούς χρόνους Ίπποδρομο) βρισκόταν μιή πύλη πού οι Τούρκοι την όνόμαζαν μιή νέκ-τασί, δηλαδή «πέτρα της Ιππασίας». Έπαινε σε αυτή ανεβαίνοντας ο μέλλων ήγερμόν της Βλαχίας, πούτσε τη σκάλα του λευκού αλόγου του κ' έφώναζε, ένώ ο λαός χειροκροτούσε κ' έφώναζε «Λαϊκ ! Λαϊκ !» δηλαδή «Αΐσιος ! Αΐσιος !». Έπειτα έβγαζε «Ανάσιος !» δεν του έδιναν το καφτάν και τα έρχονταν στους όμους του το ήγερμονικό κ α φ τ ά ν ι (μανδύαν) και η τελετή έτελείωνε με παρέλασι της ήγεμονικής του φρουράς. Αν όμως, για όποιοδήποτε λόγο, ο λαός έκοιζε : «Λαϊκ ! Λαϊκ !» «Ανάσιος !» δεν του έδιναν το καφτάν και δε γινόταν Ήγερμόν.

Στην περίπτωση λοιπόν αυτή οι Σουλτανικοί ύπουργοί, άφρη άπεφάσαν να διορισμό του Γκίκας, ήλπιζαν ότι ο λαός θα έφώναζε «Ανάσιος», και τότε ο Βεζύρης θ' άπληλάσσετο με τροπάκι την ύποχρεώση του κ' έτσι δεν θ' ανέβαινε σε Ήγερμονικό όθον άνθρωπος πού όλη η Σταμπούλ τον ήξερε ότι ός χτὲς πούλωση πνεμόνια για τις γάτες !... Για να πετύχη μάλιστα ασφαλότερα το σχέδιό τους τούτο, διάταξαν τον ίπποκόμο να έχη χαλαρό τον στήθα του αλόγου, ώστε όμα ο τζιερετζής πατήσει τη σκάλα ν' άνοδοποιήσει με όλη τη σέλλα, να μη μπορεί να κρατηθί έπάνω και τότε, δίχως άλλο, ο λαός, άγανακτώντας για την άδελφότητα του τζιερετζή, θα έφώναζε : «Ανάσιος ! Ανάσιος !...»

Άλλά τα πράματα πήραν άλλο δρόμο. Η χαλάικα έμαθε πονηρό σχέδιο, το είπε στον εννοούμενό της και έτσι ο Γκίκας έλαβε τα μέτρα του.

Η ήμέρα της τελετής ήταν λαμπρή. Χιλιάδες κόσμος στον Ίπποδρομο. Ο ύπουρής ήγερμόν ήρθε με βήμα σταθερό, άνήρη στο μιή νέκ-τασί, αλλά χωρίς να πατή τη σκάλα της σέλλας, όρμισσε ν' ένα πλῆγμα στη ράχη του αλόγου, άρπάξτε τα χρυσά χαλινάρια και στάθηκε στερεά έπάνω, με το κορμί ίσιο, κοιτάς και άξιώματα.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΩΝ

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ

(ΑΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΙ' ΟΙ ΛΟΓΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ)

Τα σαγιά πού παρετίθεντο στο τραπέζι του Μεγάλου Φρειδερίκου ήταν συνήθως 8 είδων, εκ των οποίων 4 γαλλικά, 2 ιταλικά, άλλα 2 παρεσκευάζοντο σύμφωνα με τις ιδιαίτερες οδηγίες που άφίκατο στο βασιλείο. Ο Φρειδερίκος, ο όποιος ήταν άσχημος κ' όχι λαίμαργος συνήθιζε να λέγη στους φίλους του. «Όπως δεν άρκεται σε 8 φαγητά ούτε με πενήντα δεν μπορεί να φάω εύχρηστος». Την ώρα πού προγευματίζε σημείωνε με μολύβι τις παρατηρήσεις του για τα διάφορα φαγητά κ' όταν ήρθε από το εστιατόριο έκανε πάντοτε λόγο γ' αυτά στον άρχι-μπαρ.

Ο Φρειδερίκος ο δεύτερος είχε στην ύληρσία του δώδεκα μόνο παρτίδες, οι όποιες ήταν υπό τις διαταγές του άρχιτροκλίνου του και άφαινονταν ακριβά από το ταμείο του. Καθένας των είχε και μιή ειδικότητα. Τα σκετή πού μεταχειρίζονταν οι μάγειροι ήταν καυμένα από πορσελάνη και τα μόνα επιδόρπια πού σερβί-ριζαν ήταν τα φρούτα. Ο βασιλιάς άγαπούσε εξαιρετικά άπ' όλα τα φρούτα της Μποντιγάλης και της Μοτέλλης κ' έπινε συνήθως εκτός γεύμα τον μιή μπουτίλια κρασί άνακατεμένο με νερό, απέ-μεινε το κρασί του Ρίνου γιατί έπασχε από άρθρίτιδα.

Όποιοπολιούμος του βασιλικού μαγειρείου άνήρχετο κάθε χρόνο σε δώδεκα χιλιάδες τάλληρα κ' οι μάγειροι άπέναντι αυτού του ποσού ήταν ύποχρεωμένοι να χορηγούν όχτώ φαγητά στο βασιλικό τραπέζι κ' άλλα τόσα στους άξιώματικούς της αυλής. Έπίσης ήταν διαταγή να τρών άπ' αυτά τα χρήματα τρεις ύπηρετές το γεύμα και δέκα ή δώδεκα το βράδυ και να δίνουν κρύο κρέας κ' παλαιά σκυλιά. Όταν όμως ο μονάρχης προσκαλούσε στο έθνος του έπιφανείς ξένους εκτός εκείνων πού συμπεριλαμβανοντο στο βασιλικό προϋπολογισμό παρετίθεντο τριάντα φαγητά περισ-σώτερα.

Μία μέρα του 1740 ο βασιλιάς, έγραψε στον ταμία του : «Είμαι κ' εύχαρισμένος από τη μαγειρική τους, αλλά άνεκάλυφα πού να έλθουν τα μισά χρήματα στα φώνα, γιατί ξοδεύουν κάθε μέρα 10 τάλληρα παραπάνω. Σε βεβαιώνω πως η τροφή μου μπορούσε να είναι τόσο πολυέξοδη αν οι μάγειροί μου έκαναν λίγη οικονομία.

Ο Φρειδερίκος βλέποντας σ' έναν λογαριασμό της 9ης Σεπτεμβρίου 1734 σημειωμένη έκτακτη δαπάνη 25 τάλληρων και 10 σελίνων έγραψε στο περιθώριο :

«Μέλειαν, γιατί στο τραπέζι μουφωσαν εκατό στρεΐδια άξίας τάλληρων, το γλύκισμα στοιχίσε 2 τάλληρα, το σηκότι 1 τάλληρο, η φρούτα 2 τάλληρα και το ροσινό γλύκισμα άλλα 2 τάλληρα ήτοι 11 τάλληρα έπομένως τα υπόλοιπα εινε κλεμμένα. Έπειδή όμως παρετίθεναν δυό φαγητά περισσότερα, ή ρέγγα και τα πατάτες, πού δεν στοιχίζουν πλέον του ενός τάλληρου, ή όλη έκταση άνέγραψε σε δώδεκα τάλληρων το ένός τάλληρου, ή όλη έκταση με φανερή κλοπή. — Φ ρ ε ι δ ε ρ τ κ ο ς.»

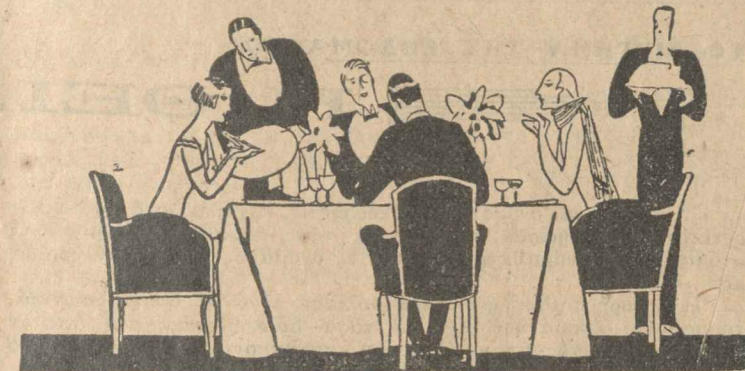
Ο Φρειδερίκος με άσφαττερές ματιές φύση. Ο «Λαός, ένθουσιασμένος, χειροκρούσε σάν το έαλλός κ' άλάλαζε :

— Άσιος ! Άσιος ! Άσιος !...

Ο Βεζύρης έπροχώρησε τότε κ' έζοιξε στους όμους του τον ήγερμόν του, είχαριστημένος και αυτός γιατί έτελείσαν έτσι τα πράματα.

Έπειτα από λίγες μέρες, ο τέως τζιερετζής ήγερμόν της Βλαχίας πιά άνεχώρησε για τη θεία του, όπου εύδοκίμισε όσο αυτός άλλος. Ο Γεώργιος Γκίκας έγινε πάλι εύχρηστος μέγας και ισχυρού πριγκιπικού έθους γυναικά Φαναριώτισσα, από την άφεντιά της, η Ρωζάνη Γκίκας παντρεύτηκε τον άρχιμπαρ.

Απόγονοι του Γεωργίου και της Ρωζάνης ήσαν ακόμη και σήμερα στην Έλβετία, κατέχοντες μάλιστα άριστές κοινωνικές θέσεις και άξιώματα.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΝΙΤΣΕ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ :

Μεταξύ των άλλων έργων πού άφησε ο γερμανοελεβετός ποιητής Κάρολος Σπίτλερ, υπάρχει και ένα έκτεταμένο ποίημα με τον τίτλον «Προμηθεύς και Έπιμηθεύς» το όποτον έχει καταπληκτικές όμοιότητες με τον «Ζαρατούστρα» του Νίτσε. Όπως ήταν φυσικό οι κριτικοί απέδωκαν το πράγμα εις θρασείαν μίμνην και επέτε-θησαν άγρίως κατά του Σπίτλερ. Τελευταίως όμως ένας βιογράφος του Σπίτλερ θέλησε ν' άποκαταστήση τα πράματα εις την θέαν των και άπεκάλυψε με ντονονιμένα ότι ο «Προμηθεύς και Έπιμηθεύς» είχε γραφή δυό δόκλχηρα χρόνια πρό του «Ζαρατούστρα» και συνεπώς άλλου πρέπει να ζητηθί η όμιητής...

Ο ΣΤΡΑΥΣ ΚΑΙ Η ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο Ριχάρδος Στράους, ο κοσμοεξουστος συνθέτης της «Σαλώ-μης», τον όποιον ηνύχησαν να χειροκροτήσουν και οι Άθηναίοι, έχει κηρύξει άμείλικτον πόλεμον κατά των κριτικών, οι όποιοι σάνει και καλά θέλουν να τον παρουσιάσουν ως άρχηγόν της νεωτερι-στικής μουσικής. Γίνεται έξω φρενών, όταν βλέπη να τον κρίνουν με τόσην ελαφρότητα και στέλλει εις τον διάβολον όλους τους όχο λαστικούς κανόνες άπάνω στους όποιους σπέρνει ή κριτική τη γνώμη της.

«Δεν υπάρχει, γράφει, σε σχετικό του άρθρο, ούτε παλαιά ούτε μοντέρνα μουσική. Η μουσική είναι μιή και αιώνα, όπως και ή ποίησης. Οι μεγάλοι ποντίφηκες της κριτικής πού ξέρουν να ταξι-νομούν τους καλλιτέχνες, πρέπει να μάθουν ότι οι δημιουργοί δεν άνήκουν σε κατηγορίας. Άς απολαμάνουν, αν μπορούν, ως άν-θρωποι και οι κριτικοί την χαράν της τέχνης κ' άς αφήνουν ήσυχο καθένα να κινή τη δουλειά του. Άς αφήνουν καθένα να τραγου-δάη το τραγούδι του και αν θέλουν το άκούν !»

ΑΙ ΘΕΩΡΙΑΙ ΤΟΥ ΜΙΛΤΩΝΟΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ

Ο Μίλτων, ο μεγάλος άγγλος ποιητής, υπήρξε ο φανατικώτερος ύποστηρικτής του... διαζυγίου. Όταν παντρεύτηκε την Μαίρη Πουονελ μιάν αλλοική κοπέλλα μετρία μορφώσως, πού φυσικά δεν μπορούσε να έμπαθνη στα άριστομνημάτα του, άφρη την κράτησε ένα μήνα κοντά του, την έπέστρεψε έπειτα στους γονείς της και έζήτησε διαζύγιο. Συγχρόνως ο Μίλτων έγραψε ένα «Άλβελλο», άφιερωμένο εις το Άγγλικόν Κοινοβούλιον «πρό του άπολυτερωτικού και των δυό φύλων διαζυγίου, της δουλειας του έκκλησιαστικού δικαίου και άλλων πλανών».

Κατά τον Μίλωνα οι μεγαλύτεροι έχθροί του διαζυγίου εινε ή συνήθεια και η πρόληψις. Ο Θεός δεν άπηγόρευσε το διαζύγιον αλλά οι παπάδες. Ο έβραϊκός νόμος το επιτρέπει. Η εξακολού-θησις της συμβίωσης χωρίς έρωτα εινε άνήθικος και καταστρο-πική. Και ο συγγραφέας του «Απολεσθέντος Παραδείσου» έπικα-λείται προς έπίφωσιν των έπιχειρημάτων του την ιερότητα και την άγνότητα του γάμου :

«Ο γάμος εινε ένάσις δυό ψυχών πού άνεβαίνουν μαζί ψηλά προς το ώράτιον και το καλόν, με τα φτερά της συζυγικής άγάπης. Αυτό το είδος της άγάπης πού διαφέρει από κάθε άλλη, πίνει να όπάρξη από την στιγμή πού δεν εινε πιά ά μ ο ι β α ί α.»

Εν τούτοις λίγον καιρό μετά την δη-μοσίευσιν του «Άλβελλου» ο Μίλτων αντε-φιλώθη με την Μαίρη Πόουελ και τίπο-τε έκτος δεν έκάριε τη συμβίωσιν τους ως το θάνατο της άγαθής γυναίκας του πού συνέβη το 1652. Και μετά την συμ-φιλώσιν του όμως με την γυναίκα του δεν έλαβε η προπαγανδίζη ύπερ του διαζυγίου, διότι όπως είπαμε, το έθώρηκε εκ πεποιθήσεως ως θεσμόν πού πρέπει να ισχύη χάριν της ευτυχίας της ανθρωπό-τητας.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΘΕΙΑ ΛΙΖΑ

ΥΠΟ ΠΩΛ ΖΟΥΓΚΑ

«Αγαπητή και σεβαστή μας ευεργέτις, έχομαι κατά την εξαιρετικήν ταύτην ημέραν, εξ ονόματος των συμμαθητριών μου... εξ ονόματος των συμμαθητριών μου... εξ ονόματος των συμμαθητριών μου...»

«Η άργυρη παιδική φωνή τρεμούλιασε λίγο κι' ύστερα ξαφνικά, τρομαγμένα, σταμάτησε. Και το τόσο—δὰ κοριτσάκι, στο όποιον είχαν ανατεθεί να «ἀπαγγέλλη» τὸν «πανηγυρικό» ἔνα μεγαχρονὶο διαβολάκι με μεγάλα μάτια, ἐφώναζε, ἔτοιμο νὰ κλάψῃ :

— «Ἀχ, Θεέ μου !... Δὲ θυμάμαι !... Δὲ θυμάμαι πιά τίποτα !... Γιά πρώτη φορά ὕστερ' ἀπὸ τὸσον καιρὸ, ἡ δις 'Ελίζα Μπενάκ ἐγέλασε, ἐγέλασε μάλιστα μετὴν καρδιά της, ἐνὼ ἡ δασκάλα τοῦ χωριοῦ, συγχρόνως ἐπαίνεβαν :

— Γρήγορα, τὴ συνέχισε !... «Νὰ σὰς ἐκφράσω τὴν ἀνέκφραστην εὐγνωμοσύνην, ἥτις πληροὶ τὰς ψυχὰς ἀπασῶν μας !...» Ἐμπρὸς λοιπόν, μὰ ἔμπρὸς λοιπόν κουτοκόριτσο !...

Μολονότι ἡ δασκάλα εἶχε προσφέρει τὰ λόγια αὐτὰ σὲ πολὺ χαμηλὴ φωνή, ἡ δις Μπενάκ τὰ ἀκουσε.

Μὴ τὴν μαλλώνετε ! εἶπε τῇ δασκάλᾳ, τραβώντας τὸ κοριτσάκι στὰ γόνατά της... Τὰ ἔχει χάσει λίγο, τὸ χρυσὸ μου... Ὅστε λοιπόν, μικρούλα μου, ἔξασες τὸ λογίδριό σου !...

Ναί, ψυθόρσε ἡ μικρὴ, μετὰ τὰ μάτια βουρκωμένα καὶ μετὰ κουνκίλιστκα χειρὶνά της, ἐπρόσφερε τότε στὴν γεροντοκόρη ἕνα πλουσιό μπουκέτο τριανταφυλλιά.

Ἡ δις Μπενάκ τὸ ἐπῆρε, τὸ ἀπόθεσε στὸ διπλανὸ ἐπιπλο καὶ ἀφοῦ ἐβίλησε τὸ κοριτσάκι, ἐπρόσθεσε τρυφερά :

— «Ε, τότε λοιπόν χρυσή μου, πές μου τίποτα δικό σου... πού νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὴν καρδιά σου... Σὲ βεβαιώνω πὼς αὐτὸ θὰ με εὐχαριστήσῃ πολὺ περισσότερο !...»

Ἡ μικρούλα ἐσήκωσε τὸ κεφάλι της, τὰ μάτια της ἔλαμπαν ἀπὸ χαρὰ, ἀκούγοντας τὰ παροτρυντικὰ λόγια τῆς διδως Μπενάκ. Καὶ με ἀφέλεια, λησμονώντας τὴν ἐπισιμότητα τῆς ἀτοστολῆς της σκαρφάλασε πάνω στὰ γόνατα τῆς ἀγαπητῆς καὶ σεβαστῆς ευεργέτιδος.

— Σ' ἀγαπῶ πάρα πολὺ, θεία Λίζα !... Σ' ἀγαπῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά... Κι' ὅλο, ὁ κόσμος σ' ἀγαπᾷ... Καὶ σοὺ εὐχόμαι νὰ ζήσης χίλια χρόνια... Νά !...

Τὰ λίγα, μὰ εὐλικρινῆ αὐτὰ λόγια, δὲν μποροῦσαν βέβαια νὰ φθάσουν στὸ ὕψος τῆς «ρητορικῆς καλλιτείας» τοῦ «λόγου» ποὺ εἶχεν ἐτοιμάσει ἡ δασκάλα. Ἡ δις Μπενάκ ἐν τούτοις ἐδήλωσε πὼς τὴν εὐχαρίστησαν πολὺ.

— Μ' εὐχαρίστησε ! εἶπε ξαναφιλώντας τὴ μελαχροινούλα, ποὺ ἦταν ἡ κόρη τοῦ ἀρτοποιῆ τῆς. Δὲ θὰ ἦταν δυνατό νὰ με εὐχρηστῇ καλλιτέρα... Σὰς εὐχαρίστησάν πολὺ, παιδιά μου... Καθὼς καὶ σὰς «δοιοίνε», Ἡ εὐγενικὴ σὰς σκέψις με ἔχει κατασυγκρίσει. Ἡ δασκάλα κοκλίνισε ἀπὸ ὑπερηφάνεια, κι' ἔκανε μιὰ ὑπόκλιση.

Ἐπὶ τοιοῦτο διανομή γλυκῶν—ἀπὸ τὰ γευστικώτατα ἐκείνα στεγνὰ γλυκά, ποὺ τὰ συνόδευε—κι' ἀπὸ μιὰ πλακίτσα σοκολάτα.

Καὶ λίγα λεπτὰ κατόπιν, τὰ κοριτσάκια τοῦ σχολείου, ἀναχωροῦσαν με τάξη συνοδευόμενα ἀπὸ τὴν δασκάλα τους, ἐπαναλαμβάνοντας τραγουδιὰ, μετὰ τὰ λαίμαργα χειλάκια του καὶ τὰ γελαστά τους ματάκια :

— Χρόνια πολλά, Θεῖσα Λίζα, χρόνια πολλά !...

II

Σὰν εἰπαινε μόνη, ἡ δις Μπενάκ με σιγανὰ βήματα κατέβηκε στὸν κῆπο. Διευθύνθηκε σ' ἕνα κώσας σκεπασμένο με πρσιανάδα—τὸ ἀγαπημένο της καταφύγιο—καὶ σὰν μπῆκε ἐκεῖ ἔπεσε σὲ μιὰ πολυθρόνα καλαμιένῃ.

Ἐτήρηξε τὸ κεφάλι της στὴν παλάμη της, κι' ἔπεσε σὲ βαθειὰ συλλογῇ.

Τὸ περίεργον εἶνε πὼς, παρὰ τὴν χαριτωμένη τελετὴ ποὺ εἶχε γίνῃ πρὸ ὀλίγου, δὲν ἐνοιώθη διόλου εὐθυμὸν τὸν αὐτοῦ της. Ἡ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο της, εἶχαν χαθεῖ μαζί με τὰ κοριτσάκια ποὺ τὸ εἶχαν προκαλέσει.

Γιατί, ἀλλοίμονο, δὲν ὑπῆρχε πιά «μέρα γιορτῆς» γι' αὐτὴν. Κι' ἡ «ἐξαιρετικὴ αὐτὴ ἡμέρα» ποὺ ἀνάφερε τὸ λογίδριό της δασκάλας τοῦ χωριοῦ, δὲν τῆς ἔφερεν στὸ νοῦ παρὰ ὅτι εἶχε περάσει ἄλλος ἕνας χρόνος, ὅτι με βήματα γοργὰ προχωροῦσε πιά πρὸς τὰ γηρατεία καὶ τὴν μόνωση...

Ἀπὸ μικρὴ δὲν εἶχε γνωρίσει παρὰ τις πίκρες τῆς ζωῆς.

Ὁ πατέρας της τὸν ὅποιον ἐλάτρευε, εἶχε πεθάνει σὰν ἦταν ἀκόμῃ μικρὴ. Κι' ἐπὶ χρόνια εἶχε ὑποφέρει σιωπηλὰ γιὰ τὴν προτίμησιν ποὺ εἰδεινε ἡ μητέρα της πρὸς τὴν μικρότερην ἀδελφὴν της,

τὴν Λαῦρα.

Πὼς εἶχε ἀλήθεια ἀγαπήσει τὴν ἀδερφή της αὐτὴ. Κι' ὅμως αὐτὴ ἀκόρως εἶχε σταθεῖ ἡ αἰτία τῆς μεγαλυτέρας της δυστυχίας. Ἡ Λίζα εἶχε κάποτε ἀγαπήσει εἶχε μάλιστα νομίσει πὼς ἀνταπατό... Εἶχε ὅμως μιὰ τόσο «κοινὴ» φυσιογνωμία, κι' ἡ Λαῦρα ἦταν τόσο ἑμορφουλά... Κι' ἔτσι ὁ νέος ποὺ εἶχεν ἀγαπήσει τὴν βαθεῖα καὶ μυστικὰ ἡ Λίζα, παντρεύτηκε τὴν ἀδερφή της... Τὴν ἡμέρα τῆς τελετῆς τοῦ γάμου ἐνοιωσε σὰν καὶ νὰ συντρίβαν μέσα της διὰ παντός !

Κι' ὕστερα, ἐγινε ἡ «Θεῖα Λίζα» ἡ σκλάβη τῆς χαϊδεμένης ἀνιψούλας της, τῆς Ροβέρτας. Ὅλη της τὴν ἀγάπην, τὴν εἶχε τώρα ρίξει σ' αὐτὸ τὸ παιδί. Κι' ὅταν ἡ ἀδερφή της κι' ὁ γαμβρός της πέθαναν, ἡ 'Ελίζα μέσα στὴν ὀλὴν της ἐνοιωσε καὶ κάποια χαρὰ : ἡ Ροβέρτα θὰ ἔμενε δικὴ της πιά, μόνο δικὴ της.

Τὴν ἀγάπησε πολὺ, τὴν ἀγάπησε παρὰφορα τὴν Ροβέρτα. Τὴν ὄνειρεν ποὺ ἔλαθε γιὰ τὸ «κοριτσάκι» της καθὼς τὴν ἔλεγε. Ἡ λοιπὸν ποὺ δὲν ἦταν μόνη στὸν κόσμῳ, ποὺ εἶχε κι' αὐτὴ μιὰ κορούλα...

Μιὰ μέρα, ἡ Ροβέρτα παντρεύτηκε, κι' ἔφυγε μακριὰ μετὰ τὸν ἀντρα της. Δὲν τὴν ξαναεἶδε ἀπὸ τότε. Κι' οὕτως ἕνα γράμμα δὲν ἔλαβε ἀπ' αὐτὴν.

Πέντε χρόνια περῶσαν ἔτσι... Ἡ Θεῖα Λίζα δὲν ἤξερε ποὺ βρισκόταν ἡ ἀνιψιὰ της. Κι' ἐνοιώθη μιὰ πίκρα μέσα της γιὰ τὴν «ἰσορροπία» της. Ἡ Ροβέρτα πάλι κρατοῦσε κάποια τῆς θεῖας τῆς ἐπειδὴ δὲν εἶχεν εὐνοήσει τὸ γάμο της.

Κι' ἔτσι, ἡ Θεῖα Λίζα, ζοῦσε σὰ μιὰ μοναχικὴ γεροντοκόρη. Καταγινώττων μετὰ τὰς ἀγαθουργίας καὶ μοίραζε «βραβεῖα» πρὸς κοριτσάκια τοῦ σχολείου γιὰ νὰ νοιώθῃ γὰρ τῆς λίγῃ στοργῇ, λίγῃ συμπάθειᾳ... Καὶ τὰ χρόνια περνοῦσαν.

III

— Δεσποινίς Λίζα, ἔχετε ἕνα γράμμα !

Ἡ χαρούμενη φωνὴ τοῦ ἀγορτικοῦ ταχυδρομίου, ἐξύπνησε τὴν «Θεῖα Λίζα» ἀπὸ τὴν ὄνειροπολιμὰν τῆς.

Γράμμα !... Ἐγὼ ἡ Παγκοσμία... Εἰσι βέβαιος !... Ὁ ταχυδρομὸς ἐγέλασε.

— Διαβολέ ! Ἀκούς ἐκεῖ ἀν εἶμαι βέβαιος !... Τὴν διάβολο, θαρρεῖτε πὼς δὲν ἔχω ἀνάγνωσι καὶ γραφὴ !... Κι' ὕστερα, δὲ συμβαίνει καὶ κάθῃ μέρα νὰ σὰς φέρνω γράμμα !...

Ἡ Λίζα ἔπῃρε τὸν φάκελλο στὰ χεῖρά της. Δὲν τοιοῦσε νὰ τὸν ἀνοίξῃ. Ἐνοιώθη κάποιον τρόμο νὰ τὴν κυριεύῃ... Ποὺς μποροῦσε, ἀλήθεια, νὰ τῆς γράφῃ !... Ποὺς δὲν μῆθηκε τὴν «γιορτὴ τῆς ἐγκαταλειμμένης γεροντοκόρης !... Μήπως ἡ Ροβέρτα !... Μὴ ὅχι, ὅχι, δὲν ἦταν δυνατόν... Ὁ φάκελλος δὲν εἶχε τὸ γράψιμο τῆς Ροβέρτας, εἶχε μάλλον ἀνδρικό γράψιμο...

Ἡ Λίζα, μετὰ μιὰ νευρικὴ κίνησιν, ἔσπασε τὸν φάκελλο. Ἐβίλε ἀπὸ μέσα τὸ γράμμα, κι' ἀμέσως ἐβίλε μιὰ ματιὰ στὴν ὑπογραφή. «Π Ὡ Λ Μ ο μ π ο Ὑ ρ.» Ὁ ἀντρας τῆς Ροβέρτας !...

Ὡστε εἶχε συμβῆ κανένα δυστύχημα γιὰ νὰ τῆς γράφῃ αὐτὸς !...

Ἡ θεῖα Λίζα, ἐσκούπισε τὰ μάτια της ποὺ ἦσαν βουρκωμένα καὶ διάβασε :

Θεῖα Λίζα,

«Ὅταν θὰ διαβάσετε τὴν γραμμὴν αὐτὴν, ἡ πολυαγαπημένη μου Ροβέρτα, δὲν θὰ ὑπάρχῃ πιά στὴ ζωὴ ! Μοῦ ἔχασες χθές ἕνα μπεμπέκο, ἕνα παχουλό κι' ὅλο ζωὴ ἀγοράκι... Ἡ μητέρα του ὅμως ποὺ, ἀλλοίμονο νοιώθει νὰ πλησιάσῃ ὁ θάνατος δὲν θέλει ν' ἀφήσῃ τὸ παιδί της σὲ ξένα χεῖρα. Ἡ ὑστάτη της ἐλπίς εἶπε σέ... Ἡ γλυκεῖα θεῖα Λίζα τῆς παιδικῆς της ἡλικίας !... Ἀλλά κι' ἐγὼ, θεῖα Λίζα, σὰς καλῶ !... Τὴν μπορεῖ νὰ κἀν ἕνας δυστυχισμένος ἀντρας, μονάχος του μ' ἕνα κορὸ παιδί !... Ὅθ' οὗς τὸ παροῦσόν θὰ εἴσαστε ἡ μητέρα του, καθὼς ὑπῆρξατε καὶ ἡ μητέρα τῆς Ροβέρτας. Νὰ τώρα τὴν ἀκούω ποὺ σὰς καλεῖ, μετὰ τὴν ἀγαπημένην της φωνὴν ποὺ δυστυχῶς σὲ λίγο θὰ οὐσιῇ γιὰ πάντα... Ἀχ, Θεέ μου, πὼς λοιπὸν βρισκῶ τὴ δύναμιν νὰ χαράξω τίς φοιχτὲς αὐτῆς γράμμης !... Σὰς ἱκετεύω θεῖα Λίζα, ἔλατε !...»

Π Ὡ Λ Μ ο μ π ο Ὑ ρ

Ἡ θεῖα Λίζα, σὰν τρελλή, ἔτρεξε στὸ σπιτί της. Καὶ μετὰ λίγη ὥρα, οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ, βλέποντάς τὴν νὰ περνᾷ μετὰ σὺν αὐτῇ τὸ ἀρτοποιῆ—τὸν πατέρα τῆς μικρῆς μετὰ τὸ λογίδριον—μπαίναν κατὰπληκτοι, πὼς ἡ δις Μπενάκ ἔφευγε γιὰ τὸ Παρίσι.

IV

Ἡ θεῖα Λίζα ἔφθασε στὴν πολύβουη πόλιν, τὴν ἄλλην μέρα τὸ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥ

ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Μία φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ζοῦσε στὸ νησί τῆς Σεραντίμ ἕνας βασιλεὺς ποὺ τὸν ἔλεγαν Ναμπουσάν. Ἄν καὶ ἦταν πολὺ αὐστηρὸς καὶ πολὺ ἐνεργητικὸς ἐν τούτοις πάντοτε τὸν ἔξαπατοῦσαν καὶ τὸν ἔκλεβαν καὶ γι' αὐτὸ οἱ θησαυροὶ του λιγότευαν. Ὁ γενικός εισπράκτορας τοῦ νησιοῦ ἦταν ὁ Πρωτοκλέφτης, τὸ παράδειγμα του δὲ, τὸ ἀκολουθοῦσαν καὶ οἱ ἄλλοι. Ὁ βασιλεὺς τὸ ἤξερε αὐτὸ καὶ εἶχε ἀλλάξει τὸν θησαυροφυλάκιον του πολλὰς φορὰς, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ κἀν τίποτα.

Ὁ βασιλεὺς Ναμπουσάν ἐμπιστεύτηκε τὸν πόνο του αὐτὸν στὸ σοφὸ Ζαντίκ λέγοντάς του :

— Σὺ ποὺ ἔχεις τόσα ὄμορφα πράγματα δὲν ἔχεις κανένα μέσο νὰ μοῦ βρῇς ἕνα θησαυροφυλάκιον ποὺ νὰ μὴ με κλέβῃ !

— Βεβαίωτατα, ἀπήντησε ὁ Ζαντίκ, θὰ βροῦμε ἕνα ἄνθρωπο ποὺ νὰ μὴ τὰ χεῖρα του καθαρά ἀπὸ κλεψιά.

Κάλεσε ἐδὼ διαφόρους ἀνθρώπους καὶ βάλτους νὰ χορεύουν. Ἐκείνος ποὺ θὰ χορεύῃ μετὰ πρὸς πρὸς ἑκάστην εὐκρινῆς δὲν εἶχε χωρὶς ἄλλο ὁ πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

— Μὲ περᾶσεις, εἶπε ὁ βασιλεὺς. Πὼς θὰ γίνῃ αὐτό. Τὴν σημάσια ἔχει ὁ χορὸς μετὰ τὴν τιμωρίαν. Ὁ Ζαντίκ ὅμως, μίλησε μετὰ τὴν σοβαρότητα, ποὺ ὁ βασιλεὺς ἐπέσει. Ἰσως νὰ ἔξῃ τίποτα μάγια αὐτὸς ὁ Ζαντίκ σκέφτηκε. Καὶ τοῦ εἶπε :

— «Εἰ καλὸ, κάμε ὅπως ἔξῃς...»

Τὴν ἴδια μέρα ὁ Ζαντίκ διέταξε νὰ διαλαλῇ οἱ ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ εἶνε ὑποψήφιοι γιὰ τὴν θέσιν τοῦ μεγάλου εισπράκτορος τῆς Α. Μεγαλειότητος Ναμπουσάν, πρὸς νὰ περάσουν μετὰ ῥοῦχα μεταξὺ καὶ φροδιὰ τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς ἀπὸ τὸν ἀντιθάλαμον τοῦ βασιλεῖ. Τὴν ὁρισμένη μέρα φτάσαν ἐξήντα τέσσερες ὑποψήφιοι. Συγχρόνως εἶχαν καλέσει καὶ μουσικούς μέσα στὸ γειτονικὸν σαλόνι. Ὅλα ἦσαν ἑτοιμα γιὰ τὸ χορὸ, ἀλλ' ἡ πόρτα τοῦ σαλονιοῦ ἔμενε κλειστή. Ἐπερτε γιὰ νὰ μὴ κανεῖς μέσα νὰ περάσῃ ἀπὸ ἕνα μικρὸ διάδρομο ἀκριὰ σκοτεινὸ. Κάποιος κλητὴρας ἔβαλε τοὺς ὑποψηφίους ἕνα-ἕνα μέσα σ' αὐτὸν τὸν διάδρομο καὶ τοὺς ἄφηνε λίγα μόνον λεπτά. Ὁ βασιλεὺς, ποὺ ἦταν εἰδοποιημένος, εἶχε βάλει ὅλους τοὺς θησαυροὺς του μέσα στὸν διάδρομο. Ἐτσι ὅλοι περᾶσαν ἀπὸ αὐτὸν καὶ μῆκαν μέσα στὸ σαλόνι. Τότε ἡ Α. Μεγαλειότητος διέταξε νὰ χορεύουν. Κι' ἄρχισαν βέβαια νὰ χορεύουν ἀλλὰ πολὺ βαρεῖα καὶ χωρίς χάριν. Ὅλοι τους εἶχαν τὰ κεφάλια χαμηλωμένα, τὴν πλάτες τους χαμνουριασμένες καὶ τὰ χεῖρα τους κολημένα πάνω στὰ πλευρά τους.

— Βλέπεις, ἔλεγε ὁ Ζαντίκ στὸν βασιλεῖ. Χορεύουν βαρεῖα καὶ δύσκολα γιὰτὶ περνώντας ἀπ' τὸν διάδρομο τῶσπον παραδες. Ἐνὰς μὲν ἀπ' τοὺς χορευτὰς χορεύε ἐλευθέρως, μετὰ, μετὰ τὸ σῶμα τοῦ καὶ τὸ βῆμα σταθερὸ.

— «Νά ! ἕνας τίμιος ἄνθρωπος ! εἶπε ὁ Ζαντίκ. Αὐτὸς δὲν εἶχε ποτεῶσαι πεντάρα... Ὁ βασιλεὺς ἀγκάλιασε τότε τὸν τίμιον χορευτὴ καὶ τὸν ἔβαλε θησαυροφυλάκιον του. Ὅλους δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐτιμώρησε αὐστηρὰ καὶ τοὺς πῆρε καὶ τὰ λεφτὰ πούχαν κλέψῃ ἀπ' τὸν σκοτεινὸν διάδρομο. Ἀπῆλθε ὅμως πολὺ πρὸς τὸν μέσον τῶν τέσσερων ἀνθρώπων ὑπῆρχαν ἐξήντα τρεῖς κλέφτες !... Ἀπὸ τότε τὸ σκοτεινὸ ἐκεῖνο περάσμα ὀνομάστηκε : ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥ !...

Μεταφρ. Π. Ν. Μ.

Σ. Μ.— Σεραντίμ. Πρωτόκλητος ἦτορ στὰ ἀναγνώματα τῶν Ἀράβων. Ὑποτίθεται δὲ εἶναι ἡ Κεῖλάνη ἢ ἡ Σουμάτρα ἢ ἡ Λαδάνακκη.

Ἡ εὐτυχία δὲν εἶνε παρὰ ἕνα ὄνειρον, ἐνῷ ἡ δυστυχία εἶνε πραγματικότητα.

Ἡ μιλίαν γεννιᾶται γιὰ νὰ τρώγεται ἀπ' τὴν ἀράχην καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν θλίψιν.

Δὲν ἔρω τι εἶνε ἡ ἄλλη ζωὴ, ἀλλὰ ἔρω πὼς αὐτὴ ἐδὼ εἶνε μιὰ πολὺ κακὴ ἀσθένεια.

Δὲν εἶμαστε παρὰ τὰ παίγνια τῆς ἀμφιβολίας κατὰ τῆς πλάνης.

Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴν κανεῖς.

Τὴν ἐγκλημα ἐκάναμε γιὰ νὰ γεννηθῇμε ;

Ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι παρὰ ἕνα ὄνειρον, ἐνῷ ἡ δυστυχία εἶναι πραγματικότητα.

Ἡ μιλίαν γεννιᾶται γιὰ νὰ τρώγεται ἀπ' τὴν ἀράχην καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν θλίψιν.

Δὲν ἔρω τι εἶνε ἡ ἄλλη ζωὴ, ἀλλὰ ἔρω πὼς αὐτὴ ἐδὼ εἶνε μιὰ πολὺ κακὴ ἀσθένεια.

Δὲν εἶμαστε παρὰ τὰ παίγνια τῆς ἀμφιβολίας κατὰ τῆς πλάνης.

Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴν κανεῖς.

Τὴν ἐγκλημα ἐκάναμε γιὰ νὰ γεννηθῇμε ;

Ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι παρὰ ἕνα ὄνειρον, ἐνῷ ἡ δυστυχία εἶναι πραγματικότητα.

Ἡ μιλίαν γεννιᾶται γιὰ νὰ τρώγεται ἀπ' τὴν ἀράχην καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν θλίψιν.

Δὲν ἔρω τι εἶνε ἡ ἄλλη ζωὴ, ἀλλὰ ἔρω πὼς αὐτὴ ἐδὼ εἶνε μιὰ πολὺ κακὴ ἀσθένεια.

Δὲν εἶμαστε παρὰ τὰ παίγνια τῆς ἀμφιβολίας κατὰ τῆς πλάνης.

Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴν κανεῖς.

Τὴν ἐγκλημα ἐκάναμε γιὰ νὰ γεννηθῇμε ;

Ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι παρὰ ἕνα ὄνειρον, ἐνῷ ἡ δυστυχία εἶναι πραγματικότητα.

Ἡ μιλίαν γεννιᾶται γιὰ νὰ τρώγεται ἀπ' τὴν ἀράχην καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν θλίψιν.

Δὲν ἔρω τι εἶνε ἡ ἄλλη ζωὴ, ἀλλὰ ἔρω πὼς αὐτὴ ἐδὼ εἶνε μιὰ πολὺ κακὴ ἀσθένεια.

Δὲν εἶμαστε παρὰ τὰ παίγνια τῆς ἀμφιβολίας κατὰ τῆς πλάνης.

Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴν κανεῖς.

Τὴν ἐγκλημα ἐκάναμε γιὰ νὰ γεννηθῇμε ;

Ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι παρὰ ἕνα ὄνειρον, ἐνῷ ἡ δυστυχία εἶναι πραγματικότητα.

ΕΡΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Του ΠΩΛ ΖΟΥΓΚΑ

ΣΥΝΤΡΙΜΜΙΑ ΚΑΡΔΙΩΝ...

— Μέσα εινε ή δίσ Μάρθα : ρώτησεν ό 'Ανδρέας.
— Αυστυχώς όχι... Μόνο ή δεσποινίς Σουζέττα εινε έδω... Τήν άκούτε : Μελετάει, μέσα, πιάνο.

— 'Ε, τότε, θά μωό μιά στιγμή νά τής πω μιά καλημέρα... Μήν άφρίνεις τή δουλειά σου Γιαννούλα... Τί διάβολο ! Τόν δρόμο τόν ξέρω...

Και παραμερίζοντας μέ μιάν άπότομη κίνηση τήν ύπηρετρια, έπροχώρησε μέ γρήγορα βήματα πρós τó σαλόνι τού βάρδους άπ' όπου άκούγονταν οι νότες τού πιάνου.

Στό βάθος τού δωματίου δέκρινε μιά σκιά. 'Η Σουζάννα—ή μάλλον ή Σουζέττα, καθώς τήν φωνάζαν χαιδευτικά ή μεγάλη της άδερφή κι ή γοηά ύπηρετρια—είχε άφημένα τά χέρια της νά κυλούν έπάνω στό πλάτηα τού πιάνου, μέ τό βλέμμα άφηρημένο.

Στό άκουσμα τών βημάτων τού νέου, έστρεψε τό κεφάλι. Τό χαϊκωμένο της προσωπίάκι έλαμψε όλόκληρο, ένώ ένα έλαφρό έρυθθμα χρωματίσε τό μάγουλά της.

— Σείς, κύριε 'Ανδρέα...

Αυτός, μέ μιά παράξενη φωνή, είπε :

— Ναί, έγώ...

Κι' άρνού πέταξε τό καπέλλο του πάνω σ' ένα έπιπλο, ξεπλώθηκεν άναπαυτικά σέ μιά πολυθρόνα, κοντά στό πιάνο, μέ τό ύψος ανθρώπου πού έχει σκοπό νά μείνει πολύ. 'Ετσι, τουλάχιστον υπέθεσε ή Σουζέττα, γιατί μέ λίγο προσποιημένη άδιαφορία έσπευσε νά πη :

— 'Η άδερφή μου δέν εινε δυστυχώς έδω, κύριε 'Ανδρέα... Αθτός, άπήνησε ήσυχα :

— Τό ήξερα...

— Τό ξέρατε : τόν έρώτησε μέ άπορία ή Σουζέττα.

— Ναί.

Και τήν έκοίταξε μ' ένα βλέμμα βαθύ σά νά ήθελε νά άνεύσει έως τό βάθος τής ψυχής της. Κι' έξαφνα, ψιθύρισε μ' έναν άνέκφραστο τόνο :

— Άγαπημένη ! Πολυαγαπημένη Σουζέττα

'Η νέα ήταν συνειδησιμένη στό νά τή θεωρούν όλοι οι δικοί της σάν ένα κοινάκι, σάν ένα εθδραυστο κοιμωτόεχημα πού έχει μεγάλη άνάγκη τρυφερότητας γιά νά ζήσρ. Στά λόγια έν τούτοις τού 'Ανδρέα Δαρσάι, έννόησε πώς κρυβόταν κάτι άλλο. Και μέ φωνή πού προσπαθούσε νά τήν κάμψ όσο μπορούσε πύ άυστηρή, μέ πού ώστόσο έτρεμε, τού είπε :

— Κύριε 'Ανδρέα, δέν καταλαβαίνω...

'Ο 'Ανδρέας, κοιτάζοντας τήν πάντοτε στό μάτια, τής έπήρε τά χέρια και κάσιξε δυνατά μέσ τά δικά του.

— Δέν καταλαβαίνεις λοιπόν ότι ή κατάστασις αυτή πρέπει νά λήξη... 'Οτι δέν μπορώ πιά νά ύποφέρω αύτην τήν ζωή της διαρκούς πάλης, τήν γεμάτη ύποκρισία και ψέγμα... Δέν ναταλαβαί νεις λοιπόν ότι άγαπώ έμένα, τόσοις, μονάχα σένα !...

Τής έφευγε μιά κραυγή, μιά κραυγή εύτυχισμένου πούλιου, και έπρέλλισε, ένώ προσπαθούσε νάπολυτρώσρ τή λεπτά χεράκια της από τό δυνατό σφίεμο τού άνδρός :

— Τ' είν' αυτά πού λέτε... Σείς !... 'Ο άρραβωνιαστικός της άδερφής μου... τής Μάρθας μου, πού στάθηκε γιά μένα μιά δεύτερη μάνα... πού μέ λατρεύει τόσο... Μά θάταν φριχτό, Θεέ μου... Φοιχτό...

Αυτός όμως πλησίασε άκόμη περισσότερο και εξακολούθησε μιλώντας της σιγά, κοντά σ' αύτή :

— 'Ε, ναι... Τά ξέρω όλ' αυτά... Νομίζεις πώς δέν τά συλλογίσθηκα όλα, πώς δέν τάπα χίλιες φορές στόν έαυτό μου ;... Νομίζεις πώς δέν άντιλαμβάνομαι τήν σκληρή πραγματικότητα ;... Σε γνώρισα παιδιούλα, παρακολούθησα τό μεγαλωμά σου, τήν μεταβολή σου... Κάθε μέρα πού περνούσε, ένιωθα τήν καρδιά μου νά σκαλίζεσαι περισσότερο σέ σένα... 'Όταν τό πρωτόνοιασα αυτό, πήγα, θυμολμαι νά τρελλαθώ !... 'Αχ, Θεέ μου, τί προσπάθειες δέν κατέβαλα γιά νά σέ λημονήσω...

— Όλα ό-μως πήγαν στό χαμένα... Όλα ήταν μάταια... Σ' άγαπούσα βαθιά, κι' ή άγάπη μου αύτή μού είχε κυριεύσει τό μυαλό μου, τήν κάθε σκέψη μου... Κι' ύστερα λένε πώς ή θέληση τού άνθρώπου εινε πανίσχυρη... Δέν ξέρουν... δέν ξέρουν... Τί έρωτιά, αλήθεια... Δέν ύπό-χει παρά ή' μωρα, Σουζέττα... 'Ο άληθινός, έρως, εινε κάτι τό μοιραίο πού φωλιάζει μέσα μας και πού δέν θά μπορούμε νά τό καταστρέψουμε, κι' άν δίνουμε άκόμη όλο τό αίμα της καρδιάς μας !...

— 'Η Σουζέττα τόν έκοίταζε ταραγμένη. 'Ε-νωιοθε τόν έαυτό της τόσο περίφημο πού είχαν

έμπνεύσει ένα τέτοιο έρωτα ! Συγχρόνως όμως τής ήλθε στό νοή ή σκέψη έκείνης πού θυσιαζόταν αύτή τή στιγμή χάριν τού έρωτος αυτού, τής μεγάλης άδελφής, τής μητέρας σχεδόν, πού έτα άσπλάχνα πηγαίναν νά προδώσουν.

— Και ή Μάρθα ;... ψιθύρισε σ' ένα λυγμό.

— 'Η Μάρθα ; άπήνησεν αυτός ζωηρά. Θά μιά συκορέση ! Αυτή εινε άνθρωπος άλλης εποχής. 'Η ψυχή της εινε ικανή γιά ήρωϊσμούς πού ούτε τους φανταζόμεθα καν έμείς ! 'Όμολογώ πως πολλές φορές πού κίνησε τό θαυμασμό μέχρι τού σημείου νά τή κοιτάζω μέ τρόμο ! Μού έχει δώσει χίλια δυό δειγμάτια τής έξαιρετικής της ψυχής. 'Ολόκληρη ή ζωή της δέν ύπηρεσε παρά μιά άπελευθέρωση σερά άλτρονιστιών πράξεων... Είμαι τόσο άνάξιος νά ζήσω μαζί της... Βλέπεις τί ειλκρινής πού είμαι... 'Η Μάρθα εινε μιά μεγάλη ψυχή... Ένώ έμείς οι δυό, έχουμε πολύ κοινά σημεία μεταξύ μας...

— Έχουμε έλαττώματα, αδυναμίες. Κι' ύστερα, στό γάτο-κάτω, είμαστε νέοι, νοιώθουμε μέσα μας σφιγρό ζωή, ένθουσιασμούς... Μήν ξεχνάς πώς ή Μάρθα εινε κατά τέσσερα χρόνια μεγαλύτερή μου... 'Απειρος καθώς ήμουν, ένόμισα πρós σιγήν πώς τήν άγαπούσα, ένώ άπλώς τήν έθαύμαζα. Σήμερα, μού φαίνεται πώς μιά μεγάλη άπόσταση μιά χωρίζει, πώς αύτή άνήκη σ' άλλους καιρούς, μακρινούς, σέ καιρούς όπου βασιλεύει ή ήθνη και όπου οι άνθρωποι ήταν τέλειοι. Μέ μιά λέξη : Θαρρώ πως δέν άνήκει στήν εποχή μας ή Μάρθα ! Γι' αυτό, θάγα τό θάρρος νά τής μιλήσω μέ ειλκρινεία... Θά τής έξηγήσω... Ί, μέ τρόπο... Νά είσαι βεβαία πώς θά έννοήσω... 'Ας άγαπιώμαστε, λοιπόν, Σουζέττα, άς άγαπιώμαστε...

— 'Ο 'Ανδρέας μιλούσε μέ πειστικότητα και ειλκρινεία. Μέ τόν θαυμασμό έγωϊσμό τού άνδρός πού ρίχνεται σέ μιά νέα άγάπη, οφείοντας μέ μιά μονοκονδυλιά κάθε άνάμνηση τού περασμένου του έρωτος.

— 'Η Σουζέττα δέν προσπαθούσε πιά νά άποκραβήξρ τά χέρια της. Και σιωπούσαν κι' οι δυό τώρα μέσ στό σούρωπο...

— Ένα ένα, τά λόγια : τά φαρμακερά τρ-πούσαν άπωνα τήν καρδιά τής Μάρθας.

Είχε γυρίσει ξαφνικά, και είχε μέσ στην κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τήν άρετή θά κερδίσε τήν άγάπη !... 'Ε, όχι λοιπόν, αυτά όλα εινε περιττά. Τά νά είτα ! νά τί χρειάζεσαι μονάχα...

Μά ήταν λοιπόν πράγματι τόσο γρηά ;... Μηχανικά, σάν ύπνοβάτης προχώρησε ές τόν καθρέφτη. Τό δωμάτιο φωτιζόταν έλα-φρά από τίς τελευταίες αναλαμπές τής άνοι-ξιάτικης ήμέρας. Και μέσ στόν καθρέφτη ά-τίκρυσε τό πρόσωπό της, ένα πρόσωπο γλω-μό, κουρασμένο, αύλακωμένο από τά χρό-νια και τίς φροντίδες... Κι' όμως δέν ήταν παρά τριαντατεσσάρων χρονών... 'Όστε έ-πρεπε γιά πάντα νά παρατηρή τής εύτυχίας...

— 'Ε, λοιπόν ναι... 'Ας έμεινε μιά γυ-

κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τήν άρετή θά κερδίσε τήν άγάπη !... 'Ε, όχι λοιπόν, αυτά όλα εινε περιττά. Τά νά είτα ! νά τί χρειάζεσαι μονάχα...

Μά ήταν λοιπόν πράγματι τόσο γρηά ;... Μηχανικά, σάν ύπνοβάτης προχώρησε ές τόν καθρέφτη. Τό δωμάτιο φωτιζόταν έλα-φρά από τίς τελευταίες αναλαμπές τής άνοι-ξιάτικης ήμέρας. Και μέσ στόν καθρέφτη ά-τίκρυσε τό πρόσωπό της, ένα πρόσωπο γλω-μό, κουρασμένο, αύλακωμένο από τά χρό-νια και τίς φροντίδες... Κι' όμως δέν ήταν παρά τριαντατεσσάρων χρονών... 'Όστε έ-πρεπε γιά πάντα νά παρατηρή τής εύτυχίας...

— 'Ε, λοιπόν ναι... 'Ας έμεινε μιά γυ-

κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τήν άρετή θά κερδίσε τήν άγάπη !... 'Ε, όχι λοιπόν, αυτά όλα εινε περιττά. Τά νά είτα ! νά τί χρειάζεσαι μονάχα...

Μά ήταν λοιπόν πράγματι τόσο γρηά ;... Μηχανικά, σάν ύπνοβάτης προχώρησε ές τόν καθρέφτη. Τό δωμάτιο φωτιζόταν έλα-φρά από τίς τελευταίες αναλαμπές τής άνοι-ξιάτικης ήμέρας. Και μέσ στόν καθρέφτη ά-τίκρυσε τό πρόσωπό της, ένα πρόσωπο γλω-μό, κουρασμένο, αύλακωμένο από τά χρό-νια και τίς φροντίδες... Κι' όμως δέν ήταν παρά τριαντατεσσάρων χρονών... 'Όστε έ-πρεπε γιά πάντα νά παρατηρή τής εύτυχίας...

— 'Ε, λοιπόν ναι... 'Ας έμεινε μιά γυ-

κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τήν άρετή θά κερδίσε τήν άγάπη !... 'Ε, όχι λοιπόν, αυτά όλα εινε περιττά. Τά νά είτα ! νά τί χρειάζεσαι μονάχα...

Μά ήταν λοιπόν πράγματι τόσο γρηά ;... Μηχανικά, σάν ύπνοβάτης προχώρησε ές τόν καθρέφτη. Τό δωμάτιο φωτιζόταν έλα-φρά από τίς τελευταίες αναλαμπές τής άνοι-ξιάτικης ήμέρας. Και μέσ στόν καθρέφτη ά-τίκρυσε τό πρόσωπό της, ένα πρόσωπο γλω-μό, κουρασμένο, αύλακωμένο από τά χρό-νια και τίς φροντίδες... Κι' όμως δέν ήταν παρά τριαντατεσσάρων χρονών... 'Όστε έ-πρεπε γιά πάντα νά παρατηρή τής εύτυχίας...

— 'Ε, λοιπόν ναι... 'Ας έμεινε μιά γυ-

κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τήν άρετή θά κερδίσε τήν άγάπη !... 'Ε, όχι λοιπόν, αυτά όλα εινε περιττά. Τά νά είτα ! νά τί χρειάζεσαι μονάχα...

Μά ήταν λοιπόν πράγματι τόσο γρηά ;... Μηχανικά, σάν ύπνοβάτης προχώρησε ές τόν καθρέφτη. Τό δωμάτιο φωτιζόταν έλα-φρά από τίς τελευταίες αναλαμπές τής άνοι-ξιάτικης ήμέρας. Και μέσ στόν καθρέφτη ά-τίκρυσε τό πρόσωπό της, ένα πρόσωπο γλω-μό, κουρασμένο, αύλακωμένο από τά χρό-νια και τίς φροντίδες... Κι' όμως δέν ήταν παρά τριαντατεσσάρων χρονών... 'Όστε έ-πρεπε γιά πάντα νά παρατηρή τής εύτυχίας...

— 'Ε, λοιπόν ναι... 'Ας έμεινε μιά γυ-

κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τήν άρετή θά κερδίσε τήν άγάπη !... 'Ε, όχι λοιπόν, αυτά όλα εινε περιττά. Τά νά είτα ! νά τί χρειάζεσαι μονάχα...

Μά ήταν λοιπόν πράγματι τόσο γρηά ;... Μηχανικά, σάν ύπνοβάτης προχώρησε ές τόν καθρέφτη. Τό δωμάτιο φωτιζόταν έλα-φρά από τίς τελευταίες αναλαμπές τής άνοι-ξιάτικης ήμέρας. Και μέσ στόν καθρέφτη ά-τίκρυσε τό πρόσωπό της, ένα πρόσωπο γλω-μό, κουρασμένο, αύλακωμένο από τά χρό-νια και τίς φροντίδες... Κι' όμως δέν ήταν παρά τριαντατεσσάρων χρονών... 'Όστε έ-πρεπε γιά πάντα νά παρατηρή τής εύτυχίας...

— 'Ε, λοιπόν ναι... 'Ας έμεινε μιά γυ-

κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τήν άρετή θά κερδίσε τήν άγάπη !... 'Ε, όχι λοιπόν, αυτά όλα εινε περιττά. Τά νά είτα ! νά τί χρειάζεσαι μονάχα...

Μά ήταν λοιπόν πράγματι τόσο γρηά ;... Μηχανικά, σάν ύπνοβάτης προχώρησε ές τόν καθρέφτη. Τό δωμάτιο φωτιζόταν έλα-φρά από τίς τελευταίες αναλαμπές τής άνοι-ξιάτικης ήμέρας. Και μέσ στόν καθρέφτη ά-τίκρυσε τό πρόσωπό της, ένα πρόσωπο γλω-μό, κουρασμένο, αύλακωμένο από τά χρό-νια και τίς φροντίδες... Κι' όμως δέν ήταν παρά τριαντατεσσάρων χρονών... 'Όστε έ-πρεπε γιά πάντα νά παρατηρή τής εύτυχίας...

— 'Ε, λοιπόν ναι... 'Ας έμεινε μιά γυ-

κάμαρή της νάρηση τό καπέλλο της. 'Η πόρτα πού ένονε τό σαλόνι ήταν άνοιχτή, και πίσω άπ' τή βαρειά παραπετάσιμα έβδινε σέ κατύιά της ό ήχος μιάς φωνής, γεμάτης πάθος. Σά νά τήν τραβόσε μαγνήτης είχε πλησίασει, και κεί, πίσω από τίς κουρτινες τάχε άκούσει όλα. Κι' είχε άπομείνει εκεί άκίνητη, στήριζο-μένη στόν τοίχο, κάτωρη, μέ τό βλέμμα χαμένο, μέ μιά σύσπαση νευρική στό στόμα, μέ τά χέρια άπλωμένα μπρός, ζωντανά άπέναντι τού πόνου και τής τρέλλας.

— Όλο τό καλό πού είχε κάνει έως τήν ήμέρ' αύτή έπαναστα-τούσε μέσα της και άνέβαινε μέ πικρία στό χείλι της. Δέν ύπηρε-λοιπόν ούτε σποργή, ούτε έρως, ούτε έμπιστοσύνη, τίποτε, τίποτε !... Νά θυσιάσρ έτσι τά νεύατά της, γιά νάκούη τώρα νά τήν φωνάζουν γρηά... Νά σκαλωσρ έτσι τή ζωή της έπί τόσα χρόνια, νά τρέψι μέ τό κορμό, μέ τή βροχή, μέ τό χιόνι γιά νά παραδίδρ πιάνο και νά θρέψρ τήν άδερφούλα της, όπως τό είχαν όρκιστεί στή μάνα της, σάν ήταν έτοιμοθάνατη, και τάώρα αύτή ή ίδια ή άδερφή της νά εινε αύτία τής μεγάλης της δυστυχίας.

— Όλ' αυτά τά χρόνια, στόν σκληρό της άγώνα μιά σκέψη μω-νάχα δυνάμωνα τήν ψυχή της : ή βεβαίως πού είχε γιά τήν ειλκρινή άγάπη τού 'Ανδρέα. Και τάώρα, πού ύστερ' από τόσους κό-πους, από μιά τέτοια βουσανιστική ζωή, είχε κατορθώσει νάποκτήσρ μιά καλλιτεχνική φήμη, τώρα πού νόμιζε πώς είχε φθάσει στόν σκοπό της, ή εύτυχία, τήν όποια τελοςπάντων πηγαινε νά συναν-τήσρ, τήν έδιωχνε μακριά... 'Ανόγη, τρελλή, πού θάρρεψε πώς μέ τήν καλοσύνη, τήν άφοσίωση και τ

Η ΖΩΗ ΣΤΑΣ ΚΟΛΛΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑ

Η Ζωή των καταδίκων της Γκιγιάνας και της Ν. Καληδονίας. Διασκεδάσεις και ασχολίες. Τα τεχνάσματα των τεμπέλων. Αρρώστειες και πληγές. Οι φρικώδεις ακρωτηριασμοί. Τό «στρατόπεδον των άδιορθών». Η έκτε-
λεσις ενός ενόχου. Ο . . . τυχερός όθιμος. Η δεύτερα τάξις. Ένας παράλυτος ποιητής κλπ.

ΠΟΙΟΣ δέν έχει άκουσει γιά τή περίφημη κάτεργα της Γκιγιάνας και της Νέας Καληδονίας; Γιά τή κάτεργα αὐτή και τήν ζωή των καταδίκων θά σᾶς μιλήσουμε ἐδῶ, γιά τās κολάσεις αὐτάς των ζωντανῶν ανθρώπων...

Η Ζωή λοιπόν ενός καταδίκου σέ καταναγκαστικά ἔργα, εἶτε στή Νέα Καληδονία, εἶτε στήν Γκιγιάνα, εἶτε πάντα ἡ ἴδια. Τό πρῶτο στίς 5, μόλις σημάνει τὸ ἑσπέρτιον, θά βγῇ ἀπ' τὸ «κλουβί» του καί θά διαταχθῇ ἀμέσως ν' ἀρχίσῃ τή δουλειά πού θά τοῦ ὀρίσῃ γι' αὐτή τή μέρα ὁ φύλαξ: νά σπᾶρ πέτρες, νά μεταφέρῃ ὕλη, νά πριονίσῃ δέντρα ἢ ὅ,τι δήποτε ἄλλο. Στίς δέκα καί μισή θά διακόψουν τήν ἐργασία τους οἱ κατάδικοι γιά νά φᾶν. Τό με-
νου τους δέν ἔχει καί τὴν ποικιλία. Σαρδέλλες καί ψομί, μιά ζα-
ραβάνα δοπρια καί ψομί, τυρί καί ψομί καί κάθε Κυριακή κρέας
βραστό. Ἐκεῖνο πού εἶνε ἀσπύρο πάντα εἶνε τὸ ψομί. Τροσκινά
δορμία τήν ἡμέρα. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ φαγητό τους οἱ κατάδικοι ἔχουν
μιάν ὁλόκληρη ὥρα ἀναπαύσεως. Καί κατόπιν ἀρχίζει πάλι ἡ ἐργα-
σία πού τελειώνει στίς τέσσερες τὸ ἀπόγευμα. Κατόπιν, παίρνουν
τὸ βραδυὸν τους συσσίτιο, πού τίς περισσότερες φορές εἶνε ἀκρι-
βὴς ἐπανάληψις τοῦ μεσημεριανοῦ καί στίς ἑξῆς πού θά τους κλεί-
σουν στὰ «κλουβιά» τους εἶνε ἐλεύθεροι νά «διασκεδάσουν».

Η διασκεδασίς αὐτῶν των δύο ὁρῶν εἶνε καίτι πού διαφέρει γιά
κάθε κατάδικο ἀνάλογος τοῦ χαρακτήρος του καί τῆς διαθεσί-
ας του. Οἱ πῶς τεμπέλης κοιμοῦνται. Ἄλλοι ἐργάζονται, γιά
λογαριασμό τους, κατασκευάζοντες μπαστούνια, ψά-
δες πατωμάτων ἢ καλίζον διάφορα κεν-
τίδια ἀπάνω σέ ὕλη καί δοσρακα. Ὅλα
αὐτὰ πωλοῦνται διά τῆς ἐμποτείας των
Φυλακῶν καί εἶσι ἕνας κατάδικος σχημα-
τίζει σιγά - σιγά ἕνα μικρὸ κεφάλαιο,
πού θά τοῦ παραδῶσῃ ἡ διεύθυνσις ὁ-
ταν λήξῃ ἡ ποινὴ του.

Τίς ὥρες αὐτῆς τῆς ἀναπαύσεως βγαί-
νει σὺν τῷ ἄλλῳ τῆς φύσεως τοῦ κατα-
δίκου. Γιστὶ δταν ἐργάζεται, κάτω ἀπὸ
τὴν αὐστηρότατη ἐπιτήρησι τῶν φυλά-
κων, φέρνεται ὕψους ὀσίας Μαρία. Ἀλλὰ δταν
νοιώθῃ πὺς δέν τὸν παρακολουθοῦν ἐξ-
ασταίε ὅλη του ἡ ἐγκληματικὴ φύσις. Τὸ
πρόσωπό του παίρνει τὴ φυσικὴ του
ἐκφραση καί μαζεύοντας γύρω του τοὺς
ικανώτερους «συναδέλφους» του, διηγεί-
ται τὰ περασμένα κατορθώματά του, ἢ
σχεδιάζει καμμιὰ δραπέτευσί.

Παρά τὴν τρομερὴν πειθαρχία των
Κατέργων πολλοὶ κατάδικοι προσπα-
θοῦν ν' ἀποφύγουν τὴν καθημερινὴ ἐρ-
γασία μὲ κάθε μέσον, μεταχειρίζονται γιά αὐτὸ χίλια δυν τεχνά-
σματα. Τὸ συνήθεστον ὅλων εἶνε ἡ ψευτικὴ ἀρρώστειες! Στὸ
βιβλίο τοῦ κ. Ζαν Καρόλ «Τὰ Κάτεργα» ἀναφέρονται πολλὰ
ἐνδιαφέροντα σχετικά παραδείγματα.

Ο Ζαν ὁ Καρόλ γράφει ἐκτός των ἄλλων καί γιά ἕνα κατάδικο
τῆς Νέας Καληδονίας πού γιά νά καταφέρῃ νά τὸν στείλουν σὺν
Νοσοκομεῖο «κατεσκευάσεν» μιάν δυσεντερίαν βαρυτάτης μορφῆς,
καταβροχθίσας μιὰ φούχτα... ἄμμο! Ἐνᾶς ἄλλος πάλι προσεβλήθη
ἀπὸ ὀφθαλμίαν, ἀφοῦ ἔχυσε μέσα στὰ μάτια του τὸν χυμὸν ενός
δηλητηριώδους χόρτου. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ πολυπειρος γιατρός των
Κατέργων δέν γελιέται ἔσχατα ἀπὸ τέτοια τεχνάσματα καί ἀφοῦ
θεραπεύσῃ τίς ἀρρώστειες τιμωρεῖ αὐστηρότατα τοὺς... ἐκουσίους
ἀρρώστους. Ἀλλὰ καί ὁ πολυπειρος αὐτὸς γιατρός των φυλακῶν
τὴν παθαίνει καμμιὰ φορά δταν δηλαδὴ ἔχει νά κόμῃ μὲ τραύ-
ματι. Ἡ τέχνη των καταδίκων νά προκαλοῦν πληγὰς εἶνε πρᾶ-
γματι ἀξιοθαύμαστο. Ἀφοῦ ἀνοίξουν μιὰ μικρὴ πληγὴ τὴν μετα-
βάλλουν κατόπιν σέ γάγγραινα, σέ... καρκίνον, σέ ὅ,τι θέλουν.
Τοποθετοῦν ἀπάνω στὸ ἀγκυρὸ τραῦμα, πέτρες, χῶμα, ἀκαθαριότητες
μυῖες, καί τὸ ἀποτέλεσμα ἐπέρχεται ραγδαίον!

Η ἐπούλωσις θά χρειασθῇ πολὺν χρόνον!
Κ' εἶσι θά ἀπολαύσουν ὅχι μόνον τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ Νοσοκο-
μείου των Φυλακῶν ἀλλὰ καί μιάν ἐξαιρετικὴν διαίταν.

Ἀλλὰ ὅμως αὐτῆς ἡ ἀρρώστειες καί ἡ πληγὴς δέν ἐξασφαλίζουν
στὸν κατάδικο παρὰ προσωρινὴν μονάχα ἀνάπαυσιν. Γι' αὐτὸ πολλοὶ
δέν διατάζουν νά βάλουν εἰς ἐνέργειαν τὰ μεγάλα μέσα. Τοὺς ἀ-
κρωτηριασμούς δηλαδὴ. Στὸ βιβλίο τοῦ κ. Καρόλ ὑπάρχουν πληθὺς

τέτοιων παραδειγμάτων. Τὸ φρικωδέστερον ὅλων εἶνε τὸ ἑξῆς:
«Ὁ κατάδικος Λεντύν, στή Γκιγιάνα, ἔβριξε ἕνα τσέρνι
λιού, τὸ ἐποποθέτησε πάνω στὰ τρία δάκτυλα τοῦ δεξιοῦ πο-
διοῦ καί παρακάλεσε ἕναν ἀπὸ τοὺς «συναδέλφους» του νά
πῇ ἡ ἀπάνω ἀπ' τὸ δάκτυλό του, μὲ μιὰ πέτρα. Χρεάστηκαν
οὖν ὁρᾶν δυνάτὰ κτυπήματα ὥς πού νά κοποῦν τὰ δάκτυλα καί νά
ἐξασφαλίσῃ εἶσι ὁ Λεντύν τὴν... ἡσυχία του!»

Γιά τοὺς ἀπειθήρους καταδίκους, «τὰ στραβόζουλα» ὡς
τοὺς λένε, ὑπάρχει τὸ «Στρατόπεδον των ἀδιορθῶν» στὸ Σαγὴ
κοντὰ στὸν Ἅγιον Λαυρέντιο. Ἐκεῖ στέλλονται τὰ «διαμάντια»
κρέμα των καταδίκων, πού ἐργάζονται ὑπὸ πολὺν δυσμενέστε-
ρους καί μὲ τὴ βαρὺ ἀλυσίδα διαρκῶς στὸ πόδι. Ἐάν εἶσι κα-
τάδικος γίνῃ ἐνοχος φόνου συγκαταδίκου του ἢ φυλάκος, ἢ πού
τοῦ εἶνε ἀμειλικτος καί ἀμειρος. Μετὰ τίς ἀνακρίσεις καί τὴν ἐκ-
δίει τῆς ἐνοχῆς του ὁ δολοφόνος καταδικάζεται εἰς θάνατον. Στὴ
ἐκτέλεσι παρίστανται ὅλοι οἱ κατάδικοι. Μόλις φανῇ ὁ μελλόν
νατος μιὰ δυνατὴ φωνὴ διατάσσει: «Κατάδικοι, γονατίστε!» καί
ὅλοι γονατίζουν βγάζοντας τίς σκούφιες των. Τότε ὁ ἐνοχος ἀ-
γείται μέσῳ νεκρῆς σιγῆς στήν γκιλοτίνη, ὅπου ὁ δήμιος ἀ-
κόβει τὸ κεφάλι...

Χρὴν δημίου στή Γκιγιάνα, ὅπως καί στή Νέα Καληδονία
ἐκτελεῖ ἕνας κατάδικος, ὁ «ἐπιδείξας κατ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς
φυλακιστέας του, ἐξαιρετοῦν διαγωγῇ καὶ ἀντιλήξει τῆς
κατάδικος αὐτοῦ λόγῳ τῆς... ὑψηλῆς
θέσεως δικαιούται νά διατηρῇ γενικήν
καί νά φοράῃ... μαύρη ρεντιγκότα! καί
κάθε ἐκτέλεσι δέχεται μικρὸν μεμε-
σιν τῆς ποινῆς του. Εἰς τὴν Νέα Κα-
λονία τοῦ δίνουν ἐπὶ πλεόν 16 ὁρᾶν
καί ἕνα... κουτὶ σαρδέλλες, εἰς τὴν Γ-
γιάνα δέ, ὅπου ἡ ταρῖα εἶνε μεγαλὴ
ἐκατὸ φράγκα καί ἕνα... βάζο γλυκῆς!

Στὴν ἀρχὴ κάθε κατάδικος πού με-
φέρεται στίς φοβερὲς αὐτῆς φυλακῆς
καταναγκαστικῶν ἔργων, δουλεύει
βαρυντὲς ἐργασίες. Ὅταν ὅμως σέ
καὶ ὁ δῶσθ δειγμάτων πειθαρχίας καί
γενικῶς καλῆς διαγωγῆς, τότε προσι-
στὴν δευτέρᾳ τάξῃ τωνκαταδίκων καί
τοῦ δίνουν ἐλαφρότερην δουλειά. Θά γιν-
εἶσι χτιστῆς, κλειδοποιοῦς, μηχανο-
ξυλογράφος, κηπουρός, ζωγράφος ἢ
ποιητῆς ἀναλόγως των γνώσεων των καί
τῆς ικανότητός των. Ἐνᾶς τέτοιος
ποιητῆς εἶνε καί ὁ Ρολέν, ὁ ὅποιος
ἔβριξε παραλύτης ἀπὸ τὰ δύο μὲν
ὕστερα ἀπὸ μιὰ πτόσι του καί ἀρ-
λεῖται ἔκτοτε νά γράφῃ στίχους... μὲ τὴν
δόντια του, ὅπως δείχνει ἡ σχετικὴ φωτογραφία...

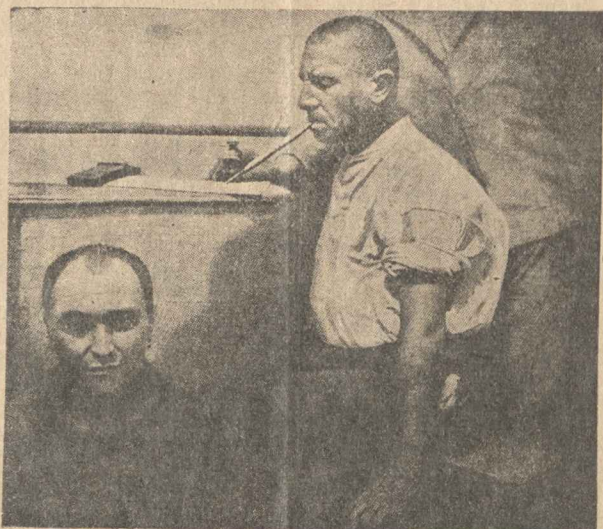
Αὐτὴ εἶνε ἡ ζωὴ των κατέργων. Φρικώδης... Πάντως ὅμως ὁ
πειὸ ἀπαίσια ἀπ' τὴν ζωὴν μερικῶν ἑλληνικῶν φυλακῶν...

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ... ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι στίς καταστροφῆς τῆς Μεσσηνίας καί τῆς
τῆς, οἱ λαποδύτες βόηκαν μοναδικὴν εὐκαιρίαν νά λεηλατήσουν τὰ
καταλειφθέντα ἀπὸ τοὺς πανικοβλήτους κατοίκους σπίτια, ὅπου
καί τίς ἐκκλησίαις. Τὸ ἴδιο εἶχε γίνῃ καί στήν τρομερὴν καταστροφῇ
τῆς Ποιπτηρίας ὅπου τὸ πάθος τῆς κλοπῆς σέ μερικὸς Ποιπτη-
ὕπερσχυσε καί αὐτοῦ τοῦ φόβου τοῦ θανάτου. Κ' εἶσι τὴν ἀρ-
πού ὅλος ὁ κόσμος ἔτρεχε νά σπῇ ἀποκαρυνόμενος ἀπὸ τὸν ἐπεί-
χόμενον βέβαιον θάνατον, αὐτοὶ θέλησαν νά θησαυρίσουν κλέβον-
τας τὰ πλούσια σπίτια. Τελευταίος ἀνεκαλύφθη στήν Ποιπ-
κοντὰ στήν Πύλη Νολάνα, ὁ σκελετὸς ενός ἀνδρός κρατού-
μένης στὰ χεῖρα του ἕνα χρυσὸ σακκούλι γεμάτον νομίσματα καί
πολύτιμα κοσμήματα. Ἡ στάσις του δείχνει ὅτι ὁ θάνατος τὸν
βόηκε τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς πού τοσυβάλλισεν τὰ κλεμμένα. Ἐπὶ
κατόρθωσε νά φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἐντιμὸν ἔργον του.

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εἰς καλὴν τιμὴν παλαιὰ βιβλία διαφό-
ῦλης καί ὁλόκληρῶν βιβλιοθηκῶν. Εἰδοποιήστε ἢ γράψατε στὰ γρα-
φεῖα μας, Λέκκα 7.

Ο κατάδικος ποιητῆς Ρολέν, ὁ ὅποιος γράφει στίχους μὲ τὰ
δόντια, λόγῳ παραλύσεως των χειρῶν!

ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΩΝ ΕΜΦΥΛΙΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ

ΟΡΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΝΟΙ

Μιά γελοία ἀπομίμησις τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως πού τελειώνει σὲ τραγωδία. Μετὰ τὸν Ὁθωνα, τὸ χάος. Τὰ αἱματηρὰ
γεγονότα τοῦ Ἰουνίου 1863. Ὁ ἀρχιληστής Κυριάκος στή Μονὴ Πετράκη. Μάχες στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ φόνος
τοῦ Ἀριστείδη Κανάρη. Ἡ αἱματοχυσία τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Σκληρὲς ἀγριεὶ στήν πλατεία Ὀμονείας κλπ.

Ὁ Ἰούνιος τοῦ 1863 εἶνε μιὰ ἀπὸ τίς πῶ φοβερὲς χρονολογί-
ες τῆς ἱστορίας τῆς νέας Ἑλλάδος. Ὁ Ὁθων εἶχε ἐξοριστεῖ πᾶ ἀπὸ
τῆς γῆρας πού εἶχε ἀγαπήσει σὺν ἄλλῃ πατρίδᾳ του, καί ὁ Γεώργιος
Α' δέν εἶχε ὀρεῖ ἀκόμη. Χάος βασιλεὺς στὸν δυστυχισμένον τοῦτο
πολιτ. Ἡ Ἐθνουσυνέλευσις, πού εἶχε συγκροτηθεῖ μὲ τὸ διπλὸ
σκόπιν νά ἐκλέξῃ Βασιλέα καί νά συντάξῃ τὸ νέο Σύνταγμα, εἶχε
χωρίσει σὲ δύο κόμματα πού κατὰ γελοῖαν ἀπομίμησιν των Γερ-
μανῶν καί των Ἰακωβινῶν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, ἐλέ-
γαντο «Ὀρεινοὶ καί Πεδίνοι». Τῶν πρώτων ἀρχηγοὶ ἦσαν δύο:
«Ὁ ναύαρχος Κωνστ. Κανάρης καί ὁ Θεόδ. Γρίβας. Τῶν δευτέρων,
ὁ περιβόητος Βούλγαρης. Ἀργότερα, φάνηκε καί τρίτο κόμμα, ἀσθε-
νέστερον ὅμως, τῶν «Κοιλιανῶν», τοῦ Δεληγιάργου. Τὰ κόμματα αὐ-
τὰ, μὲ τοὺς μαζοβίους τους, διαφιλονεικοῦσαν μὲ πείσμα, μὲ κάθε
κρίση, τὴν ἐξουσία. Στίς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐπικρατοῦσε τελεία
ἡσυχία. Ἡ χωροφυλακὴ καί τὰ τάγματα τοῦ Π. Λεωτσάκου εἶχαν
ἀπορροφῆ ἀναγκῶν ὑπὲρ τοῦ Βούλγαρη· ὁ δὲ λοιπὸς στρατὸς ἦταν
ἐπὶ τῶν Ὀρεινῶν. Μόνον ἡ Ἐθνοφυλακὴ, μὲ διοικητὴ τὸν συ-
νταγματάρχην Πάνο Κορωναῖο φαινότανε οὐδέποτε, καί ἡ «Πανεπι-
στημιτικὴ φυλακή» ἦταν ἀπασχολημένη στή φρουρᾷ τῆς πρωτεύουσ-
ς...

Ὅσο περνοῦσαν ἡ μέρες τόσο καί ἡ κατάσταση ἐχειροτέρευε. Τὰ
πνεύματα ἐρεθίζονταν ἀπὸ τ' ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων καί τοὺς ὀρ-
γαν. Ἡ διοίκησις εἶχε παραλύσει, ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἦταν ἀξιοθρή-
νη. Ἡ ἐπιπλοὴ χώρα ἦταν στήν διάνθει τῶν ληστῶν, οἱ ὅποιοι
ἀγὰ-ἀγὰ ἐφθασαν ὥς τὰ
ἀσπύρα τῆς πόλεως.

Μέσα στή Βουλὴ οἱ «πα-
τῆρες τοῦ ἔθνους» βοιζόν-
ταν σὰ βαρκαρῆδες καί ἐ-
δέρναντο σὰ λούστριοι. Καί
ἐπὶ ἐδέρναντο οἱ πολιτὰ με-
ταῦ τους καί οἱ στρατιωτι-
καί. Στὸ μεταξὺ ἐγένεον διά-
φορες συμπλοκαὶ ὁμάδων στὸ
Ναυτικόν, στή Μεσσηνία,
σὴν Κυπριασίᾳ, καί αὐτῆς
ἦσαν ἡ ἀρχὴ γιά νά ἐξ-
ασθῇ ἡ ἐπανάστασις πού ἐτοιμαζότανε
σὴν πρωτεύουσα.

Στὴ συνεδρίασι τῆς 16ης Ἰουνίου,
ὁ νομαρχὴς πληρεξούσιος Νικόλαος Σα-
ραλῆς ἐπρότεινε ψήφῳ δυσπιστίας καί
ἀποφῆς ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία εἶχε δια-
ταχθεῖ μ' ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς, τὸν ὑπουργὸ τῶν
Στρατιωτικῶν Βότσαρη, ὁ ὅποιος εἶχε ὑποβάλῃ τὴν
παραιτήσι τοῦ. Ἡ ψηφοφορία κατέληξε ὑπὲρ τῆς Κυ-
βερνήσεως, ἡ ὁποία ἐπιθυμοῦσε τὴν παραίτησιν τοῦ Βότσαρη.
Τὸ Ὑπουργεῖον των Στρατιωτικῶν ἐδόθη τὴν ἄλλην μέρα στὸν Πάνο
Κορωναῖο καί των Ναυτικῶν στὸ Μιλτιάδη Κανάρη, γιὰ τὸ
πολιτοῦτο. Ἡ ἀποτυχία αὐτῶν των ἀντιπολιτευομένων στή Βουλὴ
καί ἰδίως των Πεδινῶν καί ἡ ἐκλογὴ τοῦ Κορωναίου πού διατηροῦ-
σε ὡς ὑπουργὸς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐθνοφυλακῆς δυνάμεισαν τὰ πά-
θη καί ἀναγκῶν τὸν ἐμφύλιον πόλεμον.

Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο τριγύριζαν μέσα στὸς Ἀθῆνας, ἀμνηστευμένοι
ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διάφοροι ἀρχιλησταί. Ἐνᾶς ἀπ' αὐτοὺς, ὁ
ἐπὶ τῶν κομμομάχων Κυριάκος, ἀφοῦ ἐσχλημάτισε συμμορία ἀπὸ
ἐξορίτων τοσσοῦτα - ἐκ των ὁποίων τριάντα ἦσαν στρατιῶται, λι-
ποπακταίνοντες ἀπὸ τὰ τάγματα τοῦ Π. Λεωτσάκου καί ὁπαδοὶ των
Πεδινῶν - ἐβγήκε στοὺς δρόμους τῆς Ἀττικῆς, ἐμάζεψε καί ἄλλους
συμμορίτες καί τὴν Δευτέρᾳ, 17 Ἰουνίου, ἔβριξε τὴν ἐμφανίαν του
σὴν Κασσαριανή. Ὁ ἀρχιληστής Κυριάκος, ἅμα εἶδε ὅτι κανεὶς
δὲ βόηκε νά τὸν χτυπήσῃ, εἶπε στὰ παλληκάρια του.

— Παιδιά, ἀντεῖτε νά πάμε στήν Ἀθήνα, νά πάρουμε τὸ Κου-
βέρνον!

Κατέβηκε στὸν κάμπο τῶν Ἀθηνῶν καί κατέλαβε τὴν Μονὴ των
Ἀποστόλων (Πετράκη). Ἡ εἰδησις κατετάξαε τὴν Κυβέρνησιν. Ὁ
Ὑπουργὸς των Στρατιωτικῶν Κορωναῖος διέταξε τὸ τάγμα τοῦ Π.
Λεωτσάκου, τὸν Πυροβολικὸν καί τὴν Χωροφυλακὴν καί μέρος τοῦ Ἱππι-
κοῦ νά πολιορκήσουν τὸ μοναστήρι καί νά πιάσουν τοὺς ληστές.
Τὸν ἦσαν ἡ πεποθήσις γιά τὴν ἐπιτυχία, ὥστε πολλὸς κόσμος - ἀ-
κόμη καί κυρίες καί δεσποινίδες - ἐπῆγαν περὶ ἡ μάλιστα γιά νά
παρευρεθοῦν στὸ θέαμα τῆς συλλήψεως των ληστῶν! Σύγχρονος
ἱστορικός γράφει: «Ἡ Μονὴ ἐπολιορκήθη, ἀλλ' οἱ λησταὶ ἐμπαύσαντο
ἀπὸ των ἐξουστῶν οὐνομιλῶν ἡρώων μετὰ των πολιορκηστῶν, οἵ-
τινες ἵστατο εἰς ὑψηλὰς προβάσεις καί σὺνταμῶς ἐκπλη-
ροῦντες τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ. Τὸ τοιοῦτον
ἐπὶ λαθρὴν εἰς σφαγὰς ὑποπίπτει περὶ τῆς πίστεως τοῦ στρατοῦ καί τὸ
Ὑπουργεῖον οὐκ ἔβριξε εἰς οὐρανὸν περὶ τοῦ πρακτοῦς».

Ὁ Κορωναῖος διέταξε τότε νά συγκεντρωθῇ στήν πλατεία τοῦ
Συντάγματος ὅσος στρατὸς εἶχε μείνει πιστός. Αὐτὸς δέ, μὲ λίγους
ἀντρες, ἐπῆγε νά βοῇ τὸ Λεωτσάκο, ὁ ὅποιος εἶχε πάει στὸ σπίτι
τοῦ ἀρχηγοῦ των Πεδινῶν Βούλγαρη. Στὸ γυρισμὸ συναντήθηκε
στὸ δρόμῳ μὲ τὸ Λεωτσάκο, τὸν ἐκάλεσε φιλικῶς μέσα στ' ἀμάξι
του, τὸν συνέλαβε καί τὸν ἐφυλάκισε.

Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Λεωτσάκου, ἅμα τὸρμαθαν, ἐσταμάτησαν τ' ἀμά-
ξια των ὑπουργῶν Κουμουνδούρου καί Καλλιφρονά, συνέλαβαν τοὺς
ὑπουργοὺς αὐτοὺς καί ἐφοβέριζαν νά τοὺς σφάξουν, ἀν ἡ Κυβέρνη-
σις δέν ἀπέλυε ἀμέσως τὸ Λεωτσάκο. Ὁ Προδικοῦρος, τρομο-
κρατημένος διέταξε τὴν ἀποφυλάκισιν τοῦ Λεωτσάκου, γιά ν' ἀπε-
λευθερωθοῦν καί οἱ δύο ὑπουργοί, τὸ ὅποιον καί ἐγένεε. Αὐτὰ συ-
νέβρισαν ἀπὸ τίς 4 μ. μ. τῆς 18 Ἰουνίου ὥς τὸ μεσημέρι τῆς ἄλλης
ἡμέρας.

Ὁ στρατὸς τῆς τάξεως, πού ὕπνυκε ἐλικρινῶς στὸν Κορωναῖο
ἐμπῆκε στὰ Ἀνάκτορα μὲ ἕνα μέρος τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ἐτοίμος νά
ἀντιπαραταχθῇ κατὰ τοῦ ἐπαναστατημένου στρατοῦ ὁ ὅποιος ἐτοι-
μαζότανε νά ἐπιτεθῇ καί εἶχε καταλάβῃ τὸ μέρος πού εἶνε σή-
μερα τὸ Ὑπουργεῖον των Στρατιωτικῶν καί τίς γύρω μάντρες. Μετὰ
δυσὶ ἡ τρεῖς ὥρες, ἡ μουσικὴ τοῦ Πυροβολικοῦ ἐπὶ κεραλῆς διαδη-
λώσεως των Πεδινῶν διέτρεξε τοὺς δρόμους των Ἀθηνῶν καί ἐπῆγε
σὺν σπᾶτι τοῦ Βούλγαρη παιανίζοντα «Μαῦρον εἰν' ἡ νύχτα στὰ
βουνά...» Ὁ Βούλγαρης ἅμα ἄκουσε τίς ζητωκραυγὰς ἐβγήκε στὸ
μαγαζίνι μίλησε στοὺς φίλους του καί τοὺς εὐχαρίστησε «διά τὰ
μεγάλα καί ὑψηλὰ φρονήματά των». Οἱ διαδηλωτὰ ἐξήτησαν τὴν
ἀδεια νά κόψουν μερικὰ κεφάλαια! Τὴν ἴδιαν ὥρα, ἄλλος ὁμιλος
ἀπὸ χωροφυλάκες καί κλητήρες τῆς Δημοτικῆς Ἀστυνομίας πού
ἦσαν ὀπλισμένοι σὺν ἀσπασίοι ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν Ἀγορὰ μὲ ζητω-
κραυγὰς. Μπροστὰ στήν Ἁγίαν Εἰρήνην στεκότανε παρατεταγμένον
ἀπόσπασμα Ἐθνοφυλακῆς καί Πεζικοῦ μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν Κορ-
ωναῖο ἐφιππο. Ὁ Ὑπουργὸς τοὺς διατάζει τρεῖς φορές νά σταμα-
τήσουν, ἐκεῖνοι δέν ὑπακούουν καί ὁ Κορωναῖος δίνει τὸ πρόσταγμα
τοῦ θανάτου.

— Πῶρ!...

Ὁ ἐμφύλιος σφαγισμὸς ἀρχίζει. Ἡ σφαί-
ρες των Ἐθνοφυλάκων ὀργίζουν μερικὸς χω-
ροφυλάκες νεκρούς, καί ἀκροβόλουν τοὺς
ἄλλους... Καί ἡ νύχτα πέφτει βαρεῖα, γε-
μάτη τρόμο στήν πόλιν! στίς
φυλῆς των Ἀθηναίων πού δέν
ἤξεραν ἐπὶ τέχεται ἡ ἐποιοῦ-
σα...

Τὸ πρῶτο συνεχὲς πυροβο-
λισμὸ ἀκούονταν στήν πλα-
τεία τοῦ Συντάγματος καί των
Ἀνακτόρων. Ὁ λησταρὸς
Κυριάκος μὲ τὴν συμμορίαν του
καί τὸ βῶν Σύνταγμα τοῦ Πυ-
ροβολικοῦ πυροβολοῦσαν τοὺς
Ὀρεινοὺς, δηλαδὴ τοὺς Ἐ-
θνοφυλάκες καί τὸν τακτικὸ
στρατὸ πού εἶχαν καταλάβῃ
τὰ Ἀνάκτορα καί ἀντεπυροβο-
λοῦντο σφοδρῶς. Ἡ μάχη κράτησε 4 ὥρες. Τὰ κανόνια βροντοῦσαν, ἡ
σφαίρες πέφτανε σὰ χαλάσι θανάτερό καί τὸ αἷμα ἔτρεχε ποτάμι.
Στὴ μάχη αὐτὴ ἐπέσε σ' ἕνα παράθυρο των Ἀνακτόρων, χτυπη-
μένος ἀπὸ σφαῖρα, ὁ ἀτρόμητος γυνὸς τοῦ Ναυάρχου Κωνσ. Κανάρη,
ὁ ὕπολογαρὸς Ἀριστείδης Κανάρης καί πολλοὶ ἄλλοι γενναῖοι ἄν-
δρες. Οἱ Ἐθνοφυλάκες, ἅμα εἶδαν ὅτι οἱ ἀντίπαλοι τῆς Κυβερνή-
σεως ἐνώθησαν μὲ τοὺς ληστές γιά νά καταλάβουν τὴν ἐξουσία,
ἐφανατίστηκαν. Ἦταν δὲ τὸση ἡ μανία των Ἐθνοφυλάκων καί των
ἄλλων πολιτῶν ἐναντίον των ἐπαναστατῶν, ὥστε ἐπειδὴ οἱ ἀσπο-
νομικοὶ κλητήρες καί οἱ χωροφυλάκες ἐκτόνωναν κάθε πολιτὴ πού
ἀπαντοῦσαν, ἐσοκύνωντο δὲ καί αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς ἐνόπλιους πολιτῆς
ἡ ἀπὸ τὴν Ἐθνοφυλακὴν, ἀπεφάσαν ν' ἀγωνιστοῦν μέχρι τελευ-
ταίας πνοῆς. Ἦσαν ἕνα προμερὸ ἀνδραποκνητῆ, χωρίς οἶκτο, καί
οἱ εἶδος. Ἐσφάζοντο μὲ μαχαίρια, μὲ ξιφολόγχες, μὲ μπανιζάδες...

Κατὰ τὰς 10 π. μ. συνέρχονται 40 μέλη τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως
καί ἀναθέτουν στὸν Πρόεδρον αὐτῆς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσία.
Τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ἀναγγέλει ὁ Πρόεδρος στὰ δύο ἐμπόλεμα μέρη
μὲ προσηφία ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸ Σκαρμαγιά καί τὸ Μεσσηνέην,
ὁ ὅποιος μάλιστα πληρώθηκε στὸ δρόμῳ. Ὁ Πρόεδρος ζητοῦσε
ἀνάγκη των ἐχθροπολεμῶν. Τότε ὁ Κορωναῖος στέλνει τὴν πα-
ραιτήσι τοῦ ἀπὸ τὸ στρατὸν του ὁμο Τάγματος μὲ τίς παραττισεις
των ἄλλων συνυπουργῶν του. Τὰ Ἀνάκτορα ἐκκενώθησαν (οἱ ἄνδρες
πού τὰ κατέχον ἀπεσφύθησαν σὺν βαρβαρίᾳ) καί, κατὰ διαταγὴν
τοῦ Προέδρου, κατελήφθησαν ἀπὸ χωροφυλάκες. Ἡ

“ΜΠΟΥΚΕΤΟ”

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7
ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧΜΑΙ 1.000.000

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ “ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”

Έσωτερ. δι' εν έτος... Δρχ. 130
Έξωτερ. ... Φρ. 130
ΑΙ εξάμηνιοι και τρίμηνοι κατ' αναλογίαν. ΑΙ συνδρομαί δέον ν' απευθύνωνται ως εξής: ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ “ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”, ΑΘΗΝΑΣ. ΤΗΛΕΦ. 200

Τὸ τεύχος τιμᾶται Δραχμὰς 2,50

Δημοσιεύσεις ὁ στίχος δραχμαὶ 5. Δι' ἀγγελίας ἰδιαίτεροι συμ-
φωνία. Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχμὰς 3.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ “Μπουκέτου” ἐν Ἀμερικῇ
Κ. ΠΕΤΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ 87-89 CORTLAND STR. NEW YORK, N.Y.

KART - ΠΟΣΤΑΛ

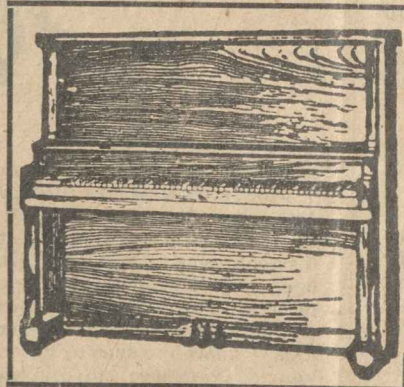
Γ κ ο ρ ε ο. Τὸ ποίημά σας δὲν συνοδεύεται ἀπὸ δικαίωμα κρίσεως.
Α. Ε. Σ. Πειραιά. — Ἄν εἶνε δυνατὸν θὰ σὲς ἀπατήσωμε, ἐκτός
ἀν ἐχάθην τὸ γράμμα. Γ. Μπαλῆν. — Τὸ ποίημά σας ὅχι ἐ-
πιτυχῆς, μελετᾶτε προπρόγ. τοὺς νεωτέρους μας ποιητάς. Α.
Τζωρτζόγλου, Μιτὴλῆν. — Ἄν καὶ ἡ λύσις μὰς ἐρχεται
λίγο ἀργά, τὸ “Ἡμερολόγιον” ἐντούτοις σὰς στέλνεται. Τ. Ζαφει-
ρίου, Λάρισα. Τὸ ποίημά σας δὲν συνοδεύεται ἀπὸ δικαίωμα κρίσεως.

ναῖτο ἐπέρασαν μὲ φόβους καὶ τρόμους καὶ τὴ νύχτα τῆς 19ης πρὸς
τὴν 20ην... Τὸ πρῶτο, κατὰ τὴς 10, ὁ Κορωνάιος ἐφιππος ἐπὶ κεφαλῇς ἱπ-
πέων καὶ πεζῶν περνοῦσαν τὴν ὁδὸν Αἰόλου γὰρ νὰ πάνε στὴν Ὀμόνοια.
“Ἄμα ἐφτάσαν μπροστὰ στὴν
Ἑθνικὴ Τράπεζα, ἔξωθεν οἱ
χωροφυλάκες πού ἦσαν φρου-
ροῦσαν τὴν Τράπεζα τοὺς
ἐροῦσαν μὴ μπατάρια ἀπὸ
τὰ παρόδια καὶ τὴν ταρά-
τσα. Σκοτώνουν μερικὸν καὶ
παρὰ λίγο τὸν Κορωνάιο.
(Ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ, ὅτι
οἱ Ὀρεινοὶ εἶχαν ἐχθρὰ στὸ
διοικητὴ τῆς Τραπεζῆς Γεώρ-
γιο Σταύρου, πού ἦταν φίλος
τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Πεδινῶν
Βούλγαρη). Τὸ ἀπόσπασμα
τοῦ Κορωναίου τραβιέται λί-
γο πῶς καὶ ἀνοίγει πῶρ κα-
τὰ τῶν χωροφυλάκων τῆς
Τραπεζῆς. Ἡ συμπλοκὴ γε-
νικεύεται, γίνεται φοινικωτά-
τη. Τὸ αἷμα τρέχει ἀπὸ μὴ
ὑδροσφοδρῆ (ρεντή) τῆς ταρά-
τσας καὶ χύνεται στὸ δρόμο.
Σὲ λίγο φτάνει ἐπικουρία τῶν
χωροφυλάκων μὲ τὸν ἀρχιλή
στὴ Κυρίαχο, καταλαμβάνει
τὸ ἀντικρινὸ “Ξενοδοχεῖο τοῦ
Στέμματος” τὸ μεγάλο σπίτι
Σίμου καὶ τὰ γύρω μέρη.
Ἀλλὰ καὶ στὸν Κορωνάιο
φτάνει ἐνίσχυσις καὶ πιάνει
ἄλλα σπίτια καὶ γωνιές. Στὴς
11 π. μ. ἡ μάχη βροῖκεται σὲ
ὅλη τῆς τῆς ἐντασι. Οἱ νεκροὶ
πέφτουν σωρηδόν. Στὸ μετα-
ξὺ κατεβαίνει ὁ Α. Παπα-
διαμαντόπουλος μὲ πεζικὸ καὶ
πυροβολικὸ καὶ προσβάλλει
τὸν Κορωνάιο. Ἀλλὰ κανό-
νια ἀπὸ τὸ λόφο Σχιστὸ εἴ-
χνουν ἀδιάκοπα ἐναντίον του,
ἀλλὰ ἡ σφαῖρες τοὺς ἀστο-
χοῦν καὶ σκοτώνουν ἐχθροὺς
καὶ φίλους, γκρεμνίζουν σπί-
τια, θερίζουν καὶ τὸν ἀδῶο
πληθυσμό. Ἡ πόλις ἔχει με-
ταβληθῇ σὲ κόλασι.

Στὸ ἀκόλουθο φύλλο θὰ
δώσουμε τὴ συνέχεια καὶ τὸ
τέλος τῆς τραγωδίας αὐτῆς.

PIANA PULLMAN

Μὴν ἐκλέγετε τὸ πιάνο σας, χωρὶς νὰ ἔχετε ἐ-
ξετάσει τὰ πιάνα PULLMAN. Ἡ ἀπόκτησις ἑνὸς
πιάνου PULLMAN
σὰς ἐξασφαλίζει ἀπὸ
ἀπόψεως ποιότητος
ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΗΝ,
καὶ ἀπὸ ἀπόψεως
δαπάνης ΤΗΝ Ε-
ΛΑΧΙΣΤΗΝ. Συγ-
κρίνατε ἀμερολή-
πτως. Μεγάλαι εὐ-
κολίαι πληρωμῆς.
Κατάλογοι δωρεάν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΩΝ STARR

12—Στοὰ Ἀρσακείου—12

Α. Γ. Ἀρκουδηλίου. Οὔτε τὸ δικό σας.

Φ. Φωντὶδης. Ἐδοσαν. Θὰ παρᾶτε τοὺς πρώτους. Ἀλλὰ ἐν-
οὐς δὲν ὑπάρχει. Ἐδῶ δὲν χάνεται ἀπολύτως τίποτε. Τέλος οἱ στίχοι
οὐκ ἀκαλοῖ. Διαβάστε ποιήματα. Καὶ μὴ βιάζεσθε νὰ δημοσιεύετε. Ἄν
εἰσθε νέος, ὅπως φανταζόμεθα, ἔχετε καιρὸ γὰρ νὰ δημοσιεύετε τὰ
σας. Ζ. Παπαγιαννίου. Τὸ ποίημά σας... ὁρεκτικώτατον
Καί... μεθυστικώτατον! Ἄν καὶ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ τὰ... διαψέσω
Ἀγορανομία, τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ πάντ' εὐχαρίστως:

“Ὅταν πῆγα στὸ χωριό μου
Μέσα στὸ γλυκὸ δνειρό μου
Σ’ εἶδα ἕνα πρῶτο
Ἀρσερὴ καὶ τρυφερὴ Πηνιό
[μου
Σὰν τὸ γλυκὸ, φρέσκο τυρί!...
“Ἦσουν αὐτὴν ἀγκαλιὰ μου
“Ὅμορφη πριγκίπισσά μου
Καὶ μέθυσ’ ἀπὸ φιλία πού μου-
[δινες ἐσύ,
Κι’ ἀπ’ τὸ ἄγνόν, ξεστὸ χωρὶς
[νὰ πῶ
Πού ἔχεις κρυμμένο στὴν καρ-
[διά σου
Κόκκινον κρασί!...
Σὰν σὲ κανένα ἐρημι νησί!...
Ν. Παπαγεωργίου. Καλὸ ποίημα κατὰ φτιαγμένο. Καὶ
ἐμπνευσις καὶ κατὰ μέτρα. Φιλίστε το, δορῶντε τὰ μέτρα καὶ ἐν-
στείλτε το. Ἡμεῖς λέμε τὴν ἀλήθειαν οὐδὲν, χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς
[θος. Γ. Λεστούνην. Τὸ διηγημὰ σας λιγὰν ἀπὸ τὸν, κα-
δικαίωμα κρίσεως. Γ. Τσιγγόγιαν. Ἄν δημοσιεύουμε ἐπὶ δημο-
σιεύμενους στίχους. Σ. Γ. Λεστούνην. Ἀντιπροσώπων
Αὐτὸ πού μὰς γράφετε εἶνε σωστὸ καὶ δικαίον, ἀλλὰ δὲν ἀντιβῇ πρὸς
2—3 φύλλα. “Ὅσο γὰρ τὸ ζήτημα τῆς ἑλῆς δὲν ἔχετε διανο-
“Μπουκέτου” διαλέγεται μὲ ἀνέναντον ἀντοχήν. Ἀπὸ 5—8
[ματα θὰ διαλεχθῇ ἕνα—τὸ ἄριστον—γὰρ νὰ δημοσιεύθῃ, τὸ ἴδιον
καὶ μὲ τὰ ἄλλα κομμάτια. Ἀλλοτε αὐτὸ εἶνε ἐκεῖνο πού διακρί-
“Μπουκέτο”. Ἡ ἐκλεκτὴ, ἡ διαλεγμένη ἑλῆς καὶ ἐπιλεξι-
[γραμμένη του, ἡ καμωμένη ἀπὸ συνεγράτας ἐργαζομένου, ἰσχυρῆς
Μεταξὺ αὐτῶν. Πιθανὸς νὰ ἔχετε δικαίον. Τὶ σημαίαν ἐμεῖς
πρᾶγμα... Ἡ λ. Νόσταλγος, Ἀντισσαν. “Ὅτι ἐπὶ κινῶν
Κίτριος συνιστοῦν; Ἐν τῇ
δημοσιεύουμε καί.

Ἐπιτυχὴς ὁ δόδεξ τῆς
Ἰανουαρίου χορὸς ὑπὲρ
Μ. Συλλόγου Ἀμφισσης.
οὐς στὰς ἐνεργείας τῶν
βούλων κ. κ. Λύτρα, Τρι-
τζί, Κοκκινόπουλου, Κο-
κου, Στοιφοπούλου καὶ
κύλη.

Στὸν χορὸν διεκρίθη
τὰς Κας Θεοδόχης μετὰ
Δίδος ἀδελφῆς τῆς, Στοι-
τοπούλου, Καπέλλου, Πα-
χαλαμπου, Ταραντι-
Κυριαζῆ καὶ τὰς διδας Κου-
κούδα, ἀδελφῆς Μοσχάκη,
δῆ, Σπανοῦ, Κυριαζῆ, Σ-
κοπούλου καὶ Καϊλαντῆ
καὶ τοὺς κ. κ. Θεοδόχου, Λο-
μάν, Γαβριηλίδου, ἀδελφῆς
Τσακίτῆ, Παναγῆν, Γεω-
Κοκκινόπουλου, ἀδελφῆς
γέλου, Φυλακίου, Γερο-
τον, Ἀραπόπουλου, Στοι-
πούλου, Ἐρρόν κ. κ.

Χορὸς ἐπὶ τῇ ἡμερο-
ομῇ ἐπίσης καὶ καὶ καὶ
δικά σας:

Εἰς τὴν αἰθούσαν
Ἀμερικανικοῦ Κινηματο-
τρου ἐδόθη ὁ ἐτήσιος χορὸς
τῆς πόλεως μὰς ὑπὲρ τῆς
λαμομένης.
Διεκρίθησαν τὰ ζεύγη
Φ. Δανιὴλ — κ. Π. Καρ-
λιεράτος, Δίς Π. Παπα-
θατούλου — κ. Ι. Σπανο-
λος, Δίς Ἀθ. Καβαλιε-
του — κ. Π. Καραλιν-
Δίς Καβαλιεράτου — κ. Δ.
Παρθένος, Δίς Σαματι-
κη — κ. Κουτσουμπα-
Δίς Σπυροπούλου — κ. Κ.
ταρόπουλος, Δίς Τσεκού-
κ. Χ. Δημητριάδης.
Βασίλισσα τοῦ χοροῦ
δείχθη ἡ κ. Καρανάστα.

Ἡμερολόγιον τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ “ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΡΟΜΟΥ

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΑ ΔΙΑΒΑΣΗ

ΚΑΘΕ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Έσωτ. δρ. 12. Τοῦ ROBERTΟΥ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ Έξωτ. δρ. 20.

ΚΑΙ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΠΥΜ (ΤΟΜΟΙ 2)

Έσωτ. δρ. 25. Τοῦ ΕΔΓΑΡ ΠΟΕ Έξωτ. δρ. 40.

“Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ τ’ ἀποκτήσουν ἄ-
ἀπευθυνθοῦν στὰ Γραφεῖα τοῦ “Μπου-
κέτου” (Λέκκα 7) ἐμβάλλοντες τὸ ἀντί-
τιμον καὶ τ’ ἀνά ογα ταχυδρομικὰ τέλη.

ΑΓΙΟΝΑΝΟΤΤΑ

(Ἡ ΤΖΙΟΒΑΝΟΤΤΑ)

Βαφὴ τριχῶν.—Ἀνωτέρω ὅλων.

καταπλάσσειν παντοῦ διότι εἶνε στιγμιαία, εἶνε
ἀβλαβῆς, εἶνε εὐθηνή.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Ἡμερολόγιον τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγιον περιεχόμενα καὶ διηγημάτων τῶν Σίλλερ, Ούγκο, Χάινε,
Οὐίλντ, Ντωντέ, Μπουνὶν, ντὲ Λόρεντ, Λάγκερλεφ, Ρέιμοντ, Μπαρ-
κασάν, Κῆς, κλπ. κλπ.

Οἱ φιλοναγνῶσταί
ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ Μπουκέτου περιέχονται διηγήματα, ποιήματα
Καστὴ Παλαμά, Γρηγ. Ξενοπούλου, Ν. Λάσκαρη, Παύλου Νιεβάνα,
Μαριτίνης, Μυρτιάτισσας, Σταμ. Σταμ., Χάρις Σταμ., Κλ. Παρά-
Φαλαίτης, Ρόμου Φιλόφα, Αἰμ. Βεάκη, Γεωργίας Ταρσούλη, κλπ.
Ἡμερολόγι

ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 29

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Α.Ε. ΞΥΝΑΥΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΑΑ

ΚΑΥΦΟΜΟΤΑ

ΡΟΛΛΑ &

ΠΑΡΑΘΥΡΑ

ΓΑΛΛΙΚΑ -

ΕΞΟΧΥΡΑΙ-ΟΥΡΑΙ

ΧΗΜΑΚΕΣ

Κ.Α.Π.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

12.500.000 ΔΡΧ.

ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ & ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΩΝ

ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ. ΞΥΝΑΥΡΙΤΙΚΩΝ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΣ "ΘΕΩΝ ΡΟΥΦ"

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΠΟΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΞΥΝΑΥΡΙΤΙΚΗΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΤΙΜΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΑΣΥΝΑΓΡΕΝΙΣΤΟΙ

ΕΠΙΤΡΑΑ

ΟΙΚΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΩΝ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
Κ.Α.Π.

ΚΥΤΙΕ

ΠΟΛΥΤΕΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΑ
ΔΙΑ ΤΑΣΑΝ ΒΙ-
ΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΧΡΗΣΙΝ & ΣΤΑ
ΦΙΔΟΣ